

Országos Hulladékgazdálkodási
Közzolgáltatási Terv

2017

(CSELEKVÉSI TERV)

Tartalom

BEVEZETÉS.....	4
A HAZAI HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA (HELYZETÉRTÉKELÉS I).....	5
1. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁS JELENLEGI RENDSZERE: HELYZETÉRTÉKELÉS II	10
1.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási területek rendszere.....	10
1.1.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer hiányosságai.....	19
1.1.2 A jogi környezet módosításának szükségessége	20
1.1.3 Az OHKT előkészítése és felülvizsgálata.....	21
1.2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás jelenlegi intézményrendszere és feladatai	21
1.2.1 Kormányzati szabályozási feladatok	23
1.2.2 Minisztériumi szabályozási feladatok	26
1.2.3 Települési önkormányzati feladatok.....	26
1.2.4 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban érdekelt további intézmények, érdekképviselők.....	29
1.3 Szabályozás, jogi környezet és követelmények.....	30
1.3.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást meghatározó törvények.....	30
1.3.2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó kormányrendeletek	33
1.3.3 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra alkalmazható miniszteri rendeletek	34
1.3.4 Egyéb, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos, alkalmazható előírások	35
2. AZ ORSZÁGOS CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	37
2.1 A vonatkozó európai uniós és hazai kötelezettségek.....	37
2.2 Célok: a hulladékgazdálkodás fejlesztésének irányai.....	39
2.3 A célok eléréséhez vezető közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolása.....	42
2.4 Az adott területen minimálisan ellátandó közszolgáltatási feladatok/ a célokhoz vezető megfelelési követelmények, előírások	44
2.4.1 A hulladék gyűjtésére és szállítására vonatkozó megfelelési követelmények ...	44
2.4.2 Az előkezelésre vonatkozó megfelelési követelmények.....	56

2.4.3	Az ártalmatlanítás, a hulladéklerakóban történő elhelyezés megfelelési követelményei.....	67
2.4.4	Egyéb megfelelési követelmények.....	68
2.5	A kitűzött célokhoz vezető infrastrukturális erőforrások optimális használatának rendszere, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemek fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása	69
2.5.1	Az erőforrások optimális használatához kapcsolódó követelmények.....	69
2.5.2	Új erőforrás beállítása.....	70
2.5.3	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemek fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása	71
3.	A KÖZSZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGÉNEK MEGFELELÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA (A 2.4. PONTBAN BEMUTATOTTAK ALAPJÁN)	77
3.1	Minimálisan ellátandó feladatok	77
3.2	Kezelendő hulladékok nevesítése	79
3.3	Közzolgáltatás keretében alkalmazandó létesítmények, berendezések, eszközök... ..	80
3.4	Adatszolgáltatások teljessége, jogszerűsége.....	81
3.5	Jogszabályi, hatósági előírásoknak, a hulladékgazdálkodási terveknek és a közszolgáltatási szerződésnek megfelelő közszolgáltatás ellátása.....	82
3.6	Elkülönített hulladékgyűjtés minimális infrastrukturális és minőségi feltételei	82
3.7	A közszolgáltatás keretében kinyerendő haszonanyagok aránya	83
3.8	Közzszolgáltatóra vonatkozó pénzügyi, gazdasági minimum feltételek.....	85
4.	A TERVBEN FOGLALTAK TELJESÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK, FELADATOK	86
4.1	Az országos célkitűzések megvalósítását szolgáló intézkedések, feladatok	86
4.2	Az egyes intézkedések, feladatok megkezdésének prioritási rendje	87
5.	ÖSSZEFOGLALÁS	89
5.1.	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatói rendszer átalakítása	89
5.2.	Az Országos Hulladékgazdálkodási Közzszolgáltatási Terv	89
5.3.	Monitoring	90
6.	MELLÉKLETEK	91
1. számú melléklet:	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó jogi és egyéb előírások	91

2. számú melléklet: a hulladékok mennyiségének alakulása 2012-2015 között	95
3. számú melléklet: fogalmak.....	98
4. számú melléklet: Közfoglaltatási területek településenként 2017.01.01. (exel táblázat)	102
5. számú melléklet: Üzemelő MBH kapacitások	103

BEVEZETÉS

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) kimondja, hogy a környezetvédelmi igazgatási szerv a hulladékgazdálkodás stratégiai célkitűzéseinek, az e törvényben megállapított célok elérésének, továbbá az alapvető hulladékgazdálkodási elvek érvényesítésének érdekében elkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (a továbbiakban: OHT), és annak részeként az Országos Megelőzési Programot (a továbbiakban: OMP).

A Ht. kimondja továbbá, hogy az állami hulladékgazdálkodási közfeladat keretében az állam elkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet (a továbbiakban: OHKT).

Az OHKT többek között meghatározza a közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolását, valamint az adott területen minimálisan ellátandó közszolgáltatási feladatokat.

A Ht. értelmében a Koordináló szerv megállapítja, hogy

- az adott közszolgáltató tevékenysége megfelel-e az OHKT-ben foglaltaknak, és arról véleményt állít ki (a továbbiakban: megfelelőségi vélemény),
- az adott hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem fejlesztése megfelel-e az OHKT-nek.

A Kormány 1250/2016. (V. 27.) Korm. határozatával az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervre vonatkozó részletes szabályokról szóló 68/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 4. §-a alapján elfogadta a 2016. évre szóló Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet. A rendelet alapján az OHKT-t a Koordináló szerv minden év október 31-ig felülvizsgálja, melynek eredményeképpen készült el a 2017. évre vonatkozó dokumentáció.

Jelen dokumentum megfelel a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásainak, úgynevezett „cselekvési terv”. Az OHKT bemutatja és tartalmazza a 2016. április 1. és 2016. október 31. közötti időszak hazai közszolgáltatást érintő hulladékgazdálkodási eredményeit, helyzetértékelést ad az eltelt időszakra vonatkozóan, és magában foglalja a 2017-es évre vonatkozó közszolgáltatási szakmapolitikai célkitűzéseket, a szakterületi célok eléréséhez szükséges intézkedéseket (tekintettel az OHT 2014-2020 időszakra vonatkozó előirányzataira, előrejelzéseire is).

A hulladékról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: HKI) intézkedéseket állapít meg **a környezet és az emberi egészség védelme érdekében**, amelyet **a hulladékképződés és –gazdálkodás káros hatásainak megelőzése** vagy csökkentése, valamint az **erőforrás-felhasználás globális hatásainak csökkentése és e felhasználás hatékonyságának javítása révén** kíván megvalósítani.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer működtetésének alapvető célkitűzései, amelyeknek az OHKT tartalmilag is eleget kíván tenni a következők:

- I. A rezsicsökkentés vívmányainak megőrzése.
- II. Egységes színvonalú szolgáltatás biztosítása.
- III. A közszolgáltatáson belül országosan tapasztalható eltérések kiegyenlítése.
- IV. A közszolgáltatás finanszírozási rendszerének fenntartható pályára állítása.
- V. A hazai hulladékgazdálkodási rendszerek felülvizsgálata, optimalizálása.
- VI. A közszolgáltatáshoz tartozó rendszerelemek fejlesztése.
- VII. A környezet védelme.
- VIII. Az egészséges környezethez való hozzájárulás.

A HAZAI HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA (HELYZETÉRTÉKELÉS I)

A települési hulladék a társadalom fogyasztása során képződő legfontosabb hulladékfajta. Mennyisége az emberiség tudományos ismereteinek bővülésével, az ebből következő technikai fejlődéssel, valamint az életszínvonal ezzel együtt járó folyamatos emelkedésével egyre növekszik. A települési hulladék egyik legfontosabb alkotórésze a csomagolási hulladék, melynek térfogata, tömege és részaránya szintén folyamatosan növekszik. A hazánkban képződő települési hulladék mennyisége évi mintegy 3,8 millió tonna jelenleg, amelyből a lerakott hulladékmennyiség 2,2 millió tonna körül alakul évente. Emellett a Budapest XV. kerületében, Rákospalotán működő hulladék égetőműben évente mintegy 400 ezer tonna települési hulladék elégetésére kerül sor. Az anyagában hasznosított hulladékmennyiség nagyjából 1,1 millió tonna. A lerakott, de hasznosítható hulladék jelentős elvesztett értéket képvisel, a belőle kinyerhető többletértéket a különféle becslések 20-50 milliárd Ft-ra teszik évente. A hulladékban rejlő érték kinyerése tehát közérdek, amelyet az Európai Unió a hulladékok hasznosítására vonatkozó egyre szigorodó kötelezettségek támasztásával próbál elősegíteni.

A kialakult állapothoz képest tehát az iparágon belül jelentős fejlesztésre van szükség, az említett két okból:

- EU hasznosítási kötelezettségek teljesítése
 - o Csomagolási hulladék hasznosítására vonatkozó kötelezettségek (7 db)
 - o A háztartási, valamint a háztartáshoz hasonló hulladék részét képező papír-, fém-, műanyag- és üveghulladék újrahasználatra előkészítésének és újrafeldolgozásának kötelezettsége
- Kormányzati elvárás
 - o A lerakott hulladék energiatartalma 20-25 PJ évente. Ennek kinyerése és energetikai hasznosítása fontos célkitűzés.
 - o A hulladékgazdálkodáson belül fontos fenntartani az elért rezsicsökkentést. A rendszer megfelelő újraszabályozása, a rezsicsökkentéssel összeegyeztethető, ugyanakkor fenntartható finanszírozási struktúra kialakítása ennek tükrében

szintén fontos célkitűzés.

- A rendszer átalakítása során törekedni szükséges arra, hogy a lakosságot az átalakítás ne csak a rezsidíjon, hanem más forrásokon keresztül se terhelje tovább.

Az Európai Unió kötelezettségei által támasztott követelmények közül a **háztartási, valamint a háztartáshoz hasonló hulladékok** esetében meghatározott követelmény teljesítési határideje esik legkésőbbre, 2020-ra, amelynek teljesítése érdekében jelenleg is számos fejlesztési projekt fut. Ezért a számításokat erre a dátumra végeztük el. A számítások legfontosabb bemenő paramétere, hogy 2020-ban várhatóan mennyi települési hulladék fog keletkezni, és milyen összetételben. Az erre vonatkozó becslést a 2. melléklet tartalmazza, mely szerint **2020-ban várhatóan mindösszesen 3.8 millió tonna települési hulladék fog képződni**. Az OHT szerint a települési hulladék várható mennyisége ebben az évben 4,4 millió tonna lesz. Figyelembe véve a gazdasági szereplőket jellemző növekvő anyaghatékonyságot és a társadalmat jellemző növekvő takarékoságot, konzervatív megközelítéssel élve, csökkentett érték lett figyelembe véve. Ezzel összhangban áll az elmúlt évek tendenciája.

Az európai uniós hulladékgazdálkodási kötelezettségek alapvetően a hulladékok újrafeldolgozását irányozzák elő: csomagolási papír 60%, műanyag 22,5%, üveg 60%, fém 50%, fa 15%, mindre összesen 60%-os hasznosítási kötelezettség, utóbbiból 55%-os minimális újrafeldolgozási kötelezettség.

Állapot 2015-ben

Hulladékfajta	Képződő mennyiség	Kötelezettség			Teljesítmény
	tonna	Típus	%	tonna	tonna
Csomagolási hulladék összesen	1 060 000	hasznosítás	60	636 000	650 000
		újrafeldolgozás	55	583 000	530 000
Papírfrakció (textil, társított is)	400 000	hasznosítás	60	240 000	340 000
Műanyag frakció	270 000	hasznosítás	22,5	60 750	170 000
Üveg frakció	105 000	hasznosítás	60	63 000	35 000
Fém frakció	65 000	hasznosítás	50	32 500	70 000
Fa frakció	220 000	hasznosítás	15	33 000	35 000

Teljesítési határidő: 2012.12.31.

Települési hulladék részét képező papír, műanyag, üveg és fém frakciók újrahasználatra előkészítésének és újrafeldolgozásának mértékét minimum 50%-ra kell növelni.

Várható állapot 2020-ban, ha nem kerül sor további fejlesztésre (előrejelzés)

Jellemző	Képződő mennyiség	Kötelezettség			Teljesítmény
	tonna	Típus	%	tonna	tonna
TH papír, műanyag, üveg és fém	1 650 000	újrafeldolgozás	50	825 000	675 980

Teljesítési határidő: 2020.12.31.

Mindkét hulladékáram esetében a hasznosítási arányok növekedése várható 2020-ig a 2015-ös értékhez képest, amit az alábbi folyamatban lévő fejlesztések biztosítanak:

- Házhoz menő gyűjtés országos kiterjesztése mintegy 4 millió lakosra
 - o 2015-höz képest + 45-55 ezer tonna papír-, műanyag- és fémhulladék gyűjtése, kezelése
- Fővárosi Hulladékhasznosító Mű (HUHA) fémleválasztó fejlesztése
 - o 2015-höz képest +5 ezer tonna vasként hulladék újrafeldolgozása.

A települési hulladék részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget az 1995-ben országos szinten képződött, a települési hulladék részét képező biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest 2016. július 1-jéig 35%-ra, azaz 820.000 tonna alá kell csökkenteni.

Jellemző	Kötelezettség			Teljesítmény
	Típus	%	tonna	tonna
TH részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag mennyiség	lerakás az 1995-ös érték legfeljebb	35	820 000	810 000

Teljesítési határidő: 2016.07.01.

E kötelezettséget hazánk teljesítette. A lerakásra kerülő hulladékmennyiség további csökkentése, a hasznosítás tisztább anyagokkal történő elősegítése, valamint az ehhez kapcsolódó szemléletformálás és helyes magatartásformák kialakítása céljából a továbbiakban is szükség van a biohulladék/zöldhulladék elkülönített gyűjtését, előkezelését, hasznosítását szolgáló intézkedésekre a közszolgáltatás fejlesztésében.

A nem teljesített kötelezettségek teljesítése érdekében elvégzendő feladatokat és azok megoldási lehetőségeit az alábbi táblázat foglalja össze:

Kötelezettség-gel érintett hulladék	Feladat	Megoldási lehetőség
Csomagolási hulladékok	Az üveg frakcióban 28-35 ezer tonna hasznosítás növekedés elérése	- Üveggyűjtő hálózat fejlesztése és üveg újrafeldolgozó üzemek építése
	Az összes frakció esetében az üvegnövekmény felett további 25 ezer tonna anyagában hasznosítás növelés	- Termékdíjas finanszírozás kismértékű növelése, és/vagy - TH papír, műanyag, üveg és fém frakcióiból többlethulladékká vált csomagolóanyag kinyerése
Települési hulladék	Papír, műanyag, üveg és fém frakció 250 ezer tonna többlet begyűjtés elérése és a kapcsolódó feldolgozó kapacitás bővítése	- Műanyag újrafeldolgozó üzemek építése, valamint ○ csak lakossági szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése, vagy ○ csak vegyeshulladék válogatómű (MBH) kapacitásfejlesztése, vagy ○ lakossági szelektív hulladékgyűjtés és vegyeshulladék válogatómű (MBH) kapacitás párhuzamos fejlesztése.

Az európai uniós kötelezettségek teljesítése mellett a Kormány további elvárásokat fogalmazott meg: szükséges megvizsgálni az energetikai hasznosító kapacitás kiépítését az európai uniós kötelezettségek teljesítése felett maradó teljes égethető hulladék frakcióra, lehetőleg válogatók építése/fejlesztése nélkül.

A Kormány fontos célként jelölte meg, hogy a hazai hulladékgazdálkodás rendszere úgy legyen kialakítva, hogy egyes veszteséggel fenntartható hulladékgazdálkodási alrendszerek, így különösen a betétdíjas rendszer és a hulladékok utóválogatását biztosító egyes alrendszerek ne kerüljenek alkalmazásra, vagy legyenek úgy átalakítva, hogy annak finanszírozása fenntartható legyen.

A rendszer fejlesztése lehetőleg költségek növekedése nélkül valósuljon meg – a rezsicsökkentés megőrzése alapvető célkitűzés. A rezsicsökkentés eredményeképpen ma hazánkban a lakosság számára elérhető közműszolgáltatások szolgáltatási díja Európában a legalacsonyabbak között van. Különösen igaz ez a hulladékgazdálkodási szektorra. A hazai szolgáltatási díjak a Németországban átlagos díjszabásnak 10-20%-a körül mozognak. Ezen eredmény megtartása társadalmi érdek, amely mellett a Kormány arra törekszik, hogy az állami szerveket és intézményeket, valamint a gazdálkodó szervezeteket terhelő költségeket is leszorítsa. Ezért olyan megoldást szükséges találni, amely ezt a célt úgy teljesíti, hogy közben az iparág fenntartható pályára áll.

A kinyerhető energia maximalizálása érdekében tisztázni szükséges, hogy mennyi az európai uniós kötelezettségek teljesítése miatt az energetikai hasznosítás lehetőségéből kieső hulladékmennyiség, valamint azt, hogy pontosan milyen égetési technológia kerüljön alkalmazásra. Ennek érdekében a települési hulladékok energetikai hasznosításáról szóló stratégia kidolgozása szükséges.

Emellett a szelektív hulladékgyűjtést bármilyen forgatókönyv esetén fejleszteni szükséges azért, hogy az európai uniós kötelezettségek teljesüljenek. Ezen belül is egyrészt az üveghulladékok gyűjtésére speciális megoldást szükséges találni, mert sem a gyűjtőszigetes rendszer, sem az MBH válogatórendszer nem képes megfelelő mennyiségű haszonanyagot biztosítani. Szintén fontos feladat a papír, műanyag és fém frakció házhoz menő gyűjtési rendszerének továbbfejlesztése. Jelenleg, a közeljövőben záruló fejlesztéseket is figyelembe véve, mintegy 4 millió lakos számára érhető el ez a fejlett, ugyanakkor költséges hulladékgyűjtési módszer. A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a rendszer jelen állapotában nem képes elegendő haszonanyagot visszatéríteni. A hiányt a rendszer további fejlesztése és az MBH rendszerek optikai válogatóval történő ellátása oldhatja meg.

1. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁS JELENLEGI RENDSZERE: HELYZETÉRTÉKELES II

Ebben a fejezetben bemutatásra kerül a hazai hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer – jelenlegi jogi környezetben szabályozott – működése és a megkezdett változtatás szükségességének indokai. Ezzel együtt felvázolásra kerülnek a 2016. évre szóló OHKT felülvizsgálatát megalapozó előzmények.

1.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási területek rendszere

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási területek bemutatását – a 2017. január 1-jén működő 107 közszolgáltatóval - az OHKT 4. számú mellékletét képező, a „Közszolgáltatási területek településenként 2017.01.01.” című táblázat tartalmazza.

Magyarországon jellemző település fajták és jellemzőik

Magányos (szórványos) települések

Szórványtelepülésű lakóházak a hozzájuk tartozó gazdasági épületekkel együtt a zárt településen szokásos mértéknél távolabb állnak egymástól. Telkeik, udvaraik között szántóföldek, rétek, szőlők, erdők, legelők terülnek el. A lakóházak távolsága legtöbbször néhány száz méter, de előfordul egy-két kilométeres eltávolodás is. Ezek a legkisebb, legfeljebb 10 lakossal rendelkező településformák.

A szétszórt, magányos telepként létrejött tanyák sajátos településformát képviselnek, amely nem tekinthető önálló településformának: olyan épület vagy épületcsoport, amely kívül esik a városok vagy falvak zárt tömbjén.

A klasszikus értelemben használt tanyavilág jelentősen változott az idők folyamán. A kezdeti, nagy számban történő keletkezését követően elindult azok pusztulása. Napjainkban lehetőség nyílik a tanyai települési forma revitalizációjára, amit az utóbbi években megvalósuló, az infrastrukturális ellátottságban bekövetkező jelentős fejlődés is elősegít.

Tanyatípusok:

- szórt tanyák (Duna-Tisza köze, Hajdúság)
- sortanyák (Békés)
- bokortanyák (Nyírség)

Napjainkban családi farmokká alakulnak át, de (infrastrukturájuk kiépítésével) a nyaralás és a falusi turizmus színhelyeként is biztosíthatják a településtípus fennmaradását.

Tanyákon élők száma: 300 ezer fő (2015.)

Falu

Állandóan lakott, zárt település, amely a városnál rendszerint kisebb településforma, és a várossal ellentétben nem rendelkezik központi funkciókkal. A történelem folyamán a falvak lakossága főként mezőgazdasággal foglalkozott.

Alaprajzuk, szerkezetük szerint a községek a következő típusokba tartozhatnak:

- egyutcás falu: az országút két oldalán elhelyezkedő szalagtelkekből áll;
- orsós alaprajzú falu: szintén egyutcás, de a település közepén térré szélesedik;
- körfalu: központi főtér körül helyezkednek el a telkek;
- sakktábla-alaprajzú falu: szabályos alaprajz, párhuzamos utcák jellemzik;
- halmazfalu: szabálytalan alaprajzú;
- széttördelt falu: a házak utak mentén, egymástól távolabb állnak.

A 3154 településből 2808 község (2014.).

Ezekből falu: 1684 darab

Ezekből aprófalu: 1124 darab.

Város, nagyváros, főváros

A földrajzi munkamegosztásban valamilyen központi szerepkört betöltő, döntően nem mezőgazdasági jellegű település. A lakosság nagy részét a második és a harmadik ág foglalkoztatja.

Lélekszáma és népsűrűsége egyaránt magasabb a faluénál. Szerepköre összetettebb, infrastruktúrája fejlettebb, beépítése sűrűbb.

A 3154 településből 346 város (2014.).

Hulladékgazdálkodási szempontok – zöldövezet és agglomeráció

A nagyvárosok előterében kialakuló település- és népességkoncentráció, amely területi - gazdasági egységet alkot, a települések egymással szoros kapcsolatban állnak.

A budapesti agglomeráció és a balatoni agglomerálódó térségen kívül további 21 agglomeráció, településegységes határolható le még Magyarországon.

Településszerkezet

Magyarország településszerkezete egyenetlen és igen kedvezőtlennek mondható az egyéb európai országokhoz képest.

A települések külterületein az ország lakosságának 3%-a lakik. Arányuk főleg az alföldi megyékben magas. Bács-Kiskun megyében megközelítette a hányaduk a 13%-ot.

2014. éves adatok alapján az ország településeinek harmada 500 főnél kisebb aprófalu volt, ugyanakkor ezekben az ország népességének mindössze 3%-a élt. A népesség koncentrációja jelentős, a városokban él a népesség 70%-a (a fővárosban az 1/5-e).

Közép-magyarországi régió

Az ország területének 6%-át foglalja el, a népesség több, mint 1/4-e azonban itt él. A népsűrűség a négyszerese az országos átlagnak.

A régió településrendszere három eltérő jellegű részre tagolható: a főváros, a fővárosi agglomeráció, és Pest megye fővárosi agglomeráción kívül eső területe.

Központi szerepének köszönhetően alakult ki a főváros körül egy kiterjedt agglomerációs gyűrű, amelynek településszáma és lakossága folyamatosan bővül. A jelenleg 80 településből álló agglomerációs övezetben a megye népességének közel 2/3-a koncentrálódik. A városok, illetve a nagyobb népességű települések a fővárost megközelítő utak mentén találhatók, a fő közlekedési útvonalak közti területeken pedig falusias térségek jellemzőek.

A régió északi és nyugati részén, a középhegységi és dombvidéki területeken a kisközségi településtípus dominál, míg a déli alföldi jellegű területeken a nagyfalvak vannak túlsúlyban.

Települések száma: 188

Észak-magyarországi régió

A régió kedvezőtlen településszerkezetét jelzi, hogy az 1000 fő alatti településeken élők aránya meghaladja az országos átlagot. A kis- és aprófalvas települések számában magasan kiemelkedik Borsod-Abaúj-Zemplén megye, de Nógrád megyében is sok ilyen települést találunk.

A régióban az 500 főnél kevesebb lakosú aprófalvak aránya 29% a településhálózaton belül, és az itt élők aránya (3,6%) jóval meghaladja az országos átlagot (2,8%). Ugyanez az arány Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 37%, ill. 4,5%. Az aprófalvak a régió északi elzárt medencéiben, a határ mentén dominálnak, míg a Tisza mentén az Alföldre jellemző óriásfalvak is megtalálhatók.

Az 500 – 2000 fő alatti településnagyság leginkább Nógrádra jellemző, míg Heves megyében a lakosság harmada 2-5 ezer fős nagyfalvakban él. A régióban 5 olyan kistérség is található, ahol csak 5000 fő alatti település található (Abaúj-Hegyközi, Bodrogházi, Pétervásárai, Belpátfalvai, Rétsági). További hat kistérség minden települése 10 000 fő alatti. A városi népesség az összes régiót tekintve ebben a régióban a legalacsonyabb, a népességnek csupán körülbelül a fele él városokban. A régióban 7db 20 ezer főt meghaladó város van, de ezek területi elhelyezkedése meglehetősen egyenetlen. A népesség koncentrációt jelzi, hogy a városok közül öt a régióközpont Miskolc kistérségben található.

A terület döntő részét kitevő hegyvidéki és dombsági környezet és Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megye nagy részének aprófalvas településszerkezete együttesen megnehezítik az optimális közlekedési feltételek és lehetőségek biztosítását. Sok gondot jelent, hogy a megyeszékhelyek nem központi elhelyezkedése miatt egyes kistérségek és települések még a viszonylag kisebb Nógrád megyében is, de különösen Borsod-Abaúj-Zemplén meglehetősen nagy földrajzi távolságra esnek a központtól.

Települések száma: 610 (ebből 40 város)

Észak-alföldi régió

Az ország második legnagyobb és egyben második legnépesebb régiója. (Népsűrűség tekintetében a ritkábban lakott régiókhoz sorolható.)

A városi jogállással rendelkező településeket alapul véve az Észak-alföldi régió Magyarország egyik legvárosiasodottabb régiója: 2011-ben az országos 10,4%-kal szemben településeinek 16,7%-a volt város (ez összesen 65 várost jelent). A kisvárosok száma az országos átlagnak megfelel (13, az országban 77), közülük azonban csak 3 tekinthető teljes értékűnek, míg a többi csak hiányos értékűnek számít. A térségre jellemző viszont a legalsó kategória túlsúlya (a városias jellegű és a központi funkciókkal nem rendelkező városi jogállású települések). Ezek aránya jelentősen meghaladja az országos értéket. (Az ország 92 városából 23 a régióban található, közülük 8 teljes, 15 pedig hiányos értékű.)

A régióban található települések 2/3-a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található.

A községek átlagos népességszáma a régióban 1774 fő, ami az átlagos községi népességszám tekintetében Közép-Magyarország után a második legnagyobb az országban. Ez a szám jól mutatja az óriásfalvak dominanciáját a régióban.

Települések száma: 389

Dél-alföldi régió

A régió az ország harmadik legnépesebb régiója, népsűrűségét tekintve azonban a Dél-Dunántúl után a legalacsonyabb. A települések számát és a régió területét tekintve az ország legritkább településhálózatával rendelkezik. 47 városával ugyanakkor az Észak-Alföldet követően a második legvárosiasabb régiója az országnak.

Településszerkezetét leginkább a tanyákkal körülvett mezővárosok és óriásfalvak alkotják. Az aprófalvakban és a kisvárosokban élők aránya nagyon alacsony (2,5%). A lakosság legnagyobb része (44,7%) a 2000 -10000 fős nagy- és óriásfalvakban, valamint a 20 000-50 000 lakosú mezővárosokban (21,3%) koncentrálódik. Magyarország legkiterjedtebb tanyarendszere ebben a régióban található. (Az ország összes külterületi lakosságának több, mint 40%-a ebben a régióban él.)

Települések száma: 254

Közép-dunántúli régió

A vidéki Magyarország legnagyobb népsűrűségű nagytérsege, valamint a legnépesebb dunántúli régió. Kedvező közlekedési kapcsolatokkal, kiemelkedő adottságokkal rendelkező nagyvárosokkal bír.

A régió településállománya kiegyenlített szerkezetű, az ország egyik legurbanizáltabb térségét képviseli. Népeségkoncentrációban kiemelkedik négy megyei jogú városa. A nagyvárosok körüli agglomerálódó térségek mellett erős az urbanizáció a Balaton és a Velencei-tó part menti térségeiben, valamint a Duna mentén is. A régió jelentős fejlődési potenciállal rendelkező középvárosi térségei közül több országosan vagy regionálisan meghatározó funkciót tölt be.

A városállományban a többi régióhoz képest kevesebb a „törpeváros”. A városok átlagos népességszáma 20 ezer fő feletti. Veszprém megye nagy részére az aprófalvak, a régió többi megyéjére a kis- és középfalvak jellemzők, bár Fejér megyében a Mezőföld területén az agrárgazdaság történeti fejlődése okán a nagyfalvak is jelen vannak.

Települések száma: 401

Dél-dunántúli régió

Közlekedés-földrajzi szempontból több irányba is perifériális elhelyezkedésű régió.

A régió településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt az aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző. A régió településeinek több mint a fele

aprófaluk, amelyekben a lakosság 10%-a él. Az aprófalvas településszerkezetet rendszerint kedvezőtlen gazdaságföldrajzi környezet veszi körül. A kimondottan aprófalvas Baranya megyében a községek közel 70%-a 500 lakos alatti aprófaluk (ez az érték Tolna megyében 28%, Somogyban pedig 44%.) A régió városai között is inkább a kisvárosok dominálnak, jellemző a középvárosok hiánya. Kaposvár, Pécs és Szekszárd valós térségi központi funkciókat betöltő települések.

Települések száma: 655

Nyugat-dunántúli régió

A nyugat-dunántúli régió 655 településével hazánk legnagyobb településszámmal rendelkező régiója. Mindemellett ez a térség a legkisebb területű és legnagyobb településsűrűségű régió.

Sajátos településhálózati adottságai – melyet a törpefalvak (58 db) és az aprófalvak (281 db) kiugróan magas aránya (a régió településeinek 57%-a) jellemez. Győr-Moson-Sopron megye településhálózata az alföldi régiók településszerkezetéhez hasonlít, míg Vas és Zala megyében a településhálózat struktúrája jóval elaprózódottabb. Az apró települések nagy száma a népességfogyás mellett a hagyományos településszerkezetre vezethető vissza. Elsősorban az Őrség és Göcsej területe híres a hagyományos „szer” vagy „szeg” névvel leírt településekről. Ez a sajátos településforma lényegében sok kicsi, vízmentes kiemelkedésekre település tanyaszerű együttesből áll.

A régió városhálózata kiegyensúlyozott, nagy- és középvárosok egyaránt megtalálhatók.

Települések száma: 655

Tendenciák

A falvak lakosságának alakulására több folyamat is hatással van, úgymint: urbanizáció (a népesség – többnyire a kedvező munkalehetőségek miatt – a falvakból a városokba vándorol), dezurbanizáció (a városi népesség falvakba vándorlása, melyet főként a békésebb életmód iránti vágyódás válthat ki), agglomerálódás (a nagyvárosokhoz közeli falvak agglomerációs gyűrűvé alakulása), szuburbanizáció (a városi népesség agglomerációba költözése). Magyarországon jelenleg az urbanizáció és a szuburbanizáció a legjellemzőbb.

Az elmúlt évek népességcsökkenése Közép-Magyarország kivételével az ország valamennyi régióját érintette. Az ország egészére jellemző természetes fogyás a legelöregedettebb térségekben: Dél-Alföldön és Dél-Dunántúlon a legintenzívebb. Az ország gazdaságilag fejlettebb területein a vándorlási többlet ellensúlyozta vagy mérsékelte a természetes népmozgalom negatív hatásait. A belföldi migráció a keleti országrészekből főként a középső, illetve nyugati területekre irányul: a

hagyományosan vándorlási többlettel rendelkező közép-magyarországi régió mellett Közép- és Nyugat-Dunántúl is egyre inkább befogadó területté válik, miközben az észak-alföldi és az észak-magyarországi régiókra jelentős, a 2001–2011 közötti időszakot tekintve régióként 64–65 ezer fős vándorlási veszteség a jellemző. Észak-Magyarországon a vándormozgalom legnagyobb vesztese Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Észak-Alföldön belül pedig Szabolcs-Szatmár-Bereg megye. A belföldi vándorlás sajátossága a közép-magyarországi régión belül az 1990-es évek eleje óta tartó népesség-átrendeződés. A fővárosból főként az agglomerációba irányuló kiáramlás miatt Budapest népességvesztesége az ezredfordulót követően 45 ezer fő volt, viszont 2006 óta a főváros lakónépessége ismét növekszik.

A bemutatott település fajták és szerkezetek, valamint az urbanizáltság eltérő szintje a következő oldalon található táblázat szerint jelennek meg a tervezett hazai hulladékgazdálkodási régiókban és hatnak ki a keletkező hulladék mennyiségére és összetételre:

Sorszám	HGR-régió	Településszám	Terület	Lakónépesség	Népsűrűség
		db	hektár	fő	fő/km ²
1	Főváros (és Pusztazámor)	2	53 440	1 760 588	3295
2	Dél-Alföld	92	650 201	399 014	61
3	Dél-Balaton	180	541 659	293 647	54
4	Duna-Tisza köze	86	555 728	474 718	85
5	Duna-Vértes	97	250 398	466 050	186
6	Észak-Alföld	240	620 596	574 011	92
7	Észak-Balaton	166	342 830	286 074	83
8	Észak-Pest	106	224 815	358 634	160
9	Győr	129	301 853	306 356	101
10	Hajdúság	82	621 039	534 974	86
11	Heves	211	563 629	476 966	85
12	Homokhátság	109	754 124	391 197	52
13	Jász-Nagykun-Szolnok	78	553 051	371 641	67
14	Kaposmente	123	271 897	163 697	60

Sorszám	HGR-régió	Településszám	Terület	Lakónépesség	Népsűrűség
		db	hektár	fő	fő/km ²
15	Közép-Duna	112	457 004	433 567	95
16	Miskolc-Zemplén	347	697 706	649 613	93
17	Nyugat-Dunántúl	334	608 052	487 838	80
18	Pécs	316	492 093	400 326	81
19	Dél-Pest	40	150 293	450 378	300
20	Szeged	15	126 553	244 349	193
21	Zala	290	465 278	306 847	66
Összesen		3 155	9 302 239	9 830 485	106

főváros: országos jelentőségű központ

Forrás: NHKV Zrt., saját adatgyűjtés

1.1.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer hiányosságai

A települések lakosainál keletkező hulladékok kezelése jelenleg kötelező önkormányzati feladat [Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) 13.§ (1) bekezdés 19. pont], amelynek egyes szabályait az önkormányzatok rendeletben kötelesek megállapítani. Tekintettel arra, hogy ezen feladat ellátása gazdaságosan csak több település összefogása mellett biztosítható, ezért első lépésként a közszolgáltatók oldaláról indult el a települési hulladékkezelési közszolgáltatás integrációja (a szolgáltatók igyekeztek minél több településen elnyerni a közszolgáltatási jogot és kiépíteni a szükséges infrastruktúrát). Ezt a szolgáltatói oldalon megindult integrációt követte az önkormányzati oldalon megjelenő integráció az európai uniós támogatások keretében megvalósuló projektek tekintetében (ISPA/KA, KEOP). Ezt a kétoldali integrációt volt hivatott szintézisbe hozni a 2013. január 1-től hatályba lépett Ht., amely előírta, hogy egy önkormányzatnak csak egy közszolgáltatási szerződése lehet (és így egy közszolgáltatója). Tekintettel arra, hogy a közszolgáltatás lényeges eleme az önkormányzatok, társulások hulladékgazdálkodás céljából létrejött vagyonának üzemeltetése, így több önkormányzat közös tulajdonában lévő vagyon csak egy közszolgáltató üzemeltetésébe kerülhet. 2016. április 01-től a közszolgáltatók által elvégzett közszolgáltatási tevékenység negyedéves elszámolását biztosító szolgáltatási díj, valamint a 2016. október 01-re meghatározott megfelelőségi vélemény intézménye az OHKT-ban megfogalmazott elvekkel összhangban tovább erősítette a közszolgáltatók integrációját. Az önkormányzatok, több esetben meglévő társulások kezdték meg a közös hulladékgazdálkodási rendszer modelljének kialakítását és a fejlesztések tekintetében már közös javaslattal fordultak az Irányító Hatóság felé.

Továbbra is szükség van a közszolgáltatás integrációjára, valamint elengedhetetlen a Ht. előírásainak érvényesítése és a közösségi tulajdonban lévő hulladékgazdálkodási vagyon egységes elvek szerinti működtetése és egységes fejlesztési irányok megteremtése.

A jelenlegi hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer működése során továbbra is fennálló lényeges problémák, amelyek megoldása a vonatkozó szabályozások módosítását, vagy egyedi kezelés lehetőségének megteremtését igénylik:

- a közszolgáltatók magas száma (2017.01.01-jén 107) és helyenként területi széttagoltsága, logikátlan területi átfedések előfordulása;
- nagytérségi rendszerek egyenlőtlen fejlettségi szintje, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás színvonalának és tartalmának eltérései;
- vagyonelemek nem megfelelő eloszlása, azok rendelkezésre állási és hatékonysági problémája, kihasználatlan kapacitások előfordulása;
- fejlesztések koordinálatlansága (azonos területen, azonos fejlesztések párhuzamos végrehajtása);
- közszolgáltatási díj egységességének hiánya;

- nagymértékű lejárt kintlévőség, a hátralék behajtásának hatékonysági problémája;
- céltartalékok és amortizációs fedezet megképzésének hiánya;
- közszolgáltatók 2016. április 01. előtt felhalmozódott veszteségei;
- az európai uniós kötelezettségek hiányos teljesítésének kockázata.

1.1.2 A jogi környezet módosításának szükségessége

A jelenleg működő közszolgáltatási rendszer – hazánk eddig elért teljesítménye alapján – önmagában nem elégséges az európai uniós kötelezettségek teljesítéséhez, valamint nem motivál kellőképpen a hasznosításban rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázására. Erre való tekintettel az Országgyűlés 2015. december 15-i ülésnapján elfogadta, majd 2015. december 22-én kihirdetésre került a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló 2015. évi CCXXI. törvény, amely megteremtette a rendszer átalakításának törvényi szintű jogszabályi feltételeit. A tervezett átalakítás alapelve egy egységes nonprofit közszolgáltatási rendszer kialakítása nullszaldós működéssel.

Ennek az alapelvnek az elérése érdekében az eddig is fennálló kettőséget ezen közfeladat tekintetében a törvény egzakt módon elkülöníti, egyértelműsíti, és megadja a hulladékgazdálkodási közfeladat állami és önkormányzati közfeladatának fogalmát, amelynek keretében az önkormányzat továbbra is megtartja a hulladékgazdálkodással kapcsolatos önkormányzati feladatait. Az állami feladatok a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezését jelentik. A Ht. 32/A. § (2) bekezdése szerint az állam koordináló szervezetet (a továbbiakban: Koordináló szerv) hozott létre a Ht. 32/A. § (1) bekezdés szerinti feladatainak ellátására.

Az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (mint a Ht.-ben meghatározott Koordináló szerv) 2016. január 20-án került bejegyzésre. A társaság 2016. február 1-én kezdte meg működését.

A Ht. 2. § (1) bekezdésének 27b. pontjában meghatározott állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásának biztosítása, valamint a Ht. 32/A. §-ának és a 88. § (1) bekezdése 33-35. pontjainak, továbbá a Ht. 88. § (3) bekezdés b) pontja bf)-bh) alpontjainak teljesítése érdekében szükségessé vált a jogi környezet kialakítása és módosítása (egyes kormányrendeletek módosításával, új kormányrendeletek megalkotásával), mely kiterjedt az alábbi területekre:

- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezéséért felelős Koordináló szerv feladatainak, jogállásának, működési rendjének, az önkormányzatok közötti és a regionális koordináció szabályainak megállapítása érdekében, az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelölésére, feladatkörére.
- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatással összefüggő adatok Koordináló szerv részére történő átadási rendjének és az adatkezelés módjának meghatározása érdekében, az

adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályaira és az adatkezelésre vonatkozó előírásokra.

- A közszolgáltatói tevékenység és a közszolgáltatási rendszerem fejlesztések OHKT előírásainak való megfelelésére és az ezzel összefüggő jogkövetkezményekre, az önkormányzatok és az önkormányzati társulások vagyonkezelésére, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj beszedésére, kezelésére, a meg nem fizetett közszolgáltatási díjak (díjhátralék) kapcsán teendő intézkedésekre, valamint a szolgáltatási díjra, a díjalkalmazási feltételekre, megfizetésének rendjére és a Koordináló szerv ezzel kapcsolatos feladataira vonatkozó szabályokra.
- A hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendelet, valamint a közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről szóló 317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet egyes rendelkezéseinek módosítására, melynek célja egyrészt a Koordináló szerv aktív részvételének biztosítása a hulladékgazdálkodási tervek és megelőzési programok megalkotása során, mellyel megteremthető az OHKT-ben és a hulladékgazdálkodási tervekben, megelőzési programokban foglaltak koherenciája, másrészt az OHKT követelményeinek, valamint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényben (a továbbiakban: Kbt.) foglalt új előírásoknak való megfelelés biztosítása a közszolgáltató kiválasztása során.
- Az OHKT szerkezeti felépítésére és tartalmi elemeinek meghatározására, az OHKT előkészítésébe bevonható területileg illetékes hatóságok kijelölésére.

1.1.3 Az OHKT előkészítése és felülvizsgálata

Az NHKV Zrt., mint Koordináló szerv egyik elsődleges feladata a „Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos tervére” (OHKT) vonatkozó javaslat elkészítése, valamint az OHKT aktuális információk figyelembe vételével történő évenkénti felülvizsgálata és az aktualizált OHKT-javaslat megküldése a nemzeti fejlesztési miniszter részére. Az OHKT keretében kell meghatározni a minimális hulladékgazdálkodási közszolgáltatási színvonalat, valamint a fejlesztési irányokat. A felülvizsgált és módosított OHKT kormányhatározattal kerül elfogadásra és közzétételre.

1.2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás jelenlegi intézményrendszere és feladatai

A fejezet célja, hogy bemutassa a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban résztvevőknek, hogy milyen jogszabályok alapján, milyen felelősségi és intézményi környezetben kell feladataikat teljesíteni.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás magas szintű szabályait a vonatkozó törvények állapítják meg, amelyeket az Országgyűlés fogad el.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet elsősorban szabályozó, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó törvények szakterületei:

- a környezetvédelem,
- hulladékgazdálkodás,
- önkormányzatokra vonatkozó szabályok,
- az egységes közszolgáltatói számlakép,
- információbiztonság és adatvédelem,
- fogyasztóvédelem,
- termékdíj,
- közszolgáltatások ellátása,
- hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítése.

A Kormány

Az intézményrendszer második szintjén a Kormány, mint a végrehajtás legmagasabb szintű intézménye áll. Az általában törvényi felhatalmazás alapján megalkotott kormányrendelet a végrehajtás legmagasabb szintű jogszabálya, jellemzően komplett tevékenységeket szabályoz.

A minisztériumok

Az intézményrendszer következő szintjén a minisztériumok állnak. A miniszteri rendelet a miniszterek által alkotható legmagasabb rendű végrehajtási jogszabályok, amelyek általában ugyancsak törvényi felhatalmazás alapján kerülnek megalkotásra. A miniszteri rendelet jellemzően törvényi szintű szabályozást nem igénylő, egy szűkebb szakterületre kiterjedő normatív szabályozást tartalmaz.

Az Alaptörvény alapján az önálló szabályozó szerv intézményének (pl. MEKH) elnöki rendelete jogszabálynak minősül.

Az önkormányzatok

Az önkormányzati rendelet a helyi önkormányzatok által hozható jogszabály. Önkormányzati rendeletet a települési (községi, városi, fővárosi, fővárosi-kerületi) és a megyei önkormányzatok alkothatnak.

Az önkormányzati rendelet területi hatálya csak az adott településre vagy megyére, személyi hatálya pedig annak lakosaira, valamint a településsel, megyével valamilyen módon kapcsolatban állókra (pl. annak jelképeit használókra, ott ingatlannal rendelkezőkre, a településen működő cégekre stb.)

terjed ki. (Kivételt jelent e szabály alól, amikor a település önkormányzata bizonyos esetekben, közös feladatellátás esetén átadhatja rendeletalkotási jogát egy másik település önkormányzatának).

Törvények határozzák meg, hogy az önkormányzatok miről és milyen keretek közt rendelkezhetnek. Helyi rendeletek szabályozhatják többek között a helyi adókat, a szociális ellátásokat és támogatásokat, egyes közszolgáltatások (pl. hulladékgazdálkodás) működését, a helyi építési követelményeket, a közterületek használatának rendjét, az önkormányzat költségvetését, a saját belső működésének legfontosabb szabályait, a saját vagyonával való gazdálkodás rendjét, és még jó néhány egyéb kérdést. E tárgykörök legtöbbjét az önkormányzatok nemcsak jogosultak, de kötelesek is szabályozni.

A helyi rendeleteket az önkormányzat képviselő-testülete nyilvános ülésen, minősített többséggel fogadja el, majd azt a jegyző (a helyben szabályozott módon, általában egy hivatalos hirdetőtáblán vagy az önkormányzat honlapján) hirdeti ki. A képviselő-testületek a rendeletalkotást nem igénylő kérdésekben határozattal döntenek.

1.2.1 Kormányzati szabályozási feladatok

A **Ht.** alapján felhatalmazással bír a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást, a közszolgáltató kiválasztását, a közszolgáltató által teljesítendő adatszolgáltatást, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat, a számviteli szétválasztás szabályait;
- a céltartalék képzését, felhasználását, elszámolását és nyilvántartását, a környezetvédelmi biztosítást, valamint a gyártók biztosítékadását;
- a hulladéklerakási járulék megfizetésének szabályait;
- a közterület tisztántartásával kapcsolatos hulladékgazdálkodást;
- a termelési hulladék, valamint az elkülönítetten gyűjtött háztartási hulladékhoz hasonló hulladék képződésének megelőzésével és a hozzájuk kapcsolódó hulladékgazdálkodási tevékenységekkel kapcsolatos részletes szabályokat;
- a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételét, engedélyezését, a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeket;
- hulladékgazdálkodási tervek és a megelőzési programok előkészítését, területi hatályát, a tervre vonatkozó részletes szabályokat, e körben a közszolgáltatási területek lehatárolásának részletes szabályait;
- a hulladékgazdálkodási bírság megállapításának és kiszabásának módját, mértékét;
- a hulladék külföldről történő behozatalát, az országból történő kivitelét és az ország területén történő átszállítását;
- a biológiailag lebomló hulladék képződésének megelőzésének és kezelésének részletes szabályait, valamint a biohulladékból előállított komposzt osztályozásának szabályait;
- az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakítását és üzemeltetését;

- a Koordináló szerv kijelölését, részletes feladatkörét, koordinációját és erőforrás-gazdálkodását, adatkezelését, továbbá a közszolgáltató, a települési önkormányzat, valamint a hulladékgazdálkodási létesítmény tulajdonosának adatszolgáltatási kötelezettségét.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló **1995. évi LIII. törvény** (a továbbiakban: Kvt.) alapján a Kormány felhatalmazást kap, hogy rendeletben szabályozza:

- a települési önkormányzat polgármesterének és jegyzőjének részletes környezetvédelmi államigazgatási hatáskörét;
- a környezeti hatásvizsgálatot;
- a környezetvédelmi biztosítékkal és biztosítással kapcsolatos tevékenységeket, követelményeket;
- a környezetre súlyos veszélyt jelentő anyagokkal és termékekkel kapcsolatos tevékenységeket;
- a környezetvédelmi bírságokat;
- a környezetvédelmi megbízottal kapcsolatos követelményeket;
- a hatásterület meghatározását;
- a publikus területen kötelezően közzéteendő adatköröket;
- a környezeti jelentéssel kapcsolatos tevékenységeket;
- az egységes környezethasználati engedélyezést;
- a környezeti értékelést, a környezeti vizsgálatot és a környezet védelméért felelős szervek körét és feladatait;
- a nyilvánosság környezeti információkhoz való hozzáférését és a környezeti alapnyilvántartást;
- az előzetes vizsgálati eljárást és előzetes konzultációt;
- a hatósági és egyéb eljárási költségeket;
- a környezetkárosodás megelőzését és elhárítását;
- a Nemzeti Környezetvédelmi Program tervezését, végrehajtását és ellenőrzését, valamint az ebben közreműködő szerv létrehozását és működését;
- a felszín alatti vizek védelmét és a felszíni vizek minőségének védelmét;
- a környezetvédelmi hatóságnak bejelentendő környezethasználattal járó tevékenységeket;
- a hulladékból előállított tüzelőanyag égetését;
- a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság szakértői díját.

A Kvt. alapján továbbá felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki

- a környezetvédelmi hatóságot,
- a vízvédelmi hatóságot,
- a környezetvédelmi igazgatási szervet,
- a vízvédelmi igazgatási szervet,

- a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárásban szakértőként kirendelhető szerveket

és határozza meg a környezetvédelmi és vízvédelmi eljárások során, valamint a hatósági eljárásokban vizsgálendő környezetvédelmi és vízvédelmi szakkérdéseket.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** alapján felhatalmazással bír a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

- a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemek nyilvántartását;
- a helyi önkormányzat tulajdonában lévő társasági részesedés vagy ingatlan cseréje esetén a csereügylet kormányhivatal általi jóváhagyását.

Az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló **2013. évi CLXXXVIII. törvény** alapján felhatalmazással bír a Kormány, hogy rendeletben szabályozza az akadálymentes számla kibocsátását.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló **2011. évi CXII. törvény** alapján felhatalmazással bír a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

- a közérdekű adatok elektronikus közzétételét;
- a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért fizetendő költségtérítést;
- különös közzétételi lista megállapítását;
- az egységes közadat-kereső rendszert és a központi jegyzéket, valamint az adatintegrációt.

A fogyasztóvédelemről szóló **1997. évi CLV. törvény** alapján felhatalmazással bír a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

- a mintavételi, a laboratóriumi és az egyéb vizsgálati költségeket;
- a fogyasztóvédelmi bírságokat, eljárási költséget;
- a fogyasztóvédelmi hatóság vagy hatóságok kijelölését, feladat- és hatáskörét.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló **2011. évi LXXXV. törvény** alapján felhatalmazással bír a Kormány, hogy az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezetet kijelölje, valamint rendeletben szabályozza:

- a termékdíj-kötelezettséget, a termékdíj átvállalását, visszaigénylését, a készletre vétel részletes szabályait;
- a termékdíjköteles termékekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási pályáztatást, illetve szolgáltatás-megrendelést, szerződéskötést, felbontást, felmondást;
- az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet által folytatott ellenőrzéseket, valamint az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet ellenőrzéseiben a szakértői, szaktanácsadói részvételt, továbbá a közvetítést, valamint az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet és az egyes hatóságok közötti együttműködést, adat-, és információcserét;
- a Ht.-ben meghatározott gyűjtési, hasznosítási célok elérése érdekében a pályáztatást, illetve közbeszerzést.

Az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló **2013. évi CXXXIV. törvény alapján** felhatalmazással bír a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának kiesése esetére:

- a vonatkozó részletes szabályokat;
- a díjfizetés és az érintettek közötti elszámolás szabályait;
- a közérdekű szolgáltató kijelölésére irányuló hatósági eljárás lefolytatására jogosult állami szerv kijelölését;
- a települési hulladék szükségellátás keretében történő elszállításának megszervezéséért felelős állami szerv kijelölését;
- az ideiglenes ellátásra irányuló kijelölés lehetséges időtartamát.

1.2.2 Minisztériumi szabályozási feladatok

Az előző alpontban hivatkozott törvények alapján, az alábbi minisztériumok is felhatalmazással bírnak, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra vonatkozó vagy ahhoz kapcsolódó szabályozásokat rendeletben állapítsanak meg:

- Miniszterelnökség
- Belügyminisztérium
- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Földművelésügyi Minisztérium
- Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

1.2.3 Települési önkormányzati feladatok

A települések lakosainál keletkező hulladékok kezelése kötelező önkormányzati feladat (Mötv. 13.§ (1) bekezdés 19. pont), melyet az önkormányzatok rendeletben kötelesek szabályozni.

A Ht. alapján az ellátásért felelős feladata:

- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi szintű részletszabályainak meghatározása,
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltató kiválasztása,
- a közszolgáltatási szerződés megkötése,
- a közszolgáltatási szerződéssel kapcsolatban megadni minden adatot és információt, ami a Koordináló szerv feladatkörének gyakorlásához szükséges.

Az ellátásért felelős feladatai részletesen:

A települési önkormányzat az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat ellátását a közszolgáltatóval kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés útján biztosítja a Ht. 33-37. §-ok alapján.

Az ellátásért felelős a közszolgáltatási szerződést annak megkötését vagy módosítását követően haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül elektronikus úton megküldi a Koordináló szerv részére a közszolgáltatási szerződés Ht. 92/B. § (2) bekezdése, illetve az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelöléséről, feladatköréről, az adatkezelés módjáról, valamint az adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályairól szóló 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet) 4. § (5) bekezdése szerinti megfelelésének vizsgálata céljából.

A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg:

- a) az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat tartalmát, a közszolgáltatási terület határait az OHKT-ben foglaltakkal összhangban,
- b) a közszolgáltató tagjai, illetve az alvállalkozó által végzett hulladékgazdálkodási tevékenységet, továbbá a tagoknak, illetve az alvállalkozónak a közszolgáltatás egészéhez viszonyított arányát, ha a közszolgáltatást a közszolgáltató több tagja, illetve alvállalkozó végzi,
- c) az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásának rendjét és módját, a közszolgáltató és az ingatlanhasználó ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés egyes tartalmi elemeit,
- d) az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat igénybevételének miniszteri rendeletben nem szabályozott módját és feltételeit,
- e) az ingatlanhasználót terhelő, miniszteri rendeletben nem szabályozott díjfizetési kötelezettséget, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények, továbbá az ingatlanhasználó részéről történő szüneteltetés eseteit,
- f) az üdülőingatlanokra vonatkozó sajátos szabályokat.

A települési önkormányzat gondoskodik az elkülönített hulladékgyűjtési rendszer helyi feltételeinek megszervezéséről.

Ha a közterületen elhagyott, illetve ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett hulladék - ideértve a településtartási feladatok körébe tartozó hulladékot is - korábbi birtokosa vagy tulajdonosa a hulladék elszállítására és kezelésére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a hulladék elszállításáról és kezeléséről a települési önkormányzat a közszolgáltatóval vagy más hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezettel kötött szerződés útján gondoskodik.

Új feladatok a 2016. április 1. után hatályos jogszabályi előírások értelmében

Közszolgáltatási szerződésekkel kapcsolatos feladatok:

A Ht. 2016. április 1-től hatályos rendelkezései értelmében a települési önkormányzatoknak 2016. június 30-ig módosítaniuk kellett a közszolgáltatási szerződéseiket oly módon, hogy

- azoból törlésre kerül a közszolgáltatási díjbeszedés,
- törlésre kerül a kintlévőség-kezelés, valamint
- rögzítésre kerül, hogy a közszolgáltató részére a Koordináló szerv a közszolgáltatási szerződésben rögzített feladataiért szolgáltatási díjat fizet.

Amennyiben a 2016. április 1-jén működő közszolgáltató az előírt határidőig (2016. október 1-ig) nem szerezte meg a megfelelési véleményt, a települési önkormányzatnak a határidőt követő 30 napon belül a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést 1 hónapos határidővel fel kellett mondania.

Rendszerelem fejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

Az ellátásért felelős az általa megvalósítani kívánt rendszerelem fejlesztéséhez szükséges eljárás megindítását megelőzően köteles a 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 1. melléklete szerinti kérelmet jóváhagyásra megküldeni a Koordináló szerv részére.

Vagyongazdálkodással kapcsolatos feladatok:

Az önkormányzatok, önkormányzati társulások a közszolgáltatás ellátásához kapcsolódó, tulajdonukban lévő vagyonelemek tekintetében önkéntes vagyonkezelésbe adásról dönthetnek a Koordináló szerv részére.

A települési önkormányzat és az önkormányzatok társulása a tulajdonukban álló hulladékgazdálkodási létesítményeket, eszközöket, vagyonelemeket - ha nem adják át a Koordináló szervnek vagyonkezelésre - a nemzeti vagyonról szóló törvény előírásainak megfelelően kötelesek a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásához biztosítani, e körben az adott önkormányzattal, önkormányzati társulással közszolgáltatási szerződéssel rendelkező közszolgáltatónak üzemeltetésre átadni.

Adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok:

Az ellátásért felelős a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás koordinációjára vonatkozó feladatok ellátása céljából

- a) köteles a hulladékgazdálkodási feladataik ellátása érdekében kötött társulási megállapodásokat, valamint a társulási megállapodások módosításait a megkötésüket követő 10 napon belül;
- b) köteles a rendszerelemekre vonatkozó üzemeltetési szerződéseket, valamint a vagyonkezelési szerződéseket azok megkötését, vagy módosítását követő 10 napon belül;

- c) köteles a meglévő rendszerelemekre, valamint a jövőben létesítendő új rendszerelemekre vonatkozó támogatási szerződéseket és a módosított támogatási szerződéseket a megkötésüket követő 10 napon belül;
- d) köteles a közszolgáltatási szerződést, valamint a módosított közszolgáltatási szerződést;
- e) köteles az általa a közszolgáltatás körébe bevont, valamint a közszolgáltatás köréből kivételre került rendszerelemre vonatkozó adatokat a bevonásra, vagy a kivételre vonatkozó döntés meghozatalát követő 15 napon belül

a Koordináló szervnek megküldeni.

A Mötv. alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete:

- önkormányzati feladatai ellátása során, egyes közszolgáltatások igénybevételét – törvény felhatalmazása alapján – rendeletében feltételekhez kötheti;
- felhatalmazással bír, hogy rendeletben határozza meg azon vagyonelemeket, amelyekre a helyi önkormányzat vagyonkezelői jogot létesíthet, továbbá a vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályait.

1.2.4 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban érintett további szervek, szervezetek

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban közreműködő, ellenőrző, illetve érdekképviselőt ellátó kiemelt szervek, szervezetek:

- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)
- Pest Megyei Kormányhivatal, mint országos illetékességű környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság
- Megyei kormányhivatalok megyeszékhely szerinti járási hivatalai (Budapest főváros és Pest megye területére kiterjedő illetékességgel a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala), mint megyei illetékességgel eljáró területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságok
- Földművelésügyi Minisztérium, mint állami hulladékgazdálkodási közvetítő szervezet
- Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF)
- Fővárosi és Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságok
- Megyei/Fővárosi Kormányhivatalok Népegészségügyi Főosztályai
- Fogyasztóvédelmi hatóságként a megyeszékhely szerinti járási hivatalok
- Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
- Állami Számvevőszék (ÁSZ)
- Megyei Jogú Városok Szövetsége (MJVSZ)
- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ)
- Országos Környezetvédelmi Tanács (OKT)
- Köztisztasági Egyesülés (KÖZTEGY)

- Magyar Közzolgáltatók Egyesülete (MAKE)
- Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ)
- Hulladékgazdálkodók Országos Szövetsége (HOSZ)
- Lakásszövetkezetek és Társasházak Országos Szövetsége (LOSZ)

1.3 Szabályozás, jogi környezet és követelmények

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő legfontosabb jogszabályi és egyéb előírások jegyzékét az 1. számú melléklet tartalmazza.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás szabályozását érintő feladat- és hatásköröket jelenleg **a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet**, valamint **a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet** határozza meg. A következő alfejezetek bemutatják a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra közvetlenül vonatkozó legfontosabb jogi előírásokat.

1.3.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást meghatározó törvények

Az Európai Unió a hulladékgazdálkodási szakterület átfogó szabályozását a HKI 2008. december 12-én történt hatályba léptetésével biztosítja. A HKI előírja, hogy 2020-ig a háztartási, valamint a háztartáshoz hasonló hulladékokból származó papír-, fém-, műanyag-, és üveghulladék esetében az újrahasználatra való előkészítést és az újrafeldolgozást tömegében átlagosan minimum 50%-ra kell növelni. A HKI továbbá előírja a háztartásokban keletkező papír-, fém-, műanyag-, és üveghulladék 2015-től történő elkülönített gyűjtésének kötelezettségét is.

A hulladékképződés csökkentése és a hasznosítási arányok növelése nemcsak cél, de kötelezettség is egyben, amely a Magyar Államot terheli. Ahhoz, hogy az említett célok időben teljesülni tudjanak a hazai hulladékgazdálkodás teljes megújítása vált szükségessé [jogszabályi háttér kidolgozása, állami szerepvállalás növelése a hulladékgazdálkodás terén, az egyes hulladékáramok tekintetében előrelátó, átgondolt tervezés a kezeléssel, vagy a kezelés fejlesztésére irányuló kutatás-fejlesztési (K+F) eljárásokkal kapcsolatban]. Olyan rendszert kellett kialakítani, amelynek elemei hosszú távon biztosítani tudják a hazai hulladékgazdálkodás hatékonyságát és fejlesztését, ezáltal az irányelvi célok elérését.

A hazai környezetvédelem jogszabályi kereteit a Kvt. határozza meg, kitérve - a HKI előírásaival összhangban - a hulladékkal kapcsolatos néhány környezetvédelmi alapelvre is, melyek a következők:

- a környezethasználó köteles a hulladék kezeléséről (ártalmatlanításáról, hasznosításáról) gondoskodni;

- a települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban tartalmaznia kell a települési hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat és előírásokat is;
- a termékdíj-köteles termékekből keletkező hulladékok gyűjtését és hasznosítását közvetítő és szervező állami koordináló szervezet, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló törvényben meghatározott minősítő jogosult az Információs Rendszer adataihoz való közvetlen hozzáférésre és azok kezelésére.

A **környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény**, azaz a termékdíj-köteles termékekkel és az azokból keletkező hulladékkal kapcsolatos szabályozás elsődleges célja az európai uniós hulladékgazdálkodási kötelezettségek teljesítésének, a stratégiai tervezés és a hulladékgazdálkodás közhasznú feladatok hatékony ellátásának elősegítése, valamint az ellenőrzések eredményes lefolytatása. Az illetékes állami koordináló szerv, valamint a közszolgáltatási tevékenységet minősítő az Információs Rendszer számára közvetlenül elérhetővé teszi a feladatellátásával összefüggésben keletkezett, a hulladék útjának nyomon követésével, a hulladék kezelésével, valamint a hulladékkezelési közszolgáltatással kapcsolatos adatokat.

A Kvt.-val és a HKI-val összhangban külön törvények (így a Ht.) rendelkeznek a hulladékkal kapcsolatos részletes tevékenységekről.

A HKI szerinti „a hulladékkeletkezés megelőzése”, valamint a „hulladék, mint anyag- és energiaforrás” elvek elsősorban a Ht. és annak végrehajtási rendeleteinek hatályba lépésével kerültek át a hazai jogrendszerbe. Ahhoz, hogy a HKI által meghatározott célok időben teljesülni tudjanak, szükség van arra, hogy hasznosítási kapacitásainkat növeljük, és a hasznosítható hulladékot eltérítsük a lerakóktól. Ezt a célt szolgálja a Ht. által bevezetett hulladéklerakási járulék, amely a környező országokban már bevált és évek óta működő intézmény. A járulék lényege, hogy bevezetésével a lerakás nem lesz többé olcsó megoldás. A hasznosításnak nagyobb teret és több lehetőséget biztosítunk, így a hulladék nagyobb arányban hasznosulhat. Ugyancsak a célok teljesítését segíti a Ht. 92. § (2) bekezdése, mely előírja, hogy a települési hulladék részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget az 1995-ben országos szinten képződött, a települési hulladék részét képező biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest 2016. július 1-jéig 35%-ra kellett csökkenteni. A Ht. lehetővé teszi továbbá, hogy a hulladékgyűjtő edényzetbe helyezett hulladékot a továbbiakban ne lehessen következmények nélkül eltulajdonítani, ezért kimondja, hogy a hulladékgyűjtő edényzetben gyűjtött települési hulladék az edényzet közterületen történő elhelyezésével a közszolgáltató tulajdonába kerül, és az nem tekinthető uratlan dolognak. 2016. július 1. napjától a Ht. módosításával ez a szabály megváltozott, jelenleg a közterületen elhelyezett hulladékgyűjtő edényzetben lévő hulladék a Koordináló szerv tulajdonát képezi. A hulladékgazdálkodással kapcsolatos hazai tapasztalatok, valamint az Európai Unió stratégiai célkitűzései alapján világossá vált, hogy a jövőben

Magyarországon egy új szemléletű és új logikai rendszerre épülő hulladékgazdálkodásra van szükség.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás érintettjeire (állam, települési önkormányzat, közszolgáltató, ingatlanhasználó) vonatkozó jogi keretszabályokat a Ht. és az alábbi törvények határozzák meg.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvény előírja a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység végzésével összefüggő feltételeket annak érdekében, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatók tevékenysége az elérhető legjobb általános környezeti előnyt eredményezze, valamint a közszolgáltatókat magasabb színvonalú közszolgáltatás nyújtására ösztönözze.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatónak, tevékenysége során figyelembe kell vennie az alábbi törvényi előírásokat is:

- **az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény** a közszolgáltató által kibocsátott számlák számlaképének formai és tartalmi követelményeire vonatkozóan;
- **az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény** adatkezelésre vonatkozó szabályait a természetes személyek magánszférájának tiszteletben tartása érdekében;
- **a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény** előírásait az adatvédelem tekintetében, bizonyos esetekben;
- **a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény** előírásait, kiemelten a fogyasztók tájékoztatásával és a panaszkezeléssel kapcsolatosan.

Az Mőtv. 13. § (1) meghatározza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, beleértve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítását is. A Ht. alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos tevékenységnek minősül:

- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék átvétele, gyűjtése, szállítása, kereskedelme, közvetítése, kezelése;
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmények fenntartása, üzemeltetése, vagyonkezelése és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezése.

A települési önkormányzatnak, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatáshoz kapcsolódó létesítmények kezelésének tekintetében figyelembe kell vennie **a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény** előírásait is.

Az **egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény** arra az esetre vonatkozóan tartalmazza a szükséges intézkedések meghatározását, amikor a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást az önkormányzat nem biztosítja, vagy egyéb okból az nem biztosítható.

1.3.2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó kormányrendeletek

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásra vonatkozó szabályokat elsősorban az alábbi kormányrendeletek állapítják meg, összhangban az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény előírásaival:

- **69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelöléséről, feladatköréről, az adatkezelés módjáról, valamint az adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályairól,**
- **68/2016. (III. 31.) Korm. rendelet az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervre vonatkozó részletes szabályokról,**
- **385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről,**
- **309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről,**
- **318/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a hulladéklerakási járulék megfizetéséről és felhasználásának céljairól,**
- **317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről,**
- **310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról,**
- **292/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet a nem rendszeres hulladékszállítás szabályairól és az ennek során eljáró állami szervek kijelöléséről,**
- **439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről,**

- **64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól.**

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó létesítmények vonatkozásában figyelembe kell venni az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet előírásait is. A kormányrendelet hatálya alá tartozó, hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó létesítmény lehet:

- átvételi hely,
- hulladékgyűjtő pont,
- hulladékgyűjtő udvar,
- munkahelyi gyűjtőhely,
- üzemi gyűjtőhely,
- hulladéktároló hely,
- komposztáló telep,
- átrakóállomás,
- válogatómű.

1.3.3 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra alkalmazható miniszteri rendeletek

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatáshoz kapcsolódó egyes tevékenységekre vonatkozó részletes szabályokat az alábbi miniszteri rendeletek állapítják meg elsősorban:

- az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet részére történő adatszolgáltatás tartalmáról és rendjéről szóló 12/2016 (V. 24.) NFM rendelet,
- a Koordináló szerv által fizetendő hulladékgazdálkodási szolgáltatási díjról szóló 13/2016. (V. 24.) NFM rendelet,
- a MEKH adatszolgáltatási kötelezettségével kapcsolatos követelményeket a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal miniszter részére történő hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő adatszolgáltatás rendjéről szóló 16/2015. (IV. 9.) NFM rendelet,
- a hulladékgazdálkodási tevékenység nyilvántartásának és felügyeletének finanszírozási rendszerét a hulladékgazdálkodási engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos felügyeleti díj megfizetésének részletes szabályairól szóló 95/2013. (X. 14.) VM rendelet,
- a hulladéklerakási tevékenységet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet,

- a területi hulladékgazdálkodási tervek és a területi megelőzési program tekintetében a **területi hulladékgazdálkodási tervekről szóló 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet,**
- a **települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet.**

1.3.4 Egyéb, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos, alkalmazható előírások

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység feladatainak finanszírozását külön szabályozza a hatályos **1769/2014. (XII. 18.) Korm. határozat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás fenntartható működésének biztosításáról a földművelésügyi miniszter egyedi döntése útján történő támogatás nyújtásával.**

A HKI előírja, hogy a tagállamok illetékes hatóságainak egy vagy több hulladékgazdálkodási tervet kell készíteniük, melynek önmagában vagy több tervnek együttesen az érintett tagállam földrajzi értelemben vett teljes területét le kell fedniük. Magyarország ennek a feltételnek az **OHT** elkészítésével tett eleget. Az „**OHT 2014-2020**”a **2014–2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozattal** került elfogadásra. A dokumentum helyzetértékelést ad az eltelt időszakra vonatkozóan, bemutatja az elmúlt időszak eredményeit, továbbá magában foglalja a 2020-ig terjedő szakmapolitikai célkitűzéseket, valamint a szakterületi célok eléréséhez szükséges intézkedéseket.

Az OHT továbbá bemutatja hazánk hulladékgazdálkodásának jogszabályi hátterét, majd hulladékaramonként feltárja az adott hulladékarom kezelésének jelenlegi helyzetét, a tapasztalt hiányosságokat, meghatározva az elérendő célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, intézkedéseket. Míg azonban az OHT a teljes hazai hulladékgazdálkodási vertikumra vonatkozik – általánosan érintve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás területét is –, az OHKT jól elkülönítetten és speciálisan, részletesebben tartalmazza a közszolgáltatási szektorra vonatkozó adatokat, információkat.

Az OHT részét képezi az OMP, amely tartalmazza a hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos – a **27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal** elfogadott, **2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programmal** összhangban álló – célkitűzéseket, és az ezek elérése érdekében megvalósítandó intézkedéseket. Az OMP egyik fő célja a szükségleteken alapuló, ésszerű gazdasági növekedés és a hulladékképződés által okozott környezeti hatások közötti összefüggés megszüntetése.

Szorosan kapcsolódik az OHT-hoz az **Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv** (a továbbiakba: OGYHT). Az OGYHT-t a hazai termékdíj köteles termékekből képződött hulladékok egy teljes naptári évre keletkező mennyiségének nyomon követésére, gyűjtésére, szállítására és hasznosítására vonatkozó feladatok teljesítése érdekében kell összeállítani. A terv világosan bemutatja, hogy a Kormány az adott évre vonatkozóan milyen gyűjtési, hasznosítási

mennyiségekkel számol, továbbá milyen fejlesztési potenciál marad az alapfeladatok ellátása felett a rendszerben. Az OGYHT 2017. évre vonatkozó aktuális változata (OGYHT'17) 2017. január 1-étől érvényes.

2. AZ ORSZÁGOS CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Az OHT tartalmazza hazánk hulladékgazdálkodással kapcsolatos általános szakmapolitikai elképzeléseit, bemutatja hazánk hulladékgazdálkodásának jogszabályi hátterét, majd hulladékaramonként feltárja az adott hulladékáram kezelésének jelenlegi helyzetét, és a tapasztalt hiányosságokat. A terv előirányozza az elérendő célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, intézkedéseket. Összességében az OHT általánosságban kitér valamennyi jelentős hulladékáramra, segítve a hatékony hulladékgazdálkodáshoz szükséges háttérismeretet, elősegítve a hosszú távú tervezési célokat, valamint azok megvalósításának lépéseit.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási célok az általános hulladékgazdálkodási célok szerves részét képezik, de elkülönített, speciális és részletes szakterületi szabályozást igényelnek. A továbbiakban összefoglaljuk a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás hazai fejlesztési irányait meghatározó Európai Unió irányelveket és az ezzel összhangban meghatározott országos célkitűzéseket.

2.1 A vonatkozó európai uniós és hazai kötelezettségek

A HKI célja, hogy jogi keretet biztosítson az Európai Unió területén végzett hulladékkezelésre vonatkozóan. Kiemelt jelentőséggel bír a környezet és az emberi egészség védelme azáltal, hogy hangsúlyozza a helyes hulladékgazdálkodási, hulladékhasznosítási és újrafeldolgozási módszerek erőforrásokra nehezedő teher csökkentése szempontjából vett jelentőségét, továbbá javítani kíván a módszereken. A közszolgáltató által végzett tevékenységektől függően további európai uniós irányelvek is vonatkozhatnak rá, melyek felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.

1. számú táblázat: Csomagolási hulladékok hasznosítási és újrafeldolgozási arányainak 2015-ös állapota

Hulladék frakció	Kötelezettség (Teljesítési határidő: 2012.12.31)		Teljesítmény (Vonatkozó időszak: 2015. év)
	Kezelési mód	%	%
Csomagolás összesen	hasznosítás	60	61,3
	újrafeldolgozás	55	50,0
Papír (textil, társított is)	hasznosítás	60	85,0
Műanyag	hasznosítás	22,5	63,0
Üveg	hasznosítás	60	33,3

Hulladék frakció	Kötelezettség (Teljesítési határidő: 2012.12.31)		Teljesítmény (Vonatkozó időszak: 2015. év)
	Kezelési mód	%	%
Fém	hasznosítás	50	107,7
Fa	hasznosítás	15	15,9

Forrás: Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség

2. számú táblázat: Települési hulladékok újrafeldolgozási arányainak 2020-ban várható állapota fejlesztés elmaradása esetén (előre jelzett adatok)

Hulladék frakció	Kötelezettség (Teljesítési határidő: 2020.12.31)		Teljesítmény (2014.) (Vonatkozó időszak: 2020. év)
	Kezelési mód	%	%
TH papír, műanyag, üveg és fém	újrafeldolgozás	50	35,8 (40,65)

Forrás: Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség

3. számú táblázat: A települési hulladék részeként lerakásra került biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiség (2016. év)

Hulladék frakció	Kötelezettség (Teljesítési határidő: 2016.07.01)		Teljesítmény (Vonatkozó időszak: 2016. év)
	Kezelési mód	%	%
TH részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiség	lerakás (az 1995-ös érték legfeljebb)	35	34,4

Forrás: Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség

4. számú táblázat: A nem teljesített kötelezettségek teljesítése érdekében elvégzendő feladatok

Kötelezettség	Feladat
Csomagolási hulladékok	Az üveg frakcióban mintegy 30%-os begyűjtés és hasznosítás növekedés elérése az elkülönített gyűjtés fejlesztésével
	Az összes frakció esetében az üveg növekmény felett további 5% anyagában hasznosítás növelése
Települési hulladék	Papír, műanyag, és fém csomagolási frakcióra utóválogatással mintegy 15% többlet kinyerése, ehhez feldolgozó kapacitás bővítése

Az európai uniós kötelezettségek országos célok, amelyek alapján már egyértelműen meghatározhatók a hulladékgazdálkodás hazai fejlesztési irányai. Ezek az irányok a következő fejezetben kerülnek részletes kifejtésre.

2.2 Célok: a hulladékgazdálkodás fejlesztésének irányai

A kialakult hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer önmagában nem motivál a hulladékhasznosításban rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázására, nem elégséges az európai uniós kötelezettségek teljesítéséhez. Ezért a hazai hulladékgazdálkodás aktuális állapotának megfelelően újra átgondolt hulladékgazdálkodási célokat kellett meghatározni, melyeknek fő irányai:

- A hulladék lerakással történő ártalmatlanításának háttérbeszorítása.
- A hulladékból minél több haszonanyag kinyerése.
- A hulladék energetikai hasznosításának előtérbe helyezése.
- A meglévő infrastruktúra kihasználása, fejlesztése.
- A biológiailag lebomló hulladék (zöldhulladék) kezelésének, komposztálásának megoldása.
- A képződő szennyvíziszap kezelésének hosszú távú megoldása a termésnövelő hatás kihasználásával (komposztálás), vagy a szennyvíziszapban rejlő energia hasznosításával (biogáz kinyerés, erőműben együttégetés).

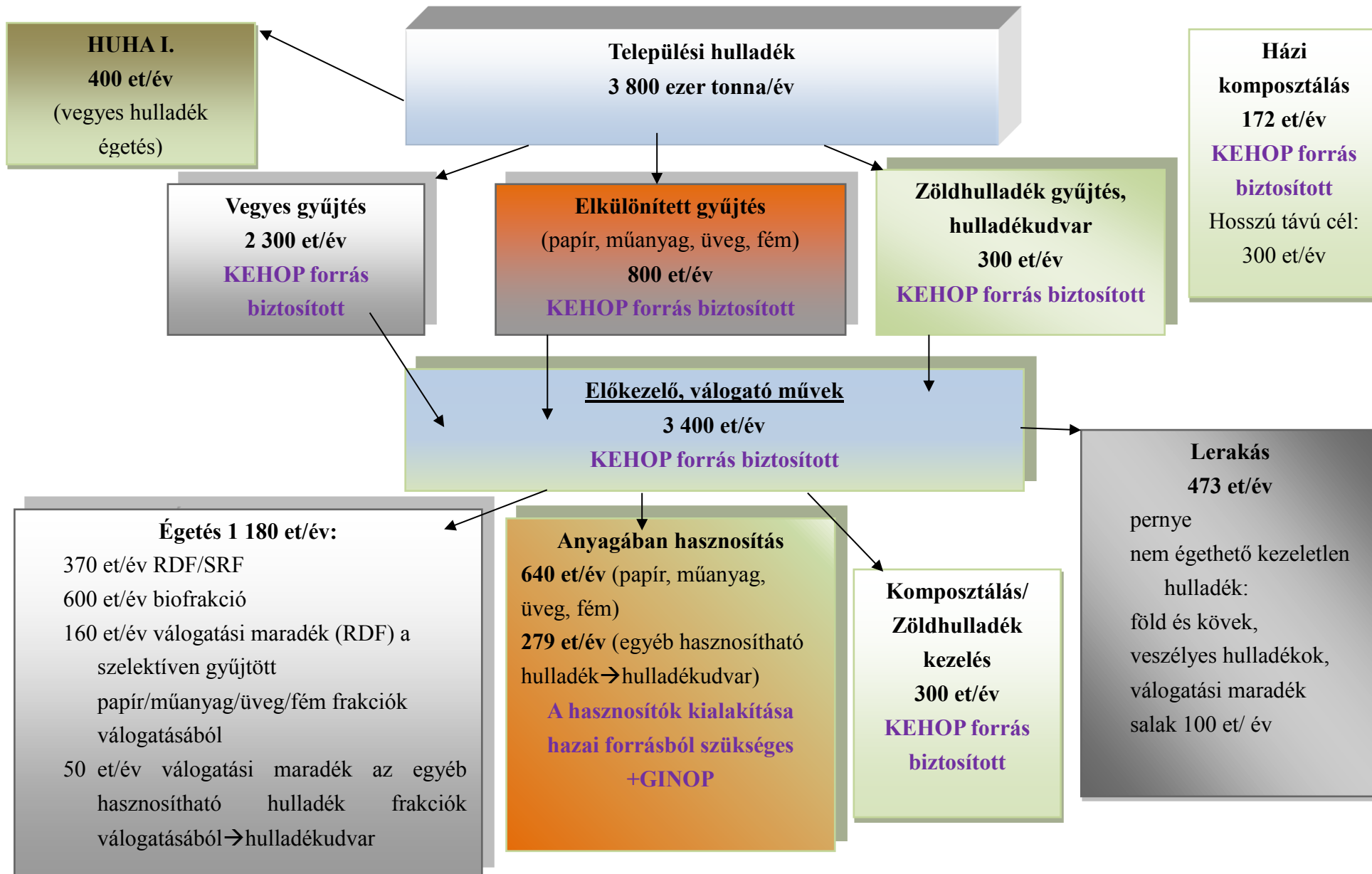
Az Európai Unió elfogadás előtt álló — a fentiekben leírt célokkal összhangban álló – várható hulladékgazdálkodási célszámai:

- 2030-ra a települési hulladék 65%-os arányú újrahasználatra történő előkészítése és újrafeldolgozása;
- 2030-ra a csomagolási hulladék 75%-os arányú újrahasználatra történő előkészítése és újrafeldolgozása (ezen belül külön hasznosítási arányok az egyes frakciókra);
- 2030-ra a lerakásra kerülő települési hulladék arányának maximum 10%-ra történő csökkentése;
- az elkülönítetten gyűjtött hulladék lerakásának tilalma.

A célzott lerakási arány csak a települési hulladék energetikai hasznosítási arányának növelése mellett valósítható meg. Ennek megfelelően a következő időszak egyik fontos célja az energetikai hasznosításhoz elengedhetetlenül szükséges létesítményrendszer kialakítása.

A közszolgáltatás keretében elvégzendő hulladékgazdálkodási feladatok teljesítése a fent megfogalmazott célok szerves részét képezi, de a hulladékgazdálkodáson belül a közszolgáltatás jól elkülöníthető speciális rendszer. Az egyetlen olyan egységesen működtethető jól körülhatárolt rendszer, ami a fenti célok elérésének egyik alappillére, ezért elkülönített, speciális és részletes szakterületi szabályozást igényel. A Koordináló szerv közreműködésével, csak a célokkal összhangban történhet minden hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem működtetése és fejlesztése. Ez alatt értendő minden, a közszolgáltatási ellátásért felelős tulajdonában lévő vagy fejlesztéssel tervezett, illetve egyéb módon a tulajdonába kerülő hulladékgazdálkodási létesítmény, továbbá minden olyan jármű, gép, berendezés és eszköz, amelyeket a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékgazdálkodási feladatok elvégzésére az ellátásért felelős bevont. A rendszerelem fejlesztésben való Koordináló szervi közreműködést, OHKT megfelelés vizsgálatot ki kell terjeszteni a közszolgáltatók fejlesztéseire is.

A következő oldalon szereplő ábra tartalmazza a 2020 -ra tervezett hulladékáramokat a települési hulladék esetén a keletkezéstől a végső kezelésig. A táblázat jelöli egyben hol állnak rendelkezésre pályázati források a célok eléréséhez.

2.3 A célok eléréséhez vezető közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolása

Az országos szintű fenntartható, költséghatékony, nonprofit jellegű, nullszaldós közszolgáltatási rendszer megteremtéséhez elengedhetetlen optimalizálás céljából megkezdődött a jelenlegi állapot pontos felmérése.

A felmérés kiértékelését követően lehetséges a közszolgáltatási gyűjtési körzetek elvi, koncepcionális újratervezése, amely nemcsak a közelség elvére, hanem a *szolgáltató fenntartható működése szempontjait is figyelembe vevő célszerű üzemgazdasági méretekre is figyelemmel van, különös tekintettel az optimális ellátandó lakosságszámra, a létesítmények meglévő és tervezett szabad kapacitására.*

A felméréshez az alábbi információk begyűjtése és feldolgozása történt meg:

- az érvényes társulási, közszolgáltatási szerződések *beszerzése, áttekintése*,
- a hulladékkezelési létesítmények és eszközök (*hulladéklerakók, válogatóművek, komposztálók, MBH kezelők, gépjárművek, stb.*) tulajdonviszonyainak áttekintése, vagyonszármazékok felállítása,
- az ellátásra kötelezettek tulajdonában lévő, valamint a közszolgáltatók által üzemeltetett hulladékkezelési létesítmények és eszközök (*hulladéklerakók, válogatóművek, komposztálók, MBH kezelők, gépjárművek, stb.*) *üzemeltetői tulajdonviszonyainak* áttekintése,
- az egyes közszolgáltatási területek jellemző népsűrűség adatai, valamint a területeken keletkező hulladék mennyisége, a közszolgáltatók által jelenleg gyűjtött és szállított hulladékok területi keletkezése és kezelési, ártalmatlanítási, hasznosítási helyszínei hulladékaramonként.

A széleskörű felméréshez az alábbi konkrét információk begyűjtése és feldolgozása is szükséges:

- az üzemelő, jelenleg meglévő, valamint a kiépítés előtt álló *hulladéklerakók szabad kapacitásainak, egyéb létesítmények kezelési kapacitásának* felmérése,
- a hulladékgazdálkodási létesítmények szabad kapacitásainak, valamint a jövőben (2017-2020 időszakban) megvalósítandó hulladékgazdálkodási létesítmények (beleértve az energetikai és anyagában hasznosítást is) kapacitásának és telepítési helyének felmérése,
- a közszolgáltatást jelenleg ellátók gyűjtési, szállítási teljesítmény adatai és az ehhez kapcsolódó önköltség szerkezete.

Rendező elvek

Az adatok feldolgozása után a közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolása az alábbi rendező elvek mellett végezhető el.

A közszolgáltatás optimális területi lehatárolásánál a természet- és társadalomföldrajzi, geológiai, és hidrológiai, közlekedési adottságok figyelembe vétele mellett a következő szempontok szerint jelölhető ki az optimális lehatárolás:

- A **gyűjtési - szállítási** körzetek kialakításánál figyelembe véve az infrastruktúrát, valamint azt, hogy az ország lakosságának közel egynegyede a *23 megyei jogú városban él*, üzemgazdasági szempontból a körzeteket alapvetően ezek köré érdemes kialakítani.
- A **gyűjtés - szállításnál** a jövőben teljes körűen bevezetésre kerülő elkülönített hulladékgyűjtéssel kell kalkulálni mind mennyiségileg, mind gazdaságilag.
- Törekedni kell az együtemű **hulladékgyűjtés és szállítás** alkalmazására, melynek során a gyűjtési körzet legtávolabbi pontjának távolsága az 50 km-t ne haladja meg. Ahol ez nem megoldható, ott a kétütemű – átrakó állomáson keresztül – gyűjtési és szállítási logisztika alkalmazása válik szükségessé maximálisan 120 km gyűjtési körzet lefedésével.
- A **kezelés** tekintetében, a már meglévő kezelő létesítmények földrajzi elhelyezkedését figyelembe véve a „közelség elvének” érvényesülését kell biztosítani a jövőbeni fejlesztéseknél is.
- Az egy közszolgáltató által ellátott közszolgáltatási területben szakadás ne keletkezzen, a közszolgáltatók **gyűjtés és szállítás** során egymás szolgáltatási területén ne kényszerüljenek áthaladásra. Ehhez szükséges, hogy a gyűjtés, szállítás után a hulladék **kezelését** közvetlenül biztosító létesítmény az adott közszolgáltatási területen belül helyezkedjen el.
- A közszolgáltatási körzetek kialakításánál törekedni kell a minimum 50 000 főt kiszolgáló területek kialakítására, „közelség elvének” és a „méretgazdaságosságnak” a figyelembe vételével, szem előtt tartva, hogy az optimális közszolgáltatási terület 200 000 fő feletti kiszolgálást jelent.
- A kialakuló közszolgáltatási körzet biztosítsa a már meglévő hulladékkezelő létesítmény – közszolgáltató által üzemeltett rendszerelem – megfelelő kiszolgálását, a hatékony üzemeltetéshez szükséges hulladékmennyiség beszállítását.
- Az egyes települések eltérő lakosságszámának, beépítettségének, népsűrűségének, gazdasági fejlettségének, turisztikai vonzerejének adottságaiból következően a keletkező hulladék mennyisége és összetétele változhat. A gyűjtés, szállítás költségei jelentősen eltérhetnek. A megfelelő méretű közszolgáltatási terület képes ezen hatásokat integrálni, kiegyenlíteni.

2.4 Az adott területen minimálisan ellátandó közszolgáltatási feladatok/ a célokhoz vezető megfelelési követelmények, előírások

A Ht. 41-44. §-a, valamint a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet értelmében a közszolgáltató a közszolgáltatási területen a hulladékhierarchia figyelembe vételével gondoskodik a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás folyamatos ellátásáról.

A jogszabályi előírások mellett, az OHKT-ben megfogalmazott műszaki követelmények figyelembe vételével a közszolgáltatónak a tevékenységét az alábbiak szerint kell végeznie:

2.4.1 A hulladék gyűjtésére és szállítására vonatkozó megfelelési követelmények

a) Vegyes hulladék

Az egyes ingatlanhasználók tekintetében szükséges a közszolgáltatás körébe tartozó – biológiailag lebomló hulladékot tartalmazó – vegyes hulladék vonatkozó jogszabályi előírások figyelembe vételével történő összegyűjtése és elszállítása.

Elszállítási gyakoriság

A helyi önkormányzat rendeletében a vonatkozó magasabb szintű jogszabályban előírtaknál gyakoribb elszállítási kötelezettséget is megállapíthat.

- Időszakos szolgáltatási területen, az önkormányzat rendeletében meghatározott időszakban a biológiailag lebomló hulladékot tartalmazó vegyes hulladékgyűjtés gyakorisága minimum heti egyszeri.
- Azon közszolgáltatási rendszer esetében, ahol a biológiailag lebomló hulladék heti rendszeres elszállítása ingatlantól történő elkülönített gyűjtés formájában legalább heti gyakorisággal megtörténik, a maradék, biológiailag lebomló hulladékot nem tartalmazó vegyesen gyűjtött hulladék elszállítása a heti egyszeri gyakoriságnál ritkábban is megvalósulhat.
 - Ebben az esetben az ingatlanhasználók megfelelő tájékoztatása a közszolgáltatás igénybevételéről az önkormányzat és a közszolgáltató feladata. A kötelező elszállítási gyakoriságon felüli eseti többlet hulladékelszállítási igény teljesítése a közszolgáltató feladata a helyi önkormányzati rendeletben meghatározottakkal összhangban.
- A vegyes hulladék elszállítását valamennyi ingatlanhasználó részére egész évben folyamatosan biztosítani kell.

- Ez alól kivételt képez az önkormányzatok rendeletében meghatározott, az üdülő, illetve a zártkerti, időszakosan használt, időszakosan lakott ingatlanokra vonatkozó szabályozás.
- Üdülő ingatlanok esetében az ellátási időszak nem lehet kevesebb 6 hónapnál, továbbá a június, július, augusztus hónapokat legalább tartalmaznia kell. Ellátási időszakban a közszolgáltató köteles a vegyes hulladéokra vonatkozó gyűjtési gyakoriság biztosítására.

Gyűjtőedény

A vegyes hulladék gyűjtéshez gyűjtőedényt nem köteles a közszolgáltató biztosítani. Azonban az ingatlanhasználó által használt gyűjtőedénynek igazodnia kell a közszolgáltató által üzemeltetett gyűjtési, szállítási technikai, logisztikai megoldáshoz.

- Az ellátásért felelős az ingatlanhasználó számára előírhatja a gyűjtőedény biztosításának követelményeit, feltételeit.
 - Az ingatlanhasználó beazonosítása és az átadásra kerülő hulladék mennyiségének meghatározása céljából a gyűjtőedény egyedi azonosítóval kerülhet megjelölésre.
- A közszolgáltatónak a hulladék gyűjtés és szállítás módját az ingatlanhasználó által igénybe vett gyűjtőedényhez igazodóan kell megszerveznie.
 - Zárt edény esetén pormentes ürítéssel, zsákok esetén gyűjtő jármű zárt felületébe történő szakadásmentes felrakásával, konténerek esetén az elszóródást megakadályozó zárt konténerrel, vagy szállítás közbeni letakarás biztosításával.
 - Amennyiben a gyűjtés a domborzati, közlekedési egyedi sajátosságok, vagy időszakosan az időjárási körülmények (pl. csúszós, jeges, havas útviszonyok) miatt a megszokott járattal nem végezhető el, úgy az átmeneti gyűjtés és a szállítás ideje alatt is a hulladék elszóródás elleni védelmét biztosítani kell. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.
- A gyűjtőedények összegyűjtése során a gyűjtőjárműre, valamint a gyűjtés módjára vonatkozó technológia előírásokat a közszolgáltató köteles betartani.

A gyűjtés és szállítás végpontja

- Az összegyűjtött vegyes hulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe, vagy átrakó állomásra kell szállítani.
- Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel alapvetően üres állapotban kell telephelyezni.
- Kétütemű szállítás esetén a vegyes hulladék az átrakó állomáson egy hétnél tovább nem maradhat, azt a gyűjtő általi beszállítás után egy héten belül a hulladékkezelő létesítménybe kell továbbszállítani.

b) Zöldhulladék

Az egyes ingatlanhasználók tekintetében szükséges biztosítani a közszolgáltatás körébe tartozó zöldhulladék meghatározott módon és minimális gyakorisággal történő összegyűjtését és elszállítását.

- A zöldhulladék összegyűjtését a vegyes hulladék gyűjtésénél meghatározott módokon felül a közszolgáltató teljesítheti kötegelt elszállítási lehetőség biztosításával, amely esetben a kötegek mérete a rakodás módjához (kézi, vagy gépi) igazodjon.
 - A kötegelés azt jelenti, hogy az ingatlanhasználó által kihelyezett zöldhulladék nem ömlesztve, hanem legalább egy ponton összekötve kerül kihelyezésre.
 - A zöldhulladék gyűjtése megvalósítható a zöldhulladék helyszíni aprításával és az apríték elszállításával, amennyiben erre az azt végző megfelelő engedéllyel rendelkezik.
- A zöldhulladék elszállításánál az alábbiak figyelembe vétele szükséges:
 - a szolgáltatást családi házas beépítettségű területen évente legalább 10 alkalommal, tömbházas/társasházi beépítettségű területen évente legalább 4 alkalommal biztosítani kell. A zöldhulladék átadására januárban (a fenyőfa gyűjtési kötelezettségre tekintettel) két alkalmat, április, május, június, július, augusztus, szeptember, október, november hónapokban legalább egy-egy alkalmat kell biztosítani. A konkrét havi előírást tömbházas/társasházas terület esetén a helyi önkormányzat rendeletben határozza meg, de legalább egy alkalmat januárra kell megjelölni.
 - A zöldhulladék gyűjtés nem csak az ingatlantól történő gyűjtéssel, hanem hulladékgyűjtő pont, hulladékudvar vagy más átvételi lehetőség biztosításával is megvalósítható, amennyiben e lehetőség legalább a felsorolt hónapokban és legfeljebb 20 km-es távolságban rendelkezésre áll.

- A vegyes hulladék gyűjtéssel és szállítással ellátott közszolgáltatási területen a zöldhulladék gyűjtését biztosítani kell valamennyi ingatlanhasználó részére, aki a közszolgáltatás díját megfizeti.
- A zöldhulladék gyűjtés során a gyűjtő járműre, valamint a gyűjtés módjára vonatkozó technológiai előírásokat a közszolgáltató köteles betartani.

Az összegyűjtött zöldhulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel alapvetően üres állapotban kell telephelyezni.

c) **Elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék**

A vegyes hulladékgyűjtésre kötelezett és bevont valamennyi ingatlanhasználó tekintetében szükséges biztosítani, legalább a vegyes hulladék gyűjtésének időszakára, a közszolgáltatás körébe tartozó elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék meghatározott gyakoriságú, mennyiségű és módon történő összegyűjtését és elszállítását.

Közszolgáltatás körébe tartozó elkülönített csomagolási hulladék gyűjtésnek minősül:

- az a tevékenység, amelynek során a közszolgáltató a települési hulladék háztartásokban keletkezett egyes összetevőit az újrafeldolgozás vagy visszanyerés érdekében az erre a célra *kialakított gyűjtőponton, házhoz menő rendszeres járattal*, vagy ezzel egyenértékű más gyűjtési módszerrel a hatályos jogszabályokban rögzítettek szerint hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében elkülönítetten gyűjti; illetve
- a közszolgáltató által üzemeltetett *hulladékudvarban* – a háztartásokból származó és természetes személyek által leadott – szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék átvétele, amelyért a közszolgáltató nem számít fel, illetve nem juttat külön díjazást; valamint
- a bölcsődékben, óvodákban, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményekben, kollégiumokban, egészségügyi intézményekben, szociális intézményekben, valamint egyéb közfeladat ellátására létrehozott költségvetési szervnél keletkezett települési hulladék egyes összetevőinek az újrafeldolgozás vagy visszanyerés érdekében az erre a célra *kialakított gyűjtőponton, házhoz menő rendszeres járattal*, vagy ezzel egyenértékű más gyűjtési módszerrel, a hatályos jogszabályokban rögzítettek szerinti – hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében történő – elkülönített gyűjtése; továbbá az ezen pont hatálya alá tartozó intézmények, az önkormányzatok, illetve az ellátásra kötelezett, vagy a közszolgáltató által szervezett rendezvények, kampányok hulladék-mentesítése során végzett, a hulladék szelektált gyűjtésével kapcsolatos tevékenység; továbbá
- az óvodák, alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények által tudatformáló környezetvédelmi akció keretében a közszolgáltató hulladékgazdálkodási közszolgáltatási

szerződésének területi hatályán belül történő elkülönített gyűjtés, amennyiben ez a szolgáltatás a közszolgáltató hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésének területi hatálya alá tartozó valamennyi ilyen intézménye számára elérhető; továbbá

- az irodai-, kiskereskedelmi, vendéglátás tevékenység, szálláshely szolgáltatás nyújtása során, továbbá kulturális és természeti látványosságok helyszínén, kiállítások, rendezvények helyszínén, sport- és szabadidős létesítmények területén kis mennyiségben, nem koncentráltan keletkező, a háztartási hulladékhöz hasonló jellegű hulladékok elkülönített gyűjtése, amennyiben a gyűjtés a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretén belül, gyűjtőhelyenként és frakciónként legfeljebb 2500 l-es, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében alkalmazott gyűjtőedényben történik, és a heti ürítési gyakoriság a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében végzett ürítési gyakoriságot nem haladja meg; továbbá ezen hulladékok gyűjtése nem sorolható az ipari, kereskedelmi jellegű gyűjtés körébe, és a szállítást a közszolgáltató rendszeresen, a lakossági szelektív hulladék gyűjtőjáráttal végzi.

Megfelelési fajlagos célok

A közszolgáltatás körébe tartozó elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék körébe tartozik legalább a papír, üveg, műanyag, fém és azok társított csomagolásai. A közszolgáltatási területre kialakított elkülönített csomagolási hulladékgyűjtő rendszer akkor tekinthető megfelelőnek, ha a teljes lakosságszámra vetítve legalább az alábbi csomagolási hulladék mennyiségek visszagyűjtése/hasznosítása minimálisan 90%-ban megvalósul frakciónként évente:

papír	10 kg/fő/év
üveg	6 kg/fő/év
műanyag	4 kg/fő/év
fém	1 kg/fő/év
társított (italos karton)	0,5 kg/fő/év

Megfelelő elkülönített gyűjtési módok

A gyűjtés és szállítás megszervezése során törekedni kell az ingatlanhasználóktól történő, házhoz menő megoldások alkalmazására, azonban a begyűjtési mennyiségek teljesítése esetén elfogadható a helyi adottságokhoz, vagy a hulladék frakció jellegéhez igazodó egyéb, akár kombinált rendszer is.

Kiemelt hulladékáramok gyűjtése:

Társított italos karton csomagolási hulladékot köteles a közszolgáltató elkülönítetten gyűjteni. Meg kell határozni, hogy az italos karton mely anyagárammal együtt kerül begyűjtésre, erről a szolgáltatást igénybe vevőt a közszolgáltató köteles egyértelműen

tájékoztatni. **Üveg csomagolási hulladék** begyűjtéséhez 4 lakásos, vagy annál nagyobb lakásszámú társasházak esetén biztosítani kell a lépcsőházankénti gyűjtés lehetőségét. E mellett javasolt a közszolgáltató számára a családi házas beépítettségű közszolgáltatási területen magas lakássűrűség esetén a háztól történő üveghulladék gyűjtés elvégzése negyedévenkénti ürítés, elszállítás mellett.

A gyűjtött fém csomagolási hulladékok körét ki kell bővíteni minden esetben a spray-s, aeroszolos dobozokkal.

i.) Házhoz menő elkülönített gyűjtés esetén a gyűjtés megvalósulhat frakciónkénti elkülönítéssel, vagy bizonyos frakciók együttgyűjtésével. A gyűjtés módjának megválasztását igazítani kell a begyűjtött csomagolási hulladék további válogatási, kezelési módjához. Az ingatlanhasználók tekintetében a gyűjtés módjához szükséges megfelelő tájékoztatás az ellátásért felelős és a közszolgáltató feladata.

- Az ingatlanhasználók számára a gyűjtőedény biztosítására a vegyes hulladék gyűjtésénél meghatározott edénybiztosítási szabályok vonatkoznak azzal a kiegészítéssel,
 - hogy zsák alkalmazása esetén a zsáknak annyiban átlátszónak kell lennie, hogy a gyűjtés során a behelyezett frakció megfeleltetése a zsák megbontása nélkül azonosítható legyen.
- A gyűjtés elvégzése során a gyűjtési gyakoriságnak legalább havi egyszerinek kell lennie a közszolgáltató által alkalmazott frakciónkénti, vagy együttes gyűjtési megoldást figyelembe véve.
 - Frakciónkénti elkülönített gyűjtés esetén az ingatlanhasználók által elkülönített frakciók a gyűjtés, szállítás során nem keverhetők össze.

A közszolgáltatónak a hulladék gyűjtés és szállítás módját az ingatlanhasználó által igénybe vett gyűjtőedényhez igazodóan kell megszerveznie. Zárt edény esetén pormentes ürítéssel, zsákok esetén gyűjtő jármű zárt felületébe történő szakadásmentes felrakásával, konténer esetén az elszóródást megakadályozó zárt konténerrel, vagy szállítás közbeni letakarás biztosításával. Amennyiben a gyűjtés a domborzati, közlekedési egyedi sajátosságok, vagy időszakosan az időjárási körülmények (pl. csúszós, jeges, havas útviszonyok) miatt a megszokott járással nem végezhető el, úgy a hulladék elszóródás elleni védelmét az átmeneti gyűjtés és a szállítás ideje alatt is biztosítani kell. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.

Az elkülönített gyűjtés során a gyűjtőjárműre, valamint a gyűjtés módjára vonatkozó technológia előírásokat a közszolgáltató köteles betartani.

Az összegyűjtött csomagolási hulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel alapvetően üres állapotban kell telephelyezni. Indokolt esetben az összegyűjtött csomagolási hulladék átrakó állomásra is beszállítható.

A házhoz menő elkülönített gyűjtési rendszerbe bevont ingatlanhasználók szabálytalan közreműködése szankcionálható a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembe vételével és betartásával. Ennek részeként – önkormányzati rendelet rendelkezése alapján – a közszolgáltató kezdeményezheti a jegyzőnél a szabálytalan közreműködő szankcionálását, továbbá az elkülönítetten gyűjtött hulladékok hasznosítását akadályozó szennyezettség esetén a vegyes hulladék közszolgáltatási díjmegállapítására vonatkozó szabályokat alkalmazhatja. Szabálytalan közreműködésnek minősül különösen a gyűjtőedény nem rendeltetésszerű használata, az edényben az előírásoknak megfelelő frakció helyett eltérő frakciók, vegyes hulladék elhelyezése.

ii.) Gyűjtőszigetek, gyűjtőpontok alkalmazásával történő gyűjtés esetén a gyűjtés megvalósulhat frakciónkénti elkülönítéssel, vagy bizonyos frakciók együttgyűjtésével a vonatkozó kormányrendelet előírásait betartva.

- A gyűjtés módjának megválasztását igazítani kell a begyűjtött csomagolási hulladék további válogatási, kezelési módjához. Az ingatlanhasználók tekintetében a gyűjtés módjához szükséges megfelelő tájékoztatás az ellátásért felelős és a közszolgáltató feladata. Az ingatlanhasználók számára a gyűjtőedény biztosítására a vegyes hulladék gyűjtésénél meghatározott edénybiztosítási szabályok vonatkoznak.
 - A gyűjtőedény alkalmazásánál javasolt a minimum 1,5 m³ befogadó kapacitású alul üríthető (harang) edény.
- A gyűjtés elvégzése során a gyűjtési gyakoriságnak legalább kétheti egyszerinek kell lennie a választott frakciónkénti, vagy együttgyűjtési megoldást figyelembe véve.
 - Frakciónkénti elkülönített gyűjtés esetén a gyűjtőszigeten elkülönített frakciók a gyűjtés, szállítás során nem keverhetők össze.

A közszolgáltatónak a hulladék gyűjtés és szállítás módját az ingatlanhasználó által igénybe vett gyűjtőedényhez igazodóan kell megszerveznie. Zárt edény esetén portmentes ürítéssel, zsákok esetén gyűjtő jármű zárt felületébe történő szakadásmentes felrakásával, konténer esetén az elszóródást megakadályozó zárt konténerrel, vagy szállítás közbeni letakarás biztosításával. Amennyiben a gyűjtés a domborzati, közlekedési egyedi sajátosságok, vagy időszakosan az időjárási körülmények (pl. csúszós, jeges, havas útviszonyok) miatt a megszokott járással nem végezhető el, úgy az átmeneti gyűjtés és a szállítás ideje alatt is a hulladék elszóródás elleni védelmét biztosítani kell. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.

Az elkülönített gyűjtés során a gyűjtőjárműre, valamint a gyűjtés módjára vonatkozó technológia előírásokat a közszolgáltató köteles betartani.

Az összegyűjtött csomagolási hulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel alapvetően üres állapotban kell telephelyezni. Indokolt esetben az összegyűjtött csomagolási hulladék átrakó állomásra is beszállítható.

iii.) Hulladékudvar alkalmazásával történő gyűjtés esetén a gyűjtés megvalósulhat frakciónkénti elkülönítéssel, vagy bizonyos frakciók együttgyűjtésével a vonatkozó kormányrendelet előírásait betartva. A hulladékgyűjtő udvarban kizárólag a vonatkozó hulladékgazdálkodási engedélyben szereplő azonosító kóddal rendelkező hulladék gyűjthető. Az engedélyezett azonosító kódok nem térhetnek el a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletében felsorolt hulladék azonosító kódoktól. A gyűjtés módjának megválasztását igazítani kell a begyűjtött csomagolási hulladék további válogatási, kezelési módjához. A hulladékudvart igénybe vevők megfelelő tájékoztatása az elkülönítés módjáról az ellátásért felelős és a közszolgáltató feladata.

- A hulladékudvaron a gyűjtés céljából alkalmazott edény (konténer) feleljen meg a vonatkozó rendeletben előírtaknak. A természetes személy ingatlanhasználók számára a hulladékgyűjtő udvar igénybevétele az önkormányzat rendeletében meghatározott mennyiségi feltételek és igénybevételi szabályok betartása esetén díjmentes, amennyiben a természetes személy által a kötelező közszolgáltatás díja kifizetésre került.
- A gyűjtőedény alkalmazásánál javasolt a minimum 5 m³, akár 30 m³ befogadó kapacitású konténeres gyűjtés alkalmazása.

- A gyűjtés elvégzése során a gyűjtési gyakoriságnak legalább havi egyszerinek kell lennie a választott frakciónkénti, vagy együttgyűjtési megoldást figyelembe véve.
 - Frakciónkénti elkülönített gyűjtés esetén a hulladékudvarban elkülönített frakciók a gyűjtés, szállítás során nem keverhetők össze.

A közszolgáltatónak a hulladékgyűjtés és -szállítás módját a hulladékudvaron elhelyezett edényhez és a telítődéshez igazodóan kell megszerveznie. Zárt edény esetén pormentes ürítéssel, vagy csereedényes szállítással. Nyitott konténer esetén az elszóródást megakadályozó takarással szállítás során. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.

Az összegyűjtött csomagolási hulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel alapvetően üres állapotban kell telephelyezni.

Hulladékudvar nyitva tartása a vonatkozó kormányrendeletben foglaltakon túlmenően minimálisan akkor **megfelelő**, ha az üzemeltetés éves szinten legalább 9 hónapon keresztül megtörténik és a havi nyitvatartási idő eléri a havi minimum 20 órát. A leírt üzemeltetési időt összevontan kell figyelembe venni, ha az ingatlanhasználónak 20 km-es körzetben több hulladékudvar is rendelkezésére áll a hulladékok átadására.

d) Lomhulladék

A vegyes hulladékgyűjtésére kötelezett és bevont valamennyi ingatlanhasználó tekintetében, legalább a vegyes hulladék gyűjtésének időszakára előírtak szerinti ingatlanhasználók tekintetében biztosítandó a közszolgáltatás körébe tartozó lomhulladék meghatározott gyakoriságú és módon történő összegyűjtése és elszállítása.

A közszolgáltatónak a lomtalanítás során törekedni kell az ingatlanhasználóktól történő, házhoz menő megoldások alkalmazására, azonban a gyűjtési, átvételi és elszállítási kötelezettség teljesítése esetén elfogadható a helyi adottságokhoz, vagy a hulladék frakció jellegéhez igazodó kombinált rendszer is. A lomtalanítás megszervezésénél is figyelembe kell venni azt a célt, hogy a lom jellegű hulladékok nagy része alkalmas anyagában hasznosításra és szinte a teljes lomhulladék-áram előkezelés után alkalmas legalább az energetikai hasznosításra. A lomtalanítás módszerének megválasztásánál törekedni kell a lomhulladékon belüli további frakciók (különösen: elektronikai hulladékok és elektromos berendezések, fa tartalmú bútorok és tárgyak, műanyagból készült bútorok és tárgyak, csomagolási hulladékok, textil, fém hulladékok) szétválasztására, elkülönített gyűjtésére és szállítására a további hasznosíthatóság érdekében.

Megfelelőség: a lomtalanítási megoldás alkalmas legyen a nagyságrendileg 10 kg/fő/év mennyiségű lomhulladék gyűjtésére és szállítására. A lomtalanítás elvégzése, biztosítása évente egy alkalommal kötelező.

i.) Házhoz menő elkülönített gyűjtés esetén a gyűjtés megvalósulhat frakciónkénti elkülönítéssel, vagy a teljes lom frakciók együttgyűjtésével. A gyűjtés módjának megválasztását igazítani kell a begyűjtött lomhulladék további válogatási, kezelési módjához. Az ingatlanhasználók tekintetében a gyűjtés módjához szükséges megfelelő tájékoztatás az ellátásért felelős és a közszolgáltató feladata.

- A házhoz menő rendszerű lomtalanítás esetén előnyben kell részesíteni azt a megoldást, amikor az ingatlanhasználó előzetes időpont egyeztetés alapján közvetlenül a közszolgáltatónak adja át a lom jellegű hulladékot és nem történik meg a közterületre kirakodás.
 - A közterületre kirakással meghirdetett lomtalanítás esetén a közszolgáltató köteles legkésőbb a gyűjtési nap utáni 24 órán belül valamennyi a lomtalanítás körébe tartozó hulladékot elszállítani.
- A házhoz menő rendszerű lomtalanítás akkor tekinthető **elfogadottnak**, ha évente egy alkalommal valamennyi ingatlanhasználó igénybe tudja venni.
- Frakciónkénti elkülönített gyűjtés esetén az ingatlanhasználók által elkülönített frakciók a gyűjtés, szállítás során nem keverhetők össze.
- A közszolgáltatónak a lomhulladék gyűjtésének és szállításának módját a kirakott lom jellegéhez és a további kezeléshez igazodóan kell megszerveznie.

Amennyiben a gyűjtés a domborzati, közlekedési egyedi sajátosságok, vagy időszakosan az időjárási körülmények (pl. csúszós, jeges, havas útviszonyok) miatt a megszokott járással nem végezhető el, úgy a hulladék elszóródás elleni védelmét az átmeneti gyűjtés és a szállítás ideje alatt is biztosítani kell. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.

A lomtalanítás során a gyűjtőjárműre, valamint a gyűjtés módjára vonatkozó technológia előírásokat a közszolgáltató köteles betartani.

Az összegyűjtött lomhulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel üres állapotban kell telephelyezni.

ii.) Gyűjtőpontok alkalmazásával történő lomtalanítás esetén a gyűjtés megvalósulhat frakciónkénti elkülönítéssel, vagy a lomhulladék vegyes gyűjtésével. A gyűjtés módjának

megválasztását igazítani kell a begyűjtött lomhulladék további válogatási, kezelési módjához. Az ingatlanhasználók tekintetében a gyűjtés módjához szükséges megfelelő tájékoztatás az ellátásért felelős és a közszolgáltató feladata.

- Az ingatlanhasználók számára a gyűjtőedény biztosítására a vegyes hulladék gyűjtésénél meghatározott edénybiztosítási szabályok vonatkoznak. A gyűjtőedény alkalmazásánál javasolt az 5 m³-30 m³-ig terjedő űrmértékű nyitott konténerek alkalmazása.
- A gyűjtőpontok alkalmazásával történő lomtalanítás akkor tekinthető **elfogadottnak**, ha
 - Évente egy alkalommal valamennyi ingatlanhasználó igénybe tudja venni, továbbá
 - A gyűjtőpontok sűrűsége biztosítja az ingatlanhasználók általi könnyű, gyors megközelíthetőséget.
- Frakciónkénti elkülönített lom gyűjtés esetén az elkülönített frakciók a gyűjtés, szállítás során nem keverhetők össze.
- A közszolgáltatónak a hulladék gyűjtés és szállítás módját a kihelyezett edény és a telítődéshez igazodóan kell megszerveznie. A közszolgáltató köteles legkésőbb a gyűjtési nap utáni 24 órán belül valamennyi a lomtalanítás körébe tartozó hulladékot a gyűjtőpont környezetéből is elszállítani. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.

A lomtalanítás során a gyűjtő járműre, valamint a gyűjtés módjára vonatkozó technológiai előírásokat a közszolgáltató köteles betartani.

Az elszállított lomhulladékot haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel üres állapotban kell telephelyezni.

iii.) Hulladékudvar alkalmazásával történő lomtalanítás esetén a gyűjtés megvalósulhat frakciónkénti elkülönítéssel, vagy bizonyos frakciók együttgyűjtésével a vonatkozó kormányrendelet előírásait betartva. A gyűjtés módjának megválasztását igazítani kell a begyűjtött lomhulladék további válogatási, kezelési módjához. A hulladékudvart igénybe vevők megfelelő tájékoztatása az elkülönítés módjáról az ellátásért felelős és a közszolgáltató feladata.

- A hulladékudvaron a gyűjtés céljából alkalmazott edény (konténer) feleljen meg a vonatkozó rendeletben előírtaknak.

- A természetes személy ingatlanhasználók számára a hulladékgyűjtő udvar igénybevétele az önkormányzat rendeletében meghatározott mennyiségi feltételek és igénybevételi szabályok betartása esetén díjmentes, amennyiben a természetes személy által a kötelező közszolgáltatás díja kifizetésre került.
- A gyűjtőedény alkalmazásánál javasolt a minimum 5 m³, akár 30 m³ befogadó kapacitású konténeres gyűjtés alkalmazása.
- A gyűjtés elvégzése során a gyűjtési gyakoriságnak **legalább havi egyszerinek** kell lennie a választott frakciónkénti, vagy együttgyűjtési megoldást figyelembe véve.
 - Frakciónkénti elkülönített gyűjtés esetén a hulladékudvarban elkülönített frakciók a gyűjtés, szállítás során nem keverhetők össze.

A közszolgáltatónak a hulladék gyűjtés és szállítás módját a hulladékudvaron elhelyezett edényhez és a telítődéshez igazodóan kell megszerveznie. Zárt edény esetén pormentes ürítéssel, vagy csereedényes szállítással. Nyitott konténer esetén az elszóródást megakadályozó takarással szállítás során. Gyűjtés, szállítás során az elszóródott hulladék összetakarítása a közszolgáltató feladata.

Az összegyűjtött lomhulladékot a gyűjtés befejezése után haladéktalanul közvetlenül a hulladékkezelő létesítménybe kell szállítani. Az adott napi gyűjtési és szállítási feladat befejezése után a járművel alapvetően üres állapotban kell telephelyezni.

Hulladékudvar nyitva tartása a vonatkozó kormányrendeletben foglaltakon túlmenően **minimálisan akkor megfelelő a lomtalanítás rendszer** szintű biztosításához, ha

- az üzemeltetés éves szinten legalább 9 hónapon keresztül megtörténik,
- a hulladékudvart az ingatlanhasználók 20 km-en belül el tudják érni és
- a havi nyitvatartási idő eléri a havi minimum 20 órát.

A leírt üzemeltetési időt összevontan kell figyelembe venni, ha az ingatlanhasználónak 20 km-es körzetben több hulladékudvar is rendelkezésére áll a hulladékok átadására.

Hulladékudvar üzemeltetése esetén a közszolgáltató az önkormányzat rendeletében, valamint a hulladékudvar üzemeltetésére vonatkozó rendeletben foglaltak alapján több fajta hulladék elkülönített gyűjtését is biztosíthatja.

- e) A közszolgáltatónak biztosítania kell az a-d) pont szerinti feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök, gépek üzemeltetését, ide értve a fenntartással és karbantartással felmerülő költségeket és ráfordításokat is.

Amennyiben az egyes gyűjthető hulladékok szabadon is értékesíthetőek, úgy azon hulladékok esetében, amit lehet szabadon is gyűjteni és értékesíteni (pl. háztartási hulladékhoz hasonló hulladék) a támogatás kizárólag abban az esetben jár, ha a feladatot a közszolgáltató végzi, ellenkező esetben támogatás kifizetésére nem kerülhet sor.

2.4.2 Az előkezelésre vonatkozó megfelelési követelmények

- f) Az a-d) pontok szerint begyűjtött hulladékok előkezelését az előírt technikával, és az előkezelés tekintetében a megjelölt mennyiségi és minőségi feltételek teljesítésével kell megvalósítani (anyagában hasznosítás érdekében végzett előkezelés az elkülönített csomagolási hulladék utóválogatása és bálázása; vegyesen gyűjtött, háztartási hulladékhoz hasonló vegyesen gyűjtött hulladék esetén az energetikai hasznosításra alkalmas frakció szétválasztása további utóaprítás és stabilizálás nélkül).

Az előkezelési tevékenység és annak mennyiségi és minőségi feltételei nagyban függenek a begyűjtött hulladék összetételétől, az összetétel területi és időbeli változásától. A közszolgáltató köteles a begyűjtési és szállítási tevékenységét úgy megszervezni, hogy az igazodjon a rendelkezésre álló előkezelési tevékenységekhez, melynek elsődleges célja a hulladék minél nagyobb arányú anyagában hasznosítása, másodlagos célja pedig az anyagában nem hasznosítható hulladék energetikai hasznosítása. Az előkezelést végző köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy az anyagában hasznosításra, illetve az energetikai hasznosításra alkalmas valamennyi hulladék a lerakótól eltérítésre kerüljön.

A vegyesen gyűjtött hulladékok előkezelésének technikája, mennyiségi és minőségi feltételei

A technika alkalmazásának célja az anyagában hasznosítás érdekében a lehető legtöbb és legtisztább frakció kiválogatása a mindenkori hasznosítási lehetőségekhez igazodva.

A közszolgáltató a vegyesen gyűjtött hulladék gyűjtése, szállítása után gondoskodik a hulladék előkezelő létesítménybe történő eljuttatásáról. Az előkezelő létesítményben elsődlegesen az anyagában hasznosítható összetevőknek, másodlagosan az energetikailag hasznosítható összetevőknek a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti előkészítő művelet útján történő előkezelését kell biztosítani.

- Az előkezelés során a hulladék előkezelésének technikája lehet mechanikai, optikai válogatás, vagy ezek kombinációja, lehet biológiai stabilizálás, szárítás, aprítás kiegészítve a hulladék mozgatásához szükséges szállító berendezésekkel, valamint a válogatott hulladék tömörítését biztosító perforáló, bálázó berendezéssel. Anyagában

kell hasznosítani az előkezelés során válogatott olyan hulladékot, amely anyagának összetétele és minősége alapján erre alkalmas.

- Vegyesen gyűjtött és előkezelőbe szállított hulladék esetén, amennyiben anyagában hasznosítható hulladék frakció kiválasztásra kerül, a mágneses leválasztón felül a bemenő hulladék **legalább 20%-ának** elkülönítésére kell törekedni.
 - Vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő előkezelése után az anyagában nem hasznosítható hulladékfrakció **legalább 10%-át energetikailag** kell hasznosítani.

A válogatóban leválogatott és anyagában történő hasznosítást végző hulladékkezelőhöz eljuttatott hulladék idegen anyag tartalma **nem haladhatja meg az 5%-ot**. Az előkezelés során, amennyiben anyagában hasznosítható frakció nem kerül kiválasztásra, csak az energetikai hasznosításra alkalmas frakció, úgy a kezelő létesítménybe bemenő vegyes hulladékáram **legalább 30%-át energetikailag** kell hasznosítani.

A vegyesen gyűjtött hulladék előkezelése során amennyiben 60, 80, vagy 120 mm alatti frakció mechanikai úton leválasztásra kerül, úgy a keletkezett „B” típusú frakció további kezeléséről a magas biológiailag lebomló / biomassza tartalom okán gondoskodni kell. Ennek megoldása lehet: stabilizálás, szárítás, további magasabb fűtőértékű frakció kiválasztása, inert anyagok (kő, üveg, porcelán stb.) kiválasztása, vagy ezek kombinációja. A kezelés célja, hogy a lerakóban történő elhelyezés előtt lehetőleg a hulladék minél nagyobb része hasznosulhasson: biogáz üzemben, energetikailag mint biomassza, komposztálással, stb.

A zöldhulladékok előkezelésének technikája, mennyiségi és minőségi feltételei

A technika alkalmazásának célja a komposztálás, vagy más hasznosítási művelet érdekében a lehető legtöbb és legtisztább frakció kiválogatása a mindenkor hasznosítási lehetőségekhez igazodva.

A közszolgáltató a zöldhulladék gyűjtése, szállítása után gondoskodik a hulladék előkezelő létesítménybe történő eljutásáról. Az előkezelő létesítményben elsődlegesen az anyagában hasznosítható összetevőknek, másodlagosan az energetikailag hasznosítható összetevőknek a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti előkészítő művelet útján történő előkezelését kell biztosítani.

- Az elkülönítetten gyűjtött és előkezelőbe szállított zöldhulladék esetén, amennyiben anyagában hasznosítható hulladék frakció kiválasztásra kerül a bemenő **hulladék legalább 80%-ának elkülönítésére** kell törekedni.

- Elkülönítetten gyűjtött zöldhulladék előkezelése után **a nem hasznosítható hulladékfrakció legalább 90%-át energetikailag kell hasznosítani.**

A hasznosítási tevékenység alapvetően nem tartozik a közszolgáltatás körébe tartozó tevékenységekhez, azonban a hulladékkezelés jellege és a kezelő létesítmény kialakítása miatt a közszolgáltató üzemeltetheti a hasznosítást is végző hulladékkezelő létesítményt.

Az elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladékok előkezelésének technikája, mennyiségi és minőségi feltételei

A technika alkalmazásának célja az anyagában hasznosítás érdekében a lehető legtöbb és legtisztább frakció kiválogatása a mindenkor hasznosítási lehetőségekhez igazodva.

A közszolgáltató az elkülönítetten gyűjtött hulladék hasznosítását megelőzően gondoskodik a hulladék válogatóműbe történő elszállításáról. A válogatóműben a hasznosítható összetevőknek a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti fizikai előkészítő művelet útján történő válogatását, előkezelését kell biztosítani.

- A válogatóműben a hulladék előkezelésének technikája lehet kézi, mechanikai, optikai válogatás, vagy ezek kombinációja kiegészítve a hulladék mozgatásához szükséges szállító berendezésekkel, valamint a válogatott hulladék tömörítését biztosító perforáló, bálázó berendezéssel.
- Anyagában kell hasznosítani a válogatóműben válogatott olyan hulladékot, amely anyagának összetétele és minősége alapján erre alkalmas.
- Elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék válogatóműben történő előkezelése után az anyagában **nem hasznosítható hulladékfrakció legalább 90%-át energetikailag kell hasznosítani.** A válogatóban leválogatott és hasznosítóhoz eljuttatott hulladék **idegen anyag tartalma nem haladhatja meg az 5%-ot.**

A hazai hasznosítók tapasztalatai alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatók meglehetősen eltérő minőségű haszonanyagokat adnak át kezelésre. Ez egyebek mellett annak a következménye, hogy a közszolgáltatók akár településenként eltérő szelektív gyűjtési - és esetenként előkezelő - rendszereket üzemeltetnek, eltérők a lakossági szokások, a lakosság jogkövető magatartása, valamint különbözőek a kapcsolódó önkormányzati részletszabályok, s a hatósági feladatellátás is. Erre való tekintettel szükséges meghatározni az egyes anyagáramokra a közszolgáltatóktól, illetve a közszolgáltatásból származó hulladékot a közszolgáltató nevében előkezelőktől az előkezelés (válogatás, bálázás) után minimálisan elvárt minőségi követelményeket. Külön kell itt megjelölni a vegyesen gyűjtött települési

hulladékból mechanikai, optikai rendszerek segítségével válogatott, anyagában hasznosításra szánt csomagolási hulladékok minimálisan elvárt minőségi kategóriáit.

Papír anyagáram esetén:

A papírhulladék minőségének az MSZ EN 643:2002 szabványnak kell megfelelnie. Ebből a közszolgáltatónál legnagyobb arányban megjelenő papírminőségek:

1.02 vegyes papír és karton: különféle minőségű papírok és kartonok keveréke, amely legfeljebb 40% újságot és folyóiratot tartalmaz.

1.05 használt hullámdobozok: használt, különböző minőségű hullámkarton dobozok és lemezek.

1.11 válogatott nyomdai papír festéktelenítésre (deinking): háztartásokból begyűjtött válogatott nyomdai papír, újságok és folyóiratok, mindegyik legalább 40%-ban (legalább 80% újság vagy folyóirat tartalom szükséges). A festéktelenítésre alkalmatlan papírok és kartonok százalékos részaránya legfeljebb 1,5% lehet.

5.03 használt folyadéksomagoló karton: használt folyadéksomagoló karton műanyag réteggel (alumínium tartalommal vagy anélkül), legalább 50 tömeg% rosttartalommal. (Használt kombinált vagy tetrapak dobozok.)

A felsorolt kategóriák esetén minimálisan az 1.02, 1.05 és az 5.03 kategória elkülönítését az előkezelés végére biztosítani kell. Amennyiben a közszolgáltató iskolai papírgyűjtést végez, úgy a begyűjtött papírhulladékból a **deinking elkülönítése** szükséges.

Műanyag csomagolási hulladékok esetén:

A műanyag csomagolási hulladékokat alap esetben négy csoportra bonthatjuk. A felsorolt kategóriák szerint az előkezelés végére, figyelembe véve a mennyiségből adódó méretgazdaságossági szempontokat, a lehető legmagasabb minőség biztosításának elérésére kell törekedni.

I. Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag fólia hulladékok osztályba sorolása

A.) Lakossági házhoz menő szelektív gyűjtésből származó polietilén műanyag fólia típusú hulladékok kézi válogatással (maximum 5% idegen anyag tartalommal).

- B.) Lakossági házhoz menő szelektív gyűjtésből származó polietilén műanyag fólia típusú hulladékok kézi válogatással (6-15% közötti idegen anyag tartalommal).
- C.) Lakossági szelektív házhoz menő és a szelektív gyűjtőszigetekből származó vegyesen kezelt és válogatott polietilén fólia típusú hulladékok maximum 20% idegen anyag tartalommal.
- D.) Települési hulladékból származó polietilén fólia típusú műanyag hulladék kézi utóválogatással maximum 5% idegen anyag tartalommal (magas felületi szennyezettség).
- E.) Települési hulladékból származó polietilén fólia típusú műanyag hulladék kézi utóválogatás nélkül maximum 10% idegen anyag tartalommal (magas felületi szennyezettség).

II. Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag PP-HDPE bálák osztályba sorolása

Osztály	I. o.	II. o.	III. o.
Tisztaság, szennyezettség	Válogatott, elsősorban PP-HDPE flakonokat tartalmaz	Válogatott, vegyes PP-HDPE csomagolóanyag tartalmú, enyhén szennyezett, de nem olajos, nem festékes, kissé sáros, poros Szennyezés mosással eltávolítható	Vegyes csomagolóanyag tartalmú, Szennyeződés 10%-nál nagyobb Szilikonos tubusokat tartalmaz Felületi szennyezettség, föld, szerves anyagok
Eredet, korábbi felhasználás	Több, mint 90%-ban tisztított háztartási flakonok, kozmetikai termékek flakonjai	Több, mint 80%-ban tisztított háztartási flakonok, kozmetikai termékek flakonjai, élelmiszer dobozok	Vegyes csomagolóanyag tartalmú. Jellemzően öblítő, vegyi áru, stb. tárolására szolgáló flakonokat tartalmaz Egyéb nagy darabos hulladékokat

			tartalmaz (láda, rekesz)
Bálák UV degradáltsága	Viszonylag új, nem kifakult flakonok	Részenként kifakult flakonok és címkék	Láthatóan régi napsütötte, degradált flakonok
Idegenanyag tartalom	10% alatti	10-20% közötti	20-30% közötti

III. Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag PP-PS bálák osztályba sorolása

Osztály	I. o	II. o
Tisztaság, szennyezettség	Válogatott, enyhén szennyezett, de nem olajos, nem festékes, kissé sáros, poros	Válogatott enyhén szennyezett, de nem olajos, nem festékes, földdel szennyezett felület
Eredet, korábbi felhasználás	Tisztított élelmiszer csomagolás, főként tejfölös, joghurtos, margarinos poharak, dobozok	Tisztított élelmiszer csomagolás, főként tejfölös, joghurtos, margarinos poharak, dobozok
Bálák UV degradáltsága	Viszonylag új, nem kifakult anyagok	Részenként kifakult anyagok
Anyagösszetétel	PP-PE tartalom: 70% PS, PET tartalom: 20% Egyéb anyagtartalom: 10%	PP-PE tartalom: 50% PS, PET tartalom: 35% Egyéb anyagtartalom 15%

IV. Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag PET bálák osztályba sorolása

PET italos palack bála általános minőségi osztályba sorolása					
		szelektív gyűjtésből származó italos palack hulladék (EWC 15)			egyéb információk
osztálykódok		zöld (I. o.)	sárga (II. o.)	piros (III. o.)	
minősítési szempontok					
1. bálázási segédanyag felhasználása (pl. papír)		megengedett	megengedett	megengedett	súlykorrekciós hatás
2. külső szennyezettség					
2/a felületi tapadásványos (pl. sár)		nem megengedett	megengedett	megengedett	súlykorrekciós hatás
2/b külső felületi nedvesség		megengedett	megengedett	megengedett	súlykorrekciós hatás
3. belső szennyezettség					
3/a belső folyadéktartalom (belső falra felapadva)		2% mértékig megengedett	2% mértékig megengedett	2% mértékig megengedett	határérték felett súlykorrekciós hatás
4. degradáció		nem megengedett	nem megengedett	nem megengedett	hasznosításra nem alkalmas
5. bála összetétel megállapítása		min. 98% vízres és üdítő palack	min. 90% vízres és üdítő palack	ami nem felel meg az előzőeknek	nem tartalmazhat robbanás és tűveszélyes anyag csomagolására szolgáló valamint növényi és állományi olajos palackokat
		0% idegen műanyag (pl. fólia)	max. 3% idegen műanyag (pl. fólia)	ami nem felel meg az előzőeknek	súlykorrekciós hatás
6. bála színminőség megállapítása					
vöröszta bála		max. 2% kék tartalom, 0% egyéb szín tartalom	max. 2% egyéb sötét szín tartalom	színhiba miatt átminősítésre kerül	árkorrekciós hatás
kék bála		max. 2% egyéb sötét szín tartalom	színhiba miatt átminősítésre kerül	színhiba miatt átminősítésre kerül	árkorrekciós hatás
tarka bála		max. 20% fedett és multilayer palack tartalom	max. 50% fedett és multilayer palack tartalom		árkorrekciós hatás
vegyes bála		színösszetétele a szelektív gyűjtés színösszetételével egyezik meg	vt és kék arány 80%-nál kisebb	színhiba miatt tarkanak minősül	árkorrekciós hatás
7. Tiltott		veszélyes hulladék csomagolása, veszélyes hulladék, 1 dl-nél kisebb ürtartalmú palackok			
A bálák minőségi besorolásánál szakmai szempont a pvc tartalommal terhelt (előfordul címke és palack formában is) és a blokátoros adalékkal gyártott palackok bálán belüli részaránya.		Az első szállításhoz a közszolgáltató jelenlétében elvégzett minősítés képezi a következő beszállítások alapját. Amennyiben ettől jelentős eltérés következik be, akkor újabb vizsgálat szükséges.			

PET italos palack bála minőségi besorolás - vegyes hulladékból válogatott		
	vegyes hulladékból válogatott hulladék (EWC 19)	egyéb információk
osztálykódok	piros	
minősítési szempontok		
1. bálázási segédanyag felhasználása (pl. papír)	megengedett	súlykorrekció hatása
2. külső szennyezettség		
2/a felületi tapadási nyom (pl. udr)	megengedett	súlykorrekció hatása
2/b külső felületi nedvesség	megengedett	súlykorrekció hatása
3. belső szennyezettség		
3/a belső folyadéktartalom (belső falra felapadva)	2% mértékig megengedett	határérték felett súlykorrekció hatása
4. degradáció	nem megengedett	hasznosításra nem alkalmas
5. bála összetétel megállapítása	vízre, oldószerre és nem élelmiszeripari palack csomagolást tartalmazhat	nem tartalmazhat robbanás és tűzveszélyes anyag csomagolásra szolgáló valamint növényi és állati eredetű palackokat
	max. 5% idegen műanyag (pl. fólia)	súlykorrekció hatása
6. bála szilárdság megállapítása		
választott bála		átlagkorrekció hatása
levegős bála		átlagkorrekció hatása
terhes bála		átlagkorrekció hatása
vegyes bála		átlagkorrekció hatása
7. Tiltott	veszélyes hulladék csomagolása, veszélyes hulladék, 1 dl-nél kisebb űrtartalmú palackok	
A bálák minőségi besorolásánál szakmai szempont a pvc tartalommal terhelt (előfordul címke és palack formában is) és a blokkatoros adalékkal gyártott palackok bálán belüli részaránya.		

Üveg csomagolási hulladékok esetén:

A közszolgáltatóknál megjelenő üveghulladékok minőség szerint három kategóriára oszthatók:

„A” minőség – kevésbé szennyezett

„B” minőség – közepesen szennyezett

„C” minőség – erősen szennyezett

Idegenanyag típusa	„A” kategória max. g/t	„B” kategória max. g/t	„C” kategória max. g/t
Mágnesezhető fém tartalom	1 500	2 000	3 000
Nem mágnesezhető fém tartalom	500	700	850
kő, kerámia, porcelán és hőálló üveg	1 500	2 000	3 000
Szerves anyag (papír, műanyag, stb.)	5 000	7 000	8 500
Pb és Cd tartalom (ólom, kadmium)	150	150	150
Szemcseméret	<i>A 8 mm-nél kisebb szemcseméretből egyik esetben sem lehet több, mint a beszállított mennyiség max. 10%-a</i>		

Fém csomagolási hulladékok esetén:

A begyűjtött fém csomagolási hulladékot legalább mágnesezhető fém (ónozott vas konzervdoboz) és alumínium csomagolási hulladék (italos doboz) frakcióra kell szétválogatni. Amennyiben a vegyes fém csomagolási hulladék között aeroszolos palack is található annak elkülönített kezelését, hasznosítóhoz, annak hiányában ártalmatlanítóhoz történő eljuttatását biztosítani kell.

Az alumínium italos dobozokat általában bálázva lehet átadni a hasznosítóknak. Az italos doboz bálákat egyben tartó rögzítő-elemek eltávolítása után a báláknak könnyen szét kell esniük.

A vas hulladékot konténerbe rakva, ömlesztve lehet általában átadni a hasznosítóknak.

A vegyes települési hulladékválogatók által elkülönített hulladékok meghatározása és minőségi követelményei

A **PET palackokat** színre kell válogatni és bálázott formában kell a hasznosítónak átadni. A palackoknak egészben, nem aprított állapotban kell maradniuk a válogatást követően.

A **PP-HDPE flakonokat** bálázott formában kell a hasznosítónak átadni. A flakonoknak egészben, nem aprított állapotban kell maradniuk a válogatást követően.

Az **LDPE fóliát** válogatva (ha lehet natúr és színes) és bálázott formában kell a hasznosítónak átadni, az egyes fólia darabok lehetőleg ne legyenek kisebbek, mint 200 x 200 mm.

Az **alumínium italos dobozokat** bálázva lehet átadni a hasznosítóknak. Az italos doboz bálákat egyben tartó rögzítő-elemek eltávolítása után a báláknak könnyen szét kell esniük.

A **vas hulladékot** konténerbe rakva, ömlesztve lehet átadni a hasznosítóknak.

Az MSZ EN 643:2002 **PAPÍR ÉS KARTON** szabvány kimondja, hogy „a személtleválogató telepekről származó begyűjtött papír alkalmatlan a papíripari felhasználásra”.

Az átadott műanyag hulladékbálák idegenanyag tartalma legfeljebb 5% lehet. Az idegenanyag egyéb összetételű műanyag lehet, tehát kerülni kell pl. a vasat, egyéb fémeket, papírt, üveget.

Az alumínium hulladék vasat nem tartalmazhat.

A hasznosítók alapvetően a nem veszélyes csomagolási hulladék kezelését tudják biztosítani. A veszélyes hulladék kategóriába tartozó csomagolási hulladékot a további hasznosítás, ártalmatlanítás érdekében elkülönítetten kell kezelni a veszélyes hulladéokra vonatkozó szabályok betartása mellett.

A megengedett idegenanyag tartalom felül a hulladék a felületén hordozhat szerves, vagy lebomló szerves szennyezőket, amelyek műanyagok esetén mosás és fertőtlenítés útján eltávolíthatóak, vagy elveszítik biológiai aktivitásukat, esetleges fertőzőképességüket. A szerves és szervesetlen idegenanyag tartalom megengedhető mértékét, %-os arányát a válogatóművek működése során kialakult gyakorlat alapján lehet megállapítani.

A lomhulladék előkezelésének technikája, mennyiségi és minőségi feltételei

A technika alkalmazásának célja az anyagában hasznosítás érdekében a lehető legtöbb és legtisztább frakció kiválogatása a mindenkori hasznosítási lehetőségekhez igazodva.

A közszolgáltató a lomhulladék hasznosítását megelőzően, ha a hasznosítónak átadás közvetlenül nem biztosítható gondoskodik a hulladék előkezelőnek történő átadásáról. Ennek során a hasznosítható összetevőknek a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba

vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti fizikai előkészítő művelet útján történő válogatását, előkezelését kell biztosítani.

- A lomhulladék előkezelésének technikája lehet gépi, kézi, mechanikai, optikai válogatás, vagy ezek kombinációja kiegészítve a hulladék mozgatásához szükséges szállító berendezésekkel, valamint a válogatott hulladék tömörítését, aprítását biztosító berendezéssel.
 - Anyagában kell hasznosítani a válogatott olyan lomhulladékot, amely anyagának összetétele és minősége alapján erre alkalmas.
 - Lomhulladék előkezelése után **az anyagában nem hasznosítható hulladékfrakció legalább 90%-át energetikailag** kell hasznosítani. A leválogatott és hasznosítóhoz eljuttatott hulladék **idegenanyag tartalma nem haladhatja meg az 5 %-ot.**
- g) A közszolgáltatónak biztosítani kell az f) pont szerinti feladat teljesítéséhez szükséges hulladékgazdálkodási létesítmények, eszközök, berendezések üzemeltetését, ide értve a fenntartással és karbantartással felmerülő költségeket és ráfordításokat is.
- h) A közszolgáltató által begyűjtött, vagy az általa végzett hulladékkezelésből származó, vagy a közszolgáltatási körbe tartozó hulladékból nem a közszolgáltató által előállított hasznosítható hulladék mennyisége és minősége alapján a Koordináló szerv által megjelölt szervezet részére történő átadását biztosítani kell. A Koordináló szerv a minél nagyobb arányú hasznosítás és a minél jobb hasznosítási határfok elérése érdekében az OHKT-n keresztül – a későbbiekben, a tapasztalatok alapján, az OHKT felülvizsgálata nyomán – megfogalmazhatja az egyes haszonanyag kategóriák elvárt minőségi követelményeit. Az OHKT első évében ezek a követelmények a meglévő hasznosítási lehetőségek és az eddig kialakult gyakorlat alapján történtek az alkalmazott legjobb megoldások országos kiterjesztésével.

2.4.3 Az ártalmatlanítás, a hulladéklerakóban történő elhelyezés megfelelési követelményei

- i) A közszolgáltatónak biztosítani kell az előkezelt és haszonanyagként a koordináló szerv által megjelölt szervezet részére át nem adott hulladék ártalmatlanítását és az ehhez szükséges hulladékgazdálkodási létesítmények, eszközök, berendezések üzemeltetését, ide értve a fenntartással és karbantartással felmerülő költségeket és ráfordításokat is.

A hulladék ártalmatlanítása alatt ebben az esetben a hulladéklerakóban történő elhelyezést értjük, amely során a vonatkozó **rendeletek és hatósági engedélyekben foglaltak betartása** az üzemeltető elsődleges feladata. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék - a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról

és feltételekről szóló miniszteri rendeletben meghatározott részletes követelményekre figyelemmel - hulladéklerakóban **akkor rakható le**, ha

- a hulladék olyan fizikai, kémiai vagy biológiai előkezelési műveleten ment keresztül, amellyel a hulladék mennyisége vagy környezetre gyakorolt szennyező hatása csökken,
- a rendelkezésre álló és gazdaságosan üzemeltethető kezelési technológiával nem tehető hasznos alapanyaggá, valamint
- anyagában és energetikailag gazdaságosan nem hasznosítható.

A lerakó feltöltésére rendelkezésre álló feltöltési tervben a lerakó tervezett kapacitásának függvényében meghatározásra kerülnek a feltöltési mennyiségek tömeg és térfogat szerint. A lerakó elsődleges célja a 2.4.3 pontban megfogalmazottak szerint a lerakás biztosítása. A lerakás megfelelő elvégzéséhez szükséges építési, takarási jellegű (útkialakítás, támasztótöltés, napi takarás, vízelvezetés kiépítése stb.) feladatokhoz felhasználható hulladékok, anyagok mind a hasznos feltöltési kapacitást csökkentik. Természetesen ebbe nem számít bele a rekultivációhoz kapcsolódó rétegrend, azt a tervezett kapacitáson felülinek tekintjük. A hasznosítási célok elérése, valamint a lerakó lerakási kapacitásának megfelelő kihasználása érdekében törekedni kell, hogy a közszolgáltató által a közszolgáltatás keretében gyűjtött, szállított, átvett, kezelt hulladéktömeg összegéből a lerakóba elhelyezett hulladék mennyisége **ne haladja meg az 55%-ot.**

2.4.4 Egyéb megfelelési követelmények

- j) A fentieken felül a közszolgáltató köteles teljesíteni **az adott közszolgáltatási területre irányadó**, hatályos közszolgáltatási szerződésben és önkormányzati rendeletben szereplő, az OHKT-val összhangban lévő további feladatokat.
- k) A közszolgáltató feladata biztosítani a közszolgáltató tulajdonában, esetleg vagyonkezelésében, illetőleg üzemeltetésében lévő, a közszolgáltatás ellátásához szükséges vagyon **fenntartását, rekonstrukcióját, felújítását, pótlását, esetleges fejlesztését** legalább az adott vagyontárgyak elszámolt – megfelelő élettartam alapján megállapított – értéksökkenésének erejéig, amennyiben szerződés, vagy jogszabály ezt az üzemeltető feladatává teszi.
- l) A közszolgáltató **gondoskodik** az ingatlanhasználóknál felmerülő hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos problémák kezelésére **ügyfélszolgálat** működtetéséről legalább a vonatkozó jogszabályban előírtak szerinti területi lefedettséggel, nyitvatartási idővel és rendelkezésre állással.

- m) A közszolgáltató **gondoskodik** a közszolgáltatás körében üzemeltetett létesítmények **bezárásának, rekultivációjának, utógondozásának és a harminc évig történő monitorozásának a feladatairól** és viseli az ezzel kapcsolatban felmerült, díjfizetési időszakra vetített költségeit.
- n) A közszolgáltató köteles az általa üzemeltetett rendszerelemek tekintetében, valamint a végzett tevékenységre vonatkozóan megfelelő biztosításokkal rendelkezni annak érdekében, hogy a tevékenységből eredő kockázatok és esetleges haváriák fedezete biztosított legyen. Ide tartozik különösen a vagyonbiztosítás, valamint a környezetvédelmi felelősségbiztosítás.

2.5 A kitűzött célokhoz vezető infrastrukturális erőforrások optimális használatának rendszere, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemek fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása

2.5.1 Az erőforrások optimális használatához kapcsolódó követelmények

Az infrastrukturális erőforrások használata akkor válik optimálissá, ha megfelel a műszaki, gazdasági, társadalmi, pénzügyi és környezeti szempontoknak. Az értékelés során a közvetett és a közvetlen hatásokat egyaránt figyelembe kell venni az indokoltság igazolásához. Gyűjtés és szállítás, valamint a kezelés területére általánosan kerülnek megfogalmazásra az elvárások az üzemeltetett erőforrások optimális használatának rendszerére vonatkozóan.

Az infrastrukturális erőforrások kialakításánál a területi lehatároláshoz igazodóan, a területi adottságok figyelembe vételével kell összeállítani az ehhez igazodó kapacitás és eszközösszetételt.

A fentiek miatt **a gazdaságos üzemeltetés követelmény**, amely alatt értendő különösen:

- az erőforrás tartóssága,
- az erőforrás karbantartás szükséglete alacsony legyen és a helyben elérhető/szokásos módszerekkel kielégíthető legyen,
- tegye lehetővé a folyamatos, nagy kapacitás kihasználású üzemeltetést,
- humán üzemeltetést igénylő erőforrás esetén biztosított legyen az egyszerű kezelhetőség,
- az erőforrás működéséhez felhasznált energia optimálisan, helyben biztosítható legyen,
- az erőforrás igazodjon az ellátandó feladat jellegéhez.

A gyűjtés/szállítás esetén a gyűjtési és a szállítási mód

- kapcsolódása a lehető legoptimálisabb legyen, törekedve a legkevesebb műveleti elem és a leggyorsabb feladat teljesítésre,

- kialakítása és az ehhez tartozó erőforrás illesztése vegye figyelembe a hulladék jellegét (vegyesen gyűjtött, elkülönítetten gyűjtött, lom jellegű stb.) és a szállítási távolságot. Törekedni kell a szükséges és elégséges funkcionalitás biztosítására.

Hulladék kezelés esetén (előkezelés – válogatás, bálázás, aprítás, szétválasztás, stabilizálás stb.; ártalmatlanítás – lerakás, égetés; hasznosítás – komposztálás, anyagában, energetikailag)

- az egyik kezelési műveletből kikerülő hulladék logisztikailag optimálisan szervezve kerüljön át a következő kezelési műveletbe, valamint
- a kezelési láncban ne ismétlődjenek indokolatlanul azonos műveleti/kezelési elemek.

2.5.2 Új erőforrás beállítása

Az optimális használati rendszer kialakítása érdekében az új erőforrás beállítása esetén tekintettel kell lenni a meglévő infrastrukturális erőforrások kihasználtságára, működési elvére és a megfelelő illeszkedés kialakítására. Figyelembe kell venni továbbá a hasznosítható hulladék piaci viszonyait, a hasznosítható hulladék belföldi és külföldi hasznosítóhoz szállításának lehetőségeit, költségét. Amennyiben a lehetőségek és a költségek lehetővé teszik, a hazai hasznosítás a preferált.

Az erőforrások optimalizálásának célja a megfelelő kapacitás kihasználás biztosítása, az elvégzendő feladat reális mennyiségi és minőségi adottságainak figyelembe vételével.

- Ennek fontos eleme a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladék mennyisége és összetétele, figyelembe véve a jövőben várható mennyiségi és minőségi előrejelzéseket.
- A közszolgáltató által elvégzett hulladékkezeléssel elérendő cél nagyban meghatározza a szükséges erőforrásokat.
 - Ehhez egyértelműen ismerni kell a hasznosításra, ártalmatlanításra vonatkozó irányokat mind az anyagában, mind az energetikai hasznosítás tekintetében.
- Az egyes részfolyamatok költségei és erőforrás igénye csak a teljes lánc ismeretében optimalizálható.
 - A megelőző és a követő közszolgáltatási rendszerelemre gyakorolt hatás ismerete nélkül az erőforrás szükséglet nem értékelhető reálisan.
- A jövőben várható prognosztizálható és nem tervezett, a közszolgáltatási rendszerre ható változásokra történő reagálást szolgálja az erőforrás több szintű funkcionalitása.

Megfelelő munkaerő

A munkaerő megfelelő képzettsége és szakmai összetétele biztosítható legyen az erőforrás működtetéséhez. Egyes régiókban munkaerőhiány, míg más régiókban a munkaerő folyamatos elvándorlása tapasztalható. A munkaerő jelentősen munkabér érzékeny. A hulladék gyűjtése és szállítása alapvetően jelentős fizikai megterheléssel jár napi szinten, emiatt a potenciális munkavállalók bizonyos köre eleve nem felel meg a munkaköri alkalmassági feltételeknek. A speciális gépekhez előírt OKJ képesítések megszerzése költséges és hosszú időt vesz igénybe. A munkavállalók saját forrásból általában ezeket a képzéseket nem tudják előre megfinanszírozni.

Az infrastrukturális erőforrás az OHKT-ban és más jogszabályban meghatározott feltételek, célok teljesítését szolgálja, segítse elő.

Az erőforrás használata, igénybe vétele az üzemeltetésből fakadó kockázatokat minimalizálja.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban dolgozó munkavállalók számára a folyamatos képzésen alapuló, kompetenciákra épülő életpálya modell kialakításában való közreműködés minden közszolgáltató elemi érdeke.

2.5.3 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemek fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása vonatkozik minden,

- a települési önkormányzat, valamint a települési önkormányzatok társulása, továbbá a közszolgáltatók tulajdonában lévő, vagy minden hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemet érintő értéknövelő beruházásra.
- Ide értendő az olyan árubeszerzés, építési beruházás, szolgáltatás megrendelés, amely hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemet érint, valamint
 - egyéb módon a települési önkormányzat tulajdonába kerülő, a hulladékgazdálkodási tevékenységek végzését biztosító telephely, ingatlan, továbbá a telephelyen, ingatlanon belül vagy közterületen kialakított elkülönített terület, amely magában foglalja a hulladékgazdálkodás végzéséhez szükséges építményeket.

Ennek megfelelően a feltételek vonatkoznak a környezet biztonságát szolgáló építményekre, kiszolgáló helyiségekre, gyűjtőhelyekre, valamint a hulladékkezelő létesítményekre.

Ezen felül a feltételek vonatkoznak még minden olyan, a települési önkormányzat, valamint a települési önkormányzatok társulása, továbbá a közszolgáltató által bevont

- járműre, gépre, berendezésre és eszközre, amelyek a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék átvételét, gyűjtését, elszállítását, kezelését szolgálják, valamint

- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmény fenntartását, üzemeltetését biztosító, kötelező jelleggel igénybe veendő szolgáltatás elvégzésére.

A hulladékgazdálkodási célkitűzések teljesítése érdekében, összhangban a hatályos jogszabályok előírásaival, az ingatlanhasználók közegészségügyi védelme érdekében törekedni kell arra,

- hogy mindenütt bevezetésre kerüljenek a korszerű – a helyi adottságoknak megfelelő, technológiájában differenciált – hulladékgazdálkodási közszolgáltatási módszerek
 - a már működő hulladékgazdálkodási rendszerek továbbfejlesztésével, bővítésével.

A közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokból a hasznosításra kinyert anyagok arányának növelésével és a lerakóra jutó mennyiség csökkentésével, valamint a hatékony, regionális hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításával biztosítani lehet az európai uniós előírások által meghatározott országos célkitűzések megvalósítását. A hulladékgazdálkodási rendszerelemek fejlesztése magában foglalja különösen az alábbiakban felsoroltakat.

A megelőzési tevékenységek területén:

- „újrahasználati” központok fejlesztése, pl. meglévő hulladékudvarok kiegészítésével, bővítésével, vagy önállóan létesítésre kerülő újrahasználati központokkal;
- a házi/közösségi komposztálás fejlesztése házi/közösségi komposztáló edények, eszközök beszerzésével és az ahhoz kapcsolódó helyi komposztálási program végrehajtásával;
- szemléletformálás a megelőzés érdekében (pl. tájékoztató dokumentumok készítése, kommunikációs kampány szervezése a helyes hulladékgazdálkodási gyakorlatról);
- egyéb, a keletkező, illetve a gyűjtendő hulladék mennyiségének, veszélyességének csökkentését célzó fejlesztési tevékenység;
- a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékká vált ruhák gyűjtésre vonatkozóan az NHKV Zrt. keresse a lehetőségeket a meglévő gyűjtőrendszerekkel való együttműködésre és vizsgálja meg a finanszírozhatóság kérdéskörét, tekintettel arra, hogy amennyiben e rendszer nem működik, úgy a hulladékmennyiség nő és a minőség romlik, megnehezíti a feldolgozó/kezelő technológiák működését.

A hulladék elkülönített és vegyes gyűjtéséhez szükséges gyűjtő-szállító kapacitás biztosítását, amennyiben az a gyártói felelősségi körbe tartozó lakossági eredetű egyéb fém-, üveg-, papír-, műanyag-, kompozit- és biohulladékra, zöldhulladékra, használt sütőolajra, valamint egyéb veszélyes hulladékra vonatkozik:

- vegyes gyűjtés eszközei (gyűjtőjármű, gyűjtőedény, edény és ügyfél azonosító rendszer stb.),
- hulladékgyűjtés logisztikáját optimalizáló átrakóállomás építése,
- a házhoz menő elkülönített hulladékgyűjtés eszközei (gyűjtőedényzet, gyűjtőjármű, egyéb eszközök),
- nem építési engedély köteles gyűjtőpontok, valamint hulladékgyűjtő udvarok létesítése,
- szemléletformálás az elkülönített gyűjtés megismertetése érdekében,
- az NHKV Zrt. szakértői munkacsoporti keretek között vizsgálja meg a lakossági használt sütőolaj elkülönített gyűjtési rendszere kialakításának műszaki és finanszírozási lehetőségeit és a tapasztalatok alapján készítse el a lehetőségeket bemutató koncepciót.

Hasznosítást megelőző előkészítés növelése érdekében:

- a gyűjtött hulladék válogatása;
- egyéb előkezelési tevékenység;
- elkülönítetten gyűjtött biohulladék anyagában történő hasznosításra előkészítése, különösen: a komposztálás támogatása;
- mechanikai-biológiai hulladékkezelés;
- a jelenlegi hasznosítók több speciális, illetve lokálisan kis mennyiségben keletkező válogatás utáni frakciók hasznosítására nem rendelkeznek megfelelő szintű technológiával. Az NHKV Zrt. vizsgálja meg – a hasznosítók, illetve kutatási intézmények, egyetemek bevonásával – a közszolgáltatás keretében gyűjtött kritikus, jelenleg nehezen hasznosítható anyagáramok jelenlegi feldolgozásának továbbfejlesztési lehetőségeit a lerakástól történő eltérítés érdekében (pl. gumiabroncs, ónozott fém csomagolási hulladék, fémleválasztó technológiai soron lekerülő mágnesezhető fém, spray-s flakonok, illetve a PVC tartalmú hulladékok esetében).

Lerakással történő ártalmatlanítás biztosítása érdekében:

- a hulladékkezelésből származó (előkezelés, hasznosítás során keletkező) hulladék lerakásának biztosítása; kapacitáskiépítés, amennyiben ennek hasznosítása nem megoldott;
- lerakó kapacitás kihasználtságának növelése, melynek keretében: speciális jármű, gép (homlokrakodó, kompaktor) kapacitásbővítés is szükséges lehet;
- csurgalékvíz kezelésével kapcsolatos fejlesztések.

Hulladékgazdálkodási rendszerelem fejlesztésénél az erőforrások optimalizálására tekintettel figyelembe veendő ajánlások:

- tömörítős hulladékgyűjtő célgép üzemeltetése során a szállítható hulladék tömegének legalább 80%-áig történő forduló kiterhelés
- egy gyűjtő, szállító jármű üzemeltetésében a heti minimum 50-60 óra munkaidő terhelés biztosítása
- nagy szállítási távolság és alacsony (2 tonna/forduló) vegyes hulladék gyűjtési adottság esetén az alacsonyabb fogyasztású, kéttengelyes, 5-8 tömörítetlen m³ befogadó kapacitású gyűjtőjármű alkalmazása
- 40 km feletti több konténert egy napon érintő hulladékszállítás esetén pótkocsi alkalmazása
- tömörítős hulladékgyűjtő gépjármű esetén a napi munkaidő és forduló szervezése során a fordulónkénti maximális szállítható hulladéktömeg elérése
- hulladékkezelő létesítmény esetén az éves kezelendő hulladék mennyisége érje el a minimum 50 ezer tonnát
- hulladékudvar nyitva tartásának optimális kialakításakor figyelembe kell venni, hogy egy hulladékudvar felügyeletét ellátó személy által nyitvatartási óránként akár 15-20 belépés is lekezelhető, valamint a helyi adottságok szerint a lakossági igénybevétel a téli hónapokban jelentősen csökkenhet
- hulladékudvar létesítése esetén a gazdaságos kihasználtság 15-20 ezer fő/hulladékudvar ellátási terület esetén optimális
- hulladékudvarok konténer ellátásánál a leggyakrabban és legnagyobb mennyiségen beszállított frakciók esetén 10 m³ befogadó kapacitás feletti multiliftes konténerek alkalmazása indokolt
- elkülönített (szelektív) hulladékgyűjtő sziget alkalmazása esetén a legalább 1,5 m³ befogadó kapacitású alul üríthető harang alakú edényzet alkalmazására kell törekedni telítettség figyelemmel, a helyi adottságok és a nagyobb befogadó kapacitás kialakítás szükségessé teheti a földbe süllyesztett rendszerű tartályos gyűjtés kialakítását
- hulladékkezelő létesítmény kialakítását úgy kell méretezni, hogy üzembe helyezés esetén a kétműszakos munkarend folyamatos kihasználása biztosított legyen
- hulladékválogató esetén a beszállított ömlesztett hulladék válogatása, szükség esetén bálázása helyben 100%-ban megtörténjen az ömlesztett hulladék továbbszállítása nélkül
- minél nagyobb arányú és tisztaságú anyagában hasznosítás érdekében az ingatlanhasználóktól történő elkülönített hulladékgyűjtés minél nagyobb arányú kiépítése
- a hulladéktermelők számára a hulladék átadási pontokon (gyűjtőpont, átvételi hely, gyűjtősziget, hulladékudvar) a hulladék elkülönített gyűjtésének minél nagyobb arányú kiépítése és biztosítása

- elkülönítetten gyűjtött hulladék utóválogatása a mindenkori, adott hulladék frakcióra vonatkozó hasznosíthatósági elvárások figyelembe vételével tudjon megvalósulni
- vegyesen gyűjtött háztartási és háztartási hulladékhoz hasonló hulladék kezelése esetén mechanikai, optikai eljárásokkal az anyagában még hasznosítható hulladékok kiválogatására kell törekedni
- az anyagában már nem hasznosítható, vagy gazdaságosan nem utóválogatható hulladékból ártalmatlanítás előtt az energetikai hasznosításra alkalmas frakció leválasztása elvégzésre kerüljön az energetikai hasznosíthatóság érdekében
- hulladéklerakóban hulladék csak az üzemeltető által elkészített feltöltési terv alapján helyezhető el akár ártalmatlanítási, akár hasznosítási célból
- a tervezési területen, illetve annak 50-100 km-es körzetében milyen hasznosító üzemek (komposztáló, biogáz üzem, erőmű, cementgyár, hulladékot anyagában hasznosító üzem, folyamatban lévő hulladékhasznosító K+F projekt, egyéb megvalósítás fázisában lévő fejlesztés) alkalmasak a kezelési műveletek végtermékeit felhasználni
- a tervezési területen korábban megvalósult hulladékkezelő létesítmények elhelyezkedése, kihasználtsága, fejlesztetősége (MH, MBH, válogató, komposztáló)
- minden olyan rendszerelemet célszerű a fejlesztés során számba venni, amelynél nem biztosítható, hogy a közszolgáltató üzemeltetésébe kerüljön, tehát a közszolgáltatás ellátásához alvállalkozó igénybevétele, vagy erőforrása szükséges
- minden fejlesztési régióban biztosítani szükséges, hogy a folyamatosan csökkenő mennyiségű, de lerakóban elhelyezendő hulladék számára a lerakás biztosított legyen
- a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék mennyiségét és keletkezésének területi eloszlását, összetételét jelentősen befolyásolja a lakosság száma, a népsűrűség, az urbanizáltság, a turisztikai hatások, az üdülők aránya
- a fejlesztés megvalósítása és fenntartása időben elhúzódó folyamat, ennek megfelelően a gyűjteni, szállítani, kezelni szükséges hulladék mennyisége változni fog, várhatóan az OHKT-ban elvárt mennyiségek szerint alakul csomagolási, zöld-, lom-, vegyes hulladék tekintetében
- a hulladék összetétele és mennyisége frakciónként jelentős kihatással van az anyagában, energetikailag, vagy egyéb módon történő hasznosítás megvalósíthatóságára
- hulladékkezelési technológia kialakításakor az egyes technológiai elemek beépítése akkor indokolt, ha az alkalmazás eredményeképpen a hasznosításra kerülő hulladék minősége azt megköveteli, vagy alkalmazása gazdaságilag igazolható
- hulladékkezelési technológia kialakításakor előnyben kell részesíteni azon technológiai elemeket, amelyek használata kombinált, többfunkciós üzemeltetést biztosít

- hulladékkezelési technológia kialakításakor figyelembe célszerű venni a későbbi, utólagos bővíthetőséget, technológiai elem kiegészíthetőséget

A szolgáltatási díjból származó fejlesztési alap felhasználása jóváhagyáshoz, engedélyhez kötött. A közszolgáltató a fejlesztési igényt a szükségesség indoklással történő alátámasztásával előterjeszti az NHKV Zrt. felé. Az NHKV Zrt. vizsgálja a fejlesztési igény megalapozottságát és dönt a végrehajtás jóváhagyásáról. Amennyiben a fejlesztési igény jóváhagyásra kerül, úgy az NHKV Zrt. a finanszírozásban és a megvalósítás koordinálásában egyaránt érintett.

3. A KÖZZSZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGÉNEK MEGFELELÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA (A 2.4. PONTBAN BEMUTATOTTAK ALAPJÁN)

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás színvonalának folyamatos nyomon követése a Koordináló szerv feladata, amit az egyes közszolgáltatók tevékenységének egyenkénti vizsgálatával valósít meg.

A Koordináló szerv a közszolgáltatók tevékenységének megfelelőségét közszolgáltatási területre vetítetten végzi. Közszolgáltatási terület alatt a közszolgáltatási szerződéshez tartozó, hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett önkormányzati közigazgatási területet értjük.

A teljes vizsgálati folyamat alapja az egyszeri és a rendszeres adatszolgáltatás, továbbá a szűrőpróbaszerű vizsgálat. A vonatkozó szabályozás értelmében közszolgáltatási tevékenységet csak olyan szervezet végezhet, amely megfelelőségi véleménnyel rendelkezik.

A megfelelőségi véleményt az állami Koordináló szerv adja ki a közszolgáltató tevékenységének vizsgálata és minősítése eredményeképpen.

Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelöléséről, feladatköréről, az adatkezelés módjáról, valamint az adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályairól szóló 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése akként fogalmaz, hogy „a Koordináló szerv megvizsgálja, hogy a közszolgáltató tevékenysége az OHKT előírásainak megfelelő-e, alkalmas-e a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás az OHKT-ben foglalt célok elérésére, követelmények teljesítésére”.

A megfelelőségi vélemény megítélésének feltétele minden egyes közszolgáltató számára a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás OHKT-ben rögzített színvonalú teljesítése. A fejezet következő alfejezeteiben a megfelelőségi vélemény megadásának minden közszolgáltatóra vonatkozó szükséges és elégséges általános feltételei kerülnek kifejtésre.

A jogszabályi előírások alapján 2016. október 31-ig a közszolgáltatókra vonatkozó megfelelőségi vélemények 108 közszolgáltató esetén kerültek kiállításra. Valamennyi megfelelőségi véleménnyel rendelkező közszolgáltató intézkedési terv beadására volt kötelezett annak érdekében, hogy 2016. év végére az OHKT-nak megfelelő működést igazolhassa. Tekintettel az OHKT 2017. évre vonatkozó aktualizálására, módosítására szükségessé válik a megfelelőségi vélemények felülvizsgálata.

3.1 Minimálisan ellátandó feladatok

A közszolgáltató gondoskodik:

- a háztartásban képződő vegyes hulladék, zöldhulladék valamint az elkülönítetten gyűjtött hulladék összegyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről.

- a lomtalanítás körébe tartozó lomhulladék összegyűjtéséről, átvételéről, elszállításáról és kezeléséről.
- az általa üzemeltetett hulladékgyűjtő ponton, hulladékgyűjtő udvaron a hulladék átvételéről, összegyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről.
- az elhagyott, vagy ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett hulladék összegyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről, ha erre a települési önkormányzattal megkötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződése kiterjed.
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással (hulladékbe gyűjtéssel, -szállítással, -ártalmatlanítással, -hasznosítással) érintett hulladékgazdálkodási létesítmények, eszközök üzemeltetéséről, ideértve a fenntartással és karbantartással felmerülő költségeket és ráfordításokat is.
- az ingatlanhasználóknál felmerülő hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos problémák kezelésére ügyfélszolgálat működtetéséről.
- az eszközeinek pótlásához, megújításához, bővítéséhez, fejlesztéséhez szükséges forrásokról azzal, hogy a közszolgáltató a nonprofit jellegére, illetve tevékenységére tekintettel osztalékot nem képezhet.
- a közszolgáltatás körében üzemeltetett létesítmények bezárásának, rekultivációjának, utógondozásának és a harminc évig történő monitorozásának a feladatairól és viseli az ezzel kapcsolatban felmerült, díjfizetési időszakra vetített költségeket amennyiben ezt jogszabály, vagy külön megállapodás előírja.
- a jogszabályon alapuló környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése érdekében végzett beruházások, illetve mérések és vizsgálatok elvégzéséről.
- Kommunikációs terv kidolgozásáról, amelyet az NHKV Zrt.-vel egyeztet, az NHKV Zrt. ezt jóváhagyja. Ennek minimális adattartalma:

Hulladéknaptár (éves szállítás tervezett ütemezése) eljuttatása a fogyasztókhoz papír alapon, a közszolgáltatási díjról szóló számla mellékleteként, legalább évente egy alkalommal, illetve változás esetén.

Évi egy nyílt nap biztosítása a hulladékkezelő létesítményeknél, amely során a lakosság előzetes bejelentkezést követően részt vehet és a kijelölt hulladékkezelő létesítményt megtekintheti.

A szolgáltatás módosítása, a rendszer átalakítása, bővítése hogyan jelenik meg a helyi médiákban.

- Közzolgáltatási területen megtartásra kerülő rendezvények esetében – különösen önkormányzati rendezésű eseményeken –, valamint olyan turisztikai csomópontokban, ahol a lakosság nagy tömegben, koncentráltan jelenik meg, vagy nagy tömegben vesz részt, a közzolgáltató keresse a lehetőségét a szelektív hulladékgyűjtés elvégzésének.
- A hulladékkezelési technológia hatékony fejlesztése szükségessé teheti a rendszer egyes elmeinek automatizálását, korszerű gépekkel és berendezésekkel történő bővítését. A rendszer automatizálása olyan esetben indokolt, ahol az elvárt hatékonyság növekedést emberi erőforrás bevonásával nem lehet biztosítani, azonban a rendszerből az emberi erőforrást nem lehet nélkülözni a megfelelő anyagtisztaság eléréséhez.
- A köztisztasági tevékenység kapcsán a közzolgáltató keresse a kapcsolatot a feladat ellátójával és a haszonanyag kinyerése lehetőség szerint valósuljon meg a keletkező hulladékáramból.

3.2 Kezelendő hulladékáramok nevesítése

A Ht. értelmében hulladékgazdálkodási közzolgáltatás körébe tartozó hulladék

- az ingatlanhasználók által a közzolgáltató szállítóeszközhöz rendszeresített gyűjtőedényben gyűjtött települési hulladék, ideértve
 - a háztartásban képződő zöldhulladékot,
 - a vegyes hulladékot, valamint,
 - az elkülönítetten gyűjtött hulladékot,
- a lomtalanítás körébe tartozó lomhulladék,
- a hulladékgyűjtő ponton,
- hulladékgyűjtő udvaron gyűjtött, vagy
- átvételi helyen átvett hulladék, valamint
- az elhagyott, illetve ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett hulladék (ha erre a közzolgáltató települési önkormányzattal megkötött hulladékgazdálkodási közzolgáltatási szerződése kiterjed).

A hulladékgazdálkodási közzolgáltatás körébe tartozó hulladék lehet az alábbi hulladékáramok bármelyike, továbbá hulladékudvar üzemeltetése esetén a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletében felsoroltak:

- a) Vegyes hulladék / egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes települési hulladékot is
- b) Papír és karton (hulladék)
- c) Műanyag hulladék, műanyag csomagolási hulladék
- d) Üveghulladék
- e) Fémhulladék
- f) Zöldhulladék
- g) Biológiai lebomló hulladék / biológiai lebomló konyhai és étkezési hulladék
- h) Lomhulladék
- i) Építési-bontási hulladék
- j) Hulladékká vált gumiabroncsok
- k) Textil csomagolási hulladék, textíliák
- l) Veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések
- m) Elektromos és elektronikus berendezések hulladéka, amely különbözik az l) ponttól
- n) Veszélyes anyagokat nem tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezésekből eltávolított anyag
- o) Veszélyes hulladék

3.3 Közzolgáltatás keretében alkalmazandó létesítmények, berendezések, eszközök

A hulladékgazdálkodási közzolgáltatás elfogadható színvonalú teljesítéséhez szükséges minimális létesítmény-, berendezés- és eszközállományt a Koordináló szerv hívatott meghatározni.

A Ht. 32/A. § (1) bekezdés h) pontja értelmében az állami hulladékgazdálkodási közfeladat keretében az állam kezeli az önkormányzatok, önkormányzati társulások által önkéntesen vagyonkezelés körében rábízott vagyont.

A számviteli törvény tárgyi eszközre vonatkozó meghatározása szerint ilyen vagyontárgyak lehetnek az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok, műszaki berendezések, gépek, járművek és az egyéb berendezések, felszerelések, járművek.

Az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Kormányrendelet meghatározza, hogy milyen funkciójú létesítmény tartozik a hulladékgazdálkodási létesítmények körébe. Ilyen **létesítmény** lehet:

- a) az átvételi hely,
- b) a hulladékgyűjtő pont,
- c) a hulladékgyűjtő udvar,
- d) a munkahelyi gyűjtőhely,
- e) az üzemi gyűjtőhely,
- f) a hulladéktároló hely,
- g) a komposztáló telep,
- h) az átrakóállomás, valamint
- i) a válogatómű.

A felsoroltakon túlmenően többek között beszélünk még az alábbi hulladékkezelő létesítményekről: hulladéklerakó, mechanikai, biológia hulladékkezelő létesítmény, biogáz üzem, újrahasználati központ, hulladékégető, hulladék együttégető.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban használt **berendezés és eszköz** lehet:

- a) a hulladék gyűjtésére kialakított és rendszeresített tehergépjármű,
- b) a hulladék egyéb kezelésére (átrakódására) kialakított és rendszeresített gép,
- c) a hulladékgazdálkodási létesítményekben a hulladék kezelésére és a hulladékkezelés kiszolgálására használt gép és egyéb berendezés,
- d) a hulladék gyűjtésére vagy átmeneti tárolására szolgáló edény.

3.4 Adatszolgáltatások teljessége, jogszerűsége

Az állami hulladékgazdálkodási közfeladatra vonatkozó rendelkezések témakörben a Ht. 32/A. §-a teremti meg a jogalapot arra [és a Ht. 88 § (1) bekezdésének 35. pontjának felhatalmazó rendelkezése alapján megalkotandó kormányrendelet szabályozza], hogy a Koordináló szerv hogyan juthat adatokhoz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás aktuális helyzetét illetően.

A törvény értelmében a helyi közszolgáltató, a települési önkormányzat, valamint a hulladékgazdálkodási létesítmény tulajdonosa megad minden adatot és információt, ami a Koordináló

szerv feladatkörének gyakorlásához szükséges. A Koordináló szerv részére (a közszolgáltató felhívására) átadhatók az ingatlanhasználók bizonyos, a közhiteles nyilvántartás szerinti személyes adatai. A számlázási, díjbeszedési, valamint a díjhátralék-kezelési feladatkörében a Koordináló szerv is jogosult a személyes adatok körére vonatkozó csoportos adatszolgáltatást kérni a járási hivatal illetékes szervétől. A személyes adatokat a Koordináló szerv bizonyos feltételekkel meghatározott ideig kezelheti.

A közszolgáltató, a települési önkormányzat, az önkormányzati társulás, valamint a hulladékgazdálkodási létesítmény tulajdonosa eleget tesz adatszolgáltatási kötelezettségének a Koordináló szerv által megjelölt tartalommal, formában és határidőn belül. Ennek elmaradása a Koordináló szerv által a közszolgáltatónak fizetendő szolgáltatási díj visszatartását vonhatja magával. Emellett az adatszolgáltatást nem, vagy nem megfelelően teljesítő közszolgáltató a Koordináló szerv felhívására köteles a közszolgáltatási díjra vonatkozó számla kiállításáról és kézbesítéséről saját maga gondoskodni. A közszolgáltató hiányos vagy helytelen adatszolgáltatásából eredő, a Koordináló szerv által nem megfelelő adattartalommal kiállított számlákkal kapcsolatos valamennyi következményért a közszolgáltatót terheli a felelősség.

3.5 Jogszabályi, hatósági előírásoknak, a hulladékgazdálkodási terveknek és a közszolgáltatási szerződésnek megfelelő közszolgáltatás ellátása

A 2. és a 3. fejezet szerint részletezve.

3.6 Elkülönített hulladékgyűjtés minimális infrastrukturális és minőségi feltételei

A minimálisan ellátandó közszolgáltatásnak az elkülönített hulladékgyűjtés területén az alábbi kritériumoknak kell megfelelnie:

- 1) Elkülönítetten kell gyűjteni (pl.: hulladékudvarban, vagy amely hulladékfrakciók esetében lehetséges gyűjtőszigeten) legalább a papír, műanyag, üveg és fém frakciókat, a gumiabroncsot, a zöldhulladékot, az akkumulátort, az elektronikai hulladékot, valamint az egyéb veszélyes hulladékot.
- 2) Házhoz menő elkülönített gyűjtéssel kell gyűjteni legalább a papír, a fém és a műanyag hulladékarámokat.
- 3) Az elkülönített gyűjtést – legalább a papír, a fém és műanyag frakciók esetében – a közszolgáltatással ellátott terület (ingatlan felhasználók arányában) 100%-án meg kell valósítani, figyelembe véve a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 9. § (6) bekezdésben foglaltakat.
- 4) A települési hulladék gyűjtésére vonatkozó szabályok szerint az elkülönített gyűjtéssel kapcsolatos széleskörű lakossági tájékoztatás, valamint az elkülönített gyűjtés ösztönzése és

hatékonyságának növelése érdekében a közszolgáltató az ingatlanhasználót megfelelően és folyamatosan tájékoztatja (385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 6. §).

3.7 A közszolgáltatás keretében kinyerendő haszonanyagok aránya

Haszonanyagnak tekintünk valamennyi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hasznosítható hulladékot. Ebben a fejezetben felsorolásra kerülnek a közszolgáltatás keretében kiemelten kezelendő haszonanyagok és ezek minimálisan szükséges kinyerésére vonatkozó arányok.

A kiemelten jelölt százaléértékek – az országos hulladékgazdálkodási és energetikai stratégia függvényében – változhatnak.

- 1) **csomagolási papírhulladék és egyéb papírhulladék** (újságpapír, kartonpapír, társított italos karton, vegyes papír stb.) esetére: min. 5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszeremekekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 2) **csomagolási műanyag hulladék**: PET palack (víztiszta, kék, zöld, vegyes), fólia, HDPE palack, PP palack, láda-rekesz, hordó-kanna, egyéb kemény műanyagok esetében: min. 5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszeremekekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék és lomhulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 3) **csomagolási fém hulladék**: ónozott vasfém, aludoboz, spray-s flakon (amennyiben hasznosítása biztosított) esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszeremekekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából, egyéb hulladék előkezelésből

- 4) **csomagolási üveghulladék** (víztiszta, színes, vegyes) esetében: min. 2%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszeremekekből

- 5) **nem csomagolási műanyag hulladékok**: kerti bútor, vödör-lavór, lökhárító, stb. esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszeremekekből, a lomhulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 6) **nem csomagolási fém hulladék** esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszeremekekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából, egyéb hulladék előkezelésből

- 7) **építési-bontási hulladék** (beton, tégl, cserép, kevert építési-bontási hulladék)

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből (elsősorban hulladékudvar), begyűjtés után 100%-os hasznosítás biztosítása

- 8) **elektronikai hulladék** (kis háztartási, nagy háztartási, képernyős, hűtő berendezések) esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 9) **gumiabroncs**

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből (elsősorban hulladékudvar), lomtalanítás, begyűjtés után 100%-os hasznosítás biztosítása

- 10) **biológiailag lebomló hulladék** esetében: min. 11%

ebből zöldhulladék: min. 1%

elkülönített hulladékgyűjtési rendszerelemekből, egyéb hulladék előkezelésből

- 11) **rongy, ruha, textil** esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 12) **egyes veszélyes hulladékok [fénycső, izzó, elem, akkumulátor, fáradt olaj, étolaj, csomagolási veszélyes hulladék, egyéb (amennyiben hasznosítása biztosított)]** esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 13) **lomhulladék** (amennyiben hasznosítása biztosított) esetében: min. 3%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből

- 14) **kezelés utáni, energetikai hasznosítás** a felsorolt anyagáramok esetében: min. 15%

- elkülönített gyűjtés utáni válogatás maradéka (energetikai hasznosítás)
- hulladékkezelő létesítményekből származó közelebbről nem meghatározott mechanikai kezelésből származó éghető hulladékok (19 12 10 azonosító kód)
- hulladékkezelő létesítményekből származó egyéb, a veszélyes anyagokat tartalmazó hulladékok mechanikai kezelésével nyert hulladékoktól különböző hulladékok

közelebből nem meghatározott mechanikai kezelésével nyert hulladékok (19 12 12 azonosító kód)

Közszolgáltató által az adott évben gyűjtött, szállított és kezelt teljes közszolgáltatási körbe tartozó hulladékáram tömegéhez viszonyítva %-ban kerültek meghatározásra a kinyerendő egyes haszonanyagok arányai.

3.8 Közszolgáltatóra vonatkozó pénzügyi, gazdasági minimum feltételek

A közszolgáltató a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységét az egyéb, nem a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységeitől a költségek és árbevételek tekintetében elkülönített nyilvántartás mellett végzi. A gazdasági év lezárásakor ennek megfelelően szétválasztott mérleg és eredmény kimutatást készít.

A közszolgáltató hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységét úgy köteles megszervezni, hogy az elvégzendő feladatok mennyisége és minősége a Koordináló szerv által biztosított szolgáltatási díjból fedezhető legyen.

Saját hatáskörben köteles a közszolgáltató minden olyan hatékonyság növelő és költség optimalizáló intézkedést megtenni, amely a fentieknek való megfelelést szolgálja.

A közszolgáltató hulladékkezelő létesítmény üzemeltetése esetén a szolgáltatási díjból az előre elkészített céltartalék képzési terve szerint köteles a rekultivációhoz és az utógondozáshoz tartozó céltartalékot elhatárolni.

A közszolgáltató a hulladékgazdálkodási rendszerelemekhez tartozó, a vagyon visszapótlását szolgáló amortizáció összegét a szolgáltatási díjból a számviteli törvényhez igazodó számviteli politikája szerint köteles megképezni. Az így megképezett összeget a közszolgáltató köteles a hulladékgazdálkodási vagyonelemeket részére üzemeltetésbe adó számviteli politikája szerinti amortizáció alapú bérleti/használati díjnak megfelelően az üzemeltetésbe adó részére átadni.

A közszolgáltatás teljesítéséhez a közszolgáltató részére biztosított, a költségek ellentételezésére kapott költségvetési, illetőleg önkormányzati támogatás a negyedéves szolgáltatási díj megállapításánál és kifizetésénél nem vehető figyelembe, a kifizetett szolgáltatási díjból a támogatás összege a Koordináló szervet illeti.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző nonprofit közszolgáltató működésének jellemzője a nullszaldós gazdálkodásra törekvés a keresztfinanszírozás mellőzése mellett.

4. A TERVBEN FOGLALTAK TELJESÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK, FELADATOK

4.1 Az országos célkitűzések megvalósítását szolgáló intézkedések, feladatok

A célkitűzések megvalósítását lehetővé tevő megoldás alapelve az egységes nonprofit közszolgáltatási rendszer kialakítása, nullszaldós működéssel.

Az intézkedések és feladatok tervezett végrehajtása a következő.

- 1) Vagyontaszter folyamatos aktualizálása, melynek célja: A létrehozott egységes infrastruktúra-adatbázis naprakészen tartása az optimális kapacitáselosztás és -felhasználás érdekében. A vagyontaszter eredményei:
 - Az infrastruktúra elemeinek nyilvántartásával, valamint a kapacitások folyamatos figyelésével lehetővé vált a közszolgáltatás megszervezésének optimalizálása.
 - Az adatbázis további segítséget nyújt ahhoz, hogy a KEHOP keretében még megvalósítandó hulladékgazdálkodási beruházások pontos meghatározásra kerülhessenek.
 - Az adatbázis létrehozása hozzájárul a szolgáltatási színvonal egységesítéséhez, egyrészt a közszolgáltatások megszervezésének optimalizálásával, másrészt pedig a jövőben szükségessé váló fejlesztések pontos meghatározásával.
- 2) Az OHKT-ban megfogalmazott feltételek megvalósulásának nyomon követése a közszolgáltatási rendszer működésében
 - Az OHKT-ban megfogalmazott fejlesztési irányoknak és feltételeknek megfelelő hulladékgazdálkodási közszolgáltatási fejlesztési beruházások lehetnek támogatottak.
 - A Koordináló szerv az OHKT alapján dönt a megfelelőségi vélemény megadásáról. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet a továbbiakban (átmeneti időszak alkalmazásával) megfelelőségi véleménnyel rendelkező közszolgáltatók végezhetnek.
 - A közszolgáltatók OHKT-ban megfogalmazott feltételeknek megfelelő működésének felügyelete, vizsgálata a Koordináló szerv feladata.
 - A közszolgáltatási szerződést a Koordináló szervnek az OHKT alapján jóvá kell hagynia.
 - Szolgáltatási díj fizetése a közszolgáltatók számára az OHKT-nak megfelelő működés, az OHKT vonatkozó fejezeteiben megfogalmazott feltételek teljesülésének figyelembe vételével.
- 3) Az OHKT teljesülésének 2016. október 1-jei felülvizsgálata az addigi tapasztalatok alapján.

2016. év végére a csomagolási hulladékok gyűjtött fajlagos mennyiségei, az OHKT előírásainak kb. csak az 50%-a.

	Megfelelőségi fajlagos célok (OHKT) (kg/fő/év)	teljesült 09.30-ig (kg/fő/év)	várhatóan teljesül 12.31-ig (kg/fő/év)
papír	10	3,47	5,14
üveg	6	1,66	2,44
műanyag	4	2,58	3,25
fém	1	0,35	0,51

Forrás: NHKV Zrt., közszolgáltatói adatszolgáltatás 2016. II., III. negyedév

Az OHKT előírásai gyűjtés (mód/gyakoriság) vonatkozásában **nem teljesülnek**:

Vegyes települési hulladék gyűjtési gyakoriság:	122 db településen
Zöldhulladék gyűjtési mennyiség:	782 db településen
Csomagolási hulladék gyűjtési mennyiség:	270 db településen
Lomhulladék gyűjtési mennyiség:	103 db településen

A közszolgáltatók által megkezdett integrációk és szolgáltatási szint emelések gyorsítása szükséges annak érdekében, hogy a meghatározott és elvárt célok teljesülni tudjanak. A közszolgáltatók által elkészített 2016. évi intézkedési tervek, valamint a 2017-re vonatkozó OHKT alapján szükséges a megfelelőségek felülvizsgálata és az OHKT évközi módosítása, további régiónkénti pontosítása 2017. második félévére.

Ki kell dolgozni a hulladékgazdálkodási régióként egységes, de a régióra jellemző nagyvárosias, családi házas, szórványtelepülések, illetve kistelepülések tekintetében a településjelleghez igazodó minimálisan ellátandó közszolgáltatás műszaki tartalmát. Ehhez be kell kérni a közszolgáltatóktól a négy negyedévre vonatkozó szolgáltatási díj adatszolgáltatást, továbbá be kell szerezni a 2015. évi MEKH felé teljesített adatszolgáltatást. A hulladékgazdálkodási régiókra szabott, az ott működő közszolgáltató által teljesítendő OHKT követelményrendszer 2017. első félévének végére készíthető el.

Az EU körforgásos gazdaságra vonatkozó koncepciójának elfogadása esetén, az abban véglegesen elfogadottak figyelembe vételével az OHKT felülvizsgálata válhat szükségessé.

4.2 Az egyes intézkedések, feladatok megkezdésének prioritási rendje

A Ht. módosítása és a Koordináló szerv megalapítása megtörtént.

A kijelölt feladatok, intézkedések megkezdésénél a továbbiakban is a legfontosabb feladat a Koordináló szerv megfelelő működéséhez szükséges jogszabályi háttér megteremtése a Ht.-ben jelzett,

és a szabályozás módosulásával még érintett végrehajtási rendeletek megalkotásával, módosításával, elfogadásával, hatályba léptetésével.

2016. április 1-től a közszolgáltatási díjat tartalmazó számlák kiküldése megkezdődött, az NHKV Zrt. részben a saját számlázási rendszerét használja, valamint 75 közszolgáltatóval kötött szerződést bérszámlázásra. A bérszámlázás során az NHKV Zrt. a Ht. rendelkezéseinek megfelelően járt el és a közszolgáltatókkal 2017. március 31-ig hatályos szerződéseket kötött. Ezt követően – hasonlóan az ország számos más területéhez – az NHKV Zrt. saját számlázó programja lép működésbe, ennek megfelelően a bérszámlázás, mint jogintézmény igénybevétele kivezetésre kerül a rendszerből. 2017. II. negyedévéig várható a Koordináló szerv általi számlázás elindítása a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók részére.

2016. április 1-től a közszolgáltatók és a hulladékgazdálkodási rendszer elemek tulajdonosainak, üzemeltetőinek adatszolgáltatása megtörtént. Megkezdődött a beérkező adatszolgáltatások feldolgozása és kiértékelése.

- A közszolgáltatók számára megkezdődött a szolgáltatási díjak kifizetése, viszont biztosítani kellett 2016 év végére a 13/2016. (V. 24.) NFM rendelet 1. melléklete szerinti C tényezők elszámolásának megoldását.
- Vagyonkataszter elkészítése megtörtént, a helyszíni ellenőrzéseket folytatni kell.
- Közszolgáltatási szerződés módosítások jóváhagyását folyamatosan biztosítani szükséges.
- Az OHKT-nak megfelelő fejlesztések jóváhagyását folyamatosan biztosítani szükséges.
- Megfelelőségi vélemény kiadásához beérkezett kérelmek elbírálása megtörtént, év végére a bekért intézkedési tervek feldolgozása megtörtént.
- A beérkezett adatszolgáltatások, szolgáltatási díj elszámolások, megfelelőségi vélemények alapján megvalósul a felépített Koordináló szervi működés monitorozása, optimalizálása.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

5.1. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatói rendszer átalakítása

A 2015. évben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatói rendszer átalakítása mellett döntött a Kormány, amelynek legfőbb okai:

- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás rendszere jelenleg veszteséges, fenntarthatósága ebben a formában folyamatos költségvetési pótlást igényel,
- hazánk nem teljesíti az Európai Unió által támasztott, elsősorban anyagában hasznosítási kötelezettségek egy részét,
- a lerakott hulladékban jelentős mennyiségű kiaknázható energia vesz el.

Az átalakítás célja a problémák megoldása, valamint a lehetőségek kiaknázése oly módon, hogy a rezsicsökkentés célja se sérüljön. Ennek érdekében megalapozó elemzések készültek, amelyek feltárták a hulladékgazdálkodás jelenlegi állapotát, erőforrásait, pillanatnyi fejlesztési irányait, valamint a célokhoz leginkább illeszkedő megoldási lehetőségeket.

A rendszer átalakításának központi eleme a közszolgáltatás állami koordinálásának bevezetése állami koordináló szerv létrehozásával.

A közszolgáltatók közötti integrációk megkezdődtek melyek befejeződésének várható időpontja 2017. június 30.

5.2. Az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Terv

A módosított Ht., és az annak végrehajtására született, vonatkozó kormányrendeletek értelmében a Koordináló szerv készíti el az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet. A 2016. évre szóló OHKT 2016. május 27-én kormányhatározattal elfogadásra került. Ezt követően az NHKV Zrt. elkészítette az OHKT felülvizsgálatát.

Az állam ebben a tervben továbbra is

- meghatározza általánosan a közszolgáltatási fejlesztési irányokat,
- meghatározza a közszolgáltatási rendszerelemek (ezen belül a vagyontárgyak) közszolgáltatásban alkalmazható, és minimálisan alkalmazandó körét,
- kifejti részletesen a közszolgáltatási rendszerelemek fejlesztési feltételeit,
- meghatározza a Ht. szerinti megfeleléségi vélemény megadásának feltételeit,
- definiálja a szolgáltatási díj fizetésének szükséges feltételeit,

- meghatározza a kifizetendő szolgáltatási díjkiszámításához szükséges gyűjtési, szállítási, kezelési gyakoriságokat, módot és mennyiséget, továbbá a díj elemeit, a közszolgáltató által végzett hulladékgazdálkodási tevékenység minősítését meghatározó paraméterekkel együtt.

5.3. Monitoring

Az OHKT cselekvési terv. A jogszabályban előírt módon minden évben felülvizsgálandó a közszolgáltatási rendszer működése alapján, az OHKT-ban részletezett megfelelési követelmények vizsgálatával.

Az előírások szerint:

- Az OHKT-t a Koordináló szerv minden év október 31-ig felülvizsgálja és a felülvizsgálat alapján a javaslatot megküldi a miniszternek.
- Az OHKT elfogadásáról a Kormány határozatban dönt.
- A Koordináló szerv az OHKT-t a honlapján közzéteszi.

6. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó jogi és egyéb előírások

- Az Európai Parlament és a Tanács 2012/19/EU irányelve (2012. július 4.) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól
- Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/66/EK irányelve (2006. szeptember 6.) az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és - akkumulátorokról, továbbá a 91/157/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről
- Az Európai Parlament és a Tanács 1013/2006/EK rendelete (2006. június 14.) a hulladékszállításról
- A Bizottság 1445/2005/EK rendelete (2005. szeptember 5.) a hulladékra vonatkozó statisztika megfelelő minőségértékelési kritériumainak és a minőségre vonatkozó jelentések tartalmának meghatározásáról, a 2150/2002/EK rendelet alkalmazása céljából
- A Tanács 2004. március 30-i 2004/312/EK határozata a Cseh Köztársaság, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Szlovákia és Szlovénia részére az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2002/96/EK irányelvtől való ideiglenes eltérések engedélyezéséről
- A Tanács 2002. december 19-i 2003/33/EK határozata a hulladékok hulladéklerakókban történő átvételének kritériumairól és eljárásairól az 1999/31/EK irányelv II. mellékletének 16. cikke alapján
- Az Európai Parlament és a Tanács 2150/2002/EK rendelete (2002. november 25.) a hulladékra vonatkozó statisztikákról
- A Tanács 1999/31/EK irányelve (1999. április 26.) a hulladéklerakókról
- A Bizottság 1997. január 28-i 97/129/EK határozata a csomagolóanyagok azonosítási rendszerének a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében történő meghatározásáról
- Az Európai Parlament és a Tanács 94/62/EK irányelve (1994. december 20.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról

- A Bizottság 1976. április 21-i 76/431/EGK határozata a Hulladékgazdálkodási Bizottság létrehozásáról

2013. évi CLXXXVIII. törvény az egységes közszolgáltatói számlaképről

2013. évi CXXXIV. törvény egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról

2013. évi CXXV. törvény a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról

2009. évi CLV. törvény a minősített adat védelméről

1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről

Az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről

309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről

246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól

152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről

318/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a hulladéklerakási járulék megfizetéséről és felhasználásának céljairól

317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről

317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről

310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról

292/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet a nem rendszeres hulladékszállítás szabályairól és az ennek során eljáró állami szervek kijelöléséről

439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről

64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól

16/2015. (IV. 9.) NFM rendelet a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal miniszter részére történő hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő adatszolgáltatás rendjéről

95/2013. (X. 14.) VM rendelet a hulladékgazdálkodási engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos felügyeleti díj megfizetésének részletes szabályairól

20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről

15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet a területi hulladékgazdálkodási tervekről

16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről

27/2015. (VI. 17.) OGY határozat a 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról

1769/2014. (XII. 18.) Korm. határozat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás fenntartható működésének biztosításáról a földművelésügyi miniszter egyedi döntése útján történő támogatás nyújtásával

2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozat a 2014–2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervről

Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020. (része az Országos Megelőzési Program - OMP)

Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv sorozat a 2012-es évtől a 2017-es évre vonatkozóan (aktuális változata az OGYHT'17, 2017. 01. 01.-.)

2. számú melléklet: a hulladékok mennyiségének alakulása 2012-2015 között

Az alábbi adatsorok az időközben jogutódlással történő beolvadással megszűnt Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséggel egyeztetve kerültek meghatározásra. A táblázatokban mindenhol pirossal lettek jelölve azok a kötelezettségek, amelyek az adott hulladékáramban érvényes/várható kötelezettség alapján még nem teljesültek.

1.) Csomagolási hulladékok

1.1) 2012 tény

Jellemző	Mennyiség	Minimális kötelezettség			Teljesítmény
	tonna	Típus	%	tonna	tonna
Csomagolás összesen	1 012 824	hasznosítás	60	607 694	608 949
		újrafeldolgozás	55	557 053	491 694
Papír és karton	409 208	hasznosítás	60	246 037	335 701
Műanyag	256 912	hasznosítás	22,5	57 805	141 432
Üveg	106 508	hasznosítás	60	63 905	36 385
Fém	66 540	hasznosítás	50	33 270	53 777
Fa	172 801	hasznosítás	15	25 920	40 949

1.2.) 2013 tény

Jellemző	Mennyiség	Minimális kötelezettség			Teljesítmény
	tonna	Típus	%	tonna	tonna
Csomagolás összesen	1 022 362	hasznosítás	60	613 417	616 299
		újrafeldolgozás	55	562 299	502 755
Papír és karton	388 618	hasznosítás	60	233 171	338 205
Műanyag	275 500	hasznosítás	22,5	61 988	152 986
Üveg	101 577	hasznosítás	60	60 946	32 888
Fém	70 387	hasznosítás	50	35 194	66 580
Fa	185 763	hasznosítás	15	27 864	25 409

1.3.) 2014 tény

Jellemző	Mennyiség	Kötelezettség			Teljesítmény
	tonna	Típus	%	tonna	tonna
Csomagolás összesen	1 012 087	hasznosítás	60	607 252	604 524
		újrafeldolgozás	55	556 648	529 273
Papír és karton	454 506	hasznosítás	60	272 704	338 760
Műanyag	258 560	hasznosítás	22,5	58 176	129 028
Üveg	96 680	hasznosítás	60	58 008	35 068
Fém	68 000	hasznosítás	50	34 000	56 798
Fa	132 654	hasznosítás	15	19 898	44 705

2.) Települési hulladék papír, műanyag, üveg és fém frakciói

Jellemző	2012 tény	2013 tény	2014 tény	2015 előzetes	2020 előrejelzés
	tonna	tonna	tonna	tonna	tonna
TH összesen	3 987 990	3 737 800	3 795 000	3 712 000	3 800 000
Ebből papír, műanyag, üveg és fém	1 482 520	1 441 290	1 362 400	1 520 000	1 455 000
közszolgáltató által lakosságtól gyűjtött	92 300	96 500	109 400	121 500	116 500
egyéb gyűjtés	389 800	391 800	396 700	399 200	382 000
összesen	482 100	488 300	506 100	520 500	498 000
Papír frakció	525 640	532 260	525 600	530 000	532 000
közszolgáltató által lakosságtól gyűjtött	46 100	51 500	63 700	71 500	72 000
egyéb gyűjtés	241 500	238 000	235 000	240 200	241 000
összesen	287 600	289 500	298 700	311 700	313 000
Műanyag frakció	641 090	625 710	589 600	655 000	646 000
közszolgáltató által lakosságtól gyűjtött	17 700	18 000	22 100	24 900	24 200

egyéb gyűjtés	65 700	71 100	77 000	76 000	85 000
összesen	83 400	89 100	99 100	100 900	109 200
Fém frakció	130 630	121 100	97 600	135 000	125 400
közzszolgáltató által lakosságtól gyűjtött	1 200	1 000	2 100	2 600	2 400
egyéb gyűjtés	76 000	76 500	78 000	77 000	72 000
összesen	77 200	77 500	80 100	79 600	74 400
Üveg frakció	185 260	162 220	149 600	175 000	152 000
közzszolgáltató által lakosságtól gyűjtött	27 300	26 000	21 500	22 500	19 500
egyéb gyűjtés	6 600	6 200	6 700	6 000	5 200
összesen	33 900	32 200	28 200	28 500	24 700

A 2020-as előrejelzés arra az esetre vonatkozik, ha újabb fejlesztés nem kerül végrehajtásra a rendszerben, csak a már futó fejlesztések fejeződnek be.

3. számú melléklet: fogalmak

Anyagában történő hasznosítás: bármilyen hasznosítási művelet az energetikai hasznosítás kivételével.

Ártalmatlanítás: minden olyan kezelési művelet, amely nem hasznosítás; a művelet abban az esetben is ártalmatlanítás, ha az másodlagos jelleggel anyag- vagy energiakinyerést eredményez.

Biohulladék: a biológiailag lebomló, parkokból származó vagy kerti hulladék, háztartásokban, éttermekben, étkeztetőkben és kiskereskedelmi tevékenységet folytató létesítményekben képződő élelmiszer- és konyhai hulladék, valamint az ezekhez hasonló, élelmiszer-feldolgozó üzemekben képződő hulladék.

Biológiailag lebomló hulladék: minden szervesanyag-tartalmú hulladék, amely aerob vagy anaerob úton biológiailag lebomlik vagy lebontható, ideértve a biohulladékot is.

Ellátásért felelős: a települési önkormányzat, Budapest esetében a fővárosi önkormányzat, valamint a települési önkormányzatok társulása.

Elkülönített gyűjtés: olyan gyűjtés, amelynek során a hulladékáramot a hulladék fajtája és jellege – adott esetben típusa – szerint elkülönítik, lehetővé téve annak egyedi módon történő kezelését.

Elkülönítetten gyűjtött hulladék: olyan hulladék, amelyet fajta és jelleg – adott esetben típus – szerint a képződés helyén a vegyes hulladéktól, illetve más fajtájú, jellegű vagy típusú hulladéktól elkülönítve gyűjtenek.

Előkezelés: a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző előkészítő művelet.

Energetikai hasznosítás: hasznosítási művelet, amelynek során a hulladék energiatartalmát kinyerik, ideértve a biológiailag lebomló hulladékból történő energia-előállítás, valamint az olyan anyaggá történő feldolgozást, melyet üzemanyagként, illetve tüzelőanyagként használnak fel.

Ésszerű nyereség: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikk (5) bekezdése szerinti nyereség.

Fogyasztó: aki a terméket továbbértékesítési cél nélkül a gyártótól vagy a forgalmazótól átveszi vagy megvásárolja.

Gazdálkodó szervezet: a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott gazdálkodó szervezet, ide nem értve azt a költségvetési szervet, amelyet az államháztartásról szóló törvény szerint közfeladat ellátására hoztak létre.

Gyűjtés: a hulladék összegyűjtése hulladékkezelő létesítménybe történő elszállítás céljából; a gyűjtés magában foglalja a hulladék előzetes válogatását és előzetes tárolását is.

Gyűjtő: olyan gazdálkodó szervezet, amely a hulladékot a hulladékbirtokostól, illetve hulladékgazdálkodási létesítményekből összegyűjti, átveszi.

Gyűjtőedény: szabványos mérettel rendelkező hulladékgyűjtő edényzet, hulladékgyűjtő zsák, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés céljából üzemeltetett eszköz, berendezés.

Gyűjtőhely: az átvételi hely, a hulladékgyűjtő pont, a hulladékgyűjtő udvar, valamint a munkahelyi gyűjtőhely és az üzemi gyűjtőhely.

Hasznosítás: bármely kezelési művelet, amelynek fő eredménye az, hogy a hulladék hasznos célt szolgál annak révén, hogy olyan más anyagok helyébe lép, amelyeket egyébként valamely konkrét funkció betöltésére használtak volna, vagy amelynek eredményeként a hulladékot oly módon készítik elő, hogy ezt a funkciót akár az üzemben, akár a szélesebb körű gazdaságban betölthesse.

Háztartási hulladék: a háztartásokban képződő vegyes, elkülönítetten gyűjtött, valamint lomhulladék, ideértve a lakásokban, lakóingatlanokban, a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben, valamint a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein képződő hulladékot.

Háztartási hulladékhoz hasonló hulladék: az a vegyes, illetve elkülönítetten gyűjtött hulladék, amely a háztartásokon kívül képződik, és jellegében, összetételében a háztartási hulladékhoz hasonló.

Hulladék: bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.

Hulladékbirtokos: a hulladéktermelő, továbbá bármely jogalany, akinek vagy amelynek a hulladék a birtokában van.

Hulladékfajta: az az anyagfajta – így különösen fa, fém, papír, üveg, kompozit, műanyag, biológiailag lebomló –, amelyből az adott hulladék képződik.

Hulladékgazdálkodás: a hulladék gyűjtése, szállítása, kezelése, az ilyen műveletek felügyelete, a kereskedőként, közvetítőként vagy közvetítő szervezetként végzett tevékenység, a hulladékgazdálkodási létesítmények és berendezések üzemeltetése, valamint a hulladékkezelő létesítmények utógondozása.

Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás: a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék átvételét, gyűjtését, elszállítását, kezelését, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmény fenntartását, üzemeltetését, vagyonkezelését és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezését biztosító, kötelező jelleggel igénybe veendő szolgáltatás.

Önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 19. pontja szerinti közfeladat az önkormányzat közigazgatási területén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi szintű részletszabályainak meghatározása, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltató kiválasztása, a közszolgáltatási szerződés megkötése.

Állami hulladékgazdálkodási közfeladat: a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezése.

Hulladékgazdálkodási létesítmény: a hulladékgazdálkodási tevékenységek végzését biztosító telephely, ingatlan, továbbá a telephelyen, ingatlanon belül vagy közterületen kialakított elkülönített terület, amely magában foglalja a hulladékgazdálkodás végzéséhez szükséges építményeket, így különösen a környezet biztonságát szolgáló építményeket, kiszolgáló helyiségeket, gyűjtőhelyeket, valamint a hulladékkezelő létesítményeket.

Hulladékjelleg: a hulladék veszélyes vagy nem veszélyes jellemzője.

Hulladéktermelő: akinek tevékenységeiből hulladék képződik (eredeti hulladéktermelő), vagy bárki, aki előkezelést, keverést vagy egyéb olyan kezelési műveletet végez, amely a hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményez.

Hulladéktípus: a hulladékjegyzékről szóló miniszteri rendeletben meghatározott hulladékjegyzék szerinti azonosító kóddal jelölt hulladék.

Ingatlanhasználó: az ingatlan birtokosa, tulajdonosa, vagyongazdálkodója, valamint a társasház és a lakásszövetkezet, aki (amely) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerinti szerződéses jogviszony keretében kötelező jelleggel igénybe veszi és akinek (amelynek) a közszolgáltató rendszeres időközönként rendelkezésére áll.

Kereskedő: olyan gazdálkodó szervezet, amely a hulladékot saját vagy más nevében megvásárolja, és azt követően eladja, ideértve azt az esetet is, amikor a kereskedő nem lesz a hulladék tényleges birtokosa.

Kezelés: hasznosítási vagy ártalmatlanítási műveletek, ideértve a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző előkészítést is.

Közszolgáltatási terület: olyan, települési közigazgatási területtel vagy területekkel egyértelműen behatárolható terület, amelyen belül az ingatlanhasználók részére az adott hulladékgazdálkodási közszolgáltatást ugyanaz a közszolgáltató végzi.

Közszolgáltató: az a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló törvény szerint minősített nonprofit gazdasági társaság, amely a települési önkormányzattal kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés alapján hulladékgazdálkodási közszolgáltatást lát el.

Közvetítő: olyan gazdálkodó szervezet – az egyéni vállalkozót, valamint az egyéni céget ide nem értve –, amely más nevében szervezi a hulladék hasznosítását vagy ártalmatlanítását, ideértve azt az esetet is, amikor a közvetítő nem lesz a hulladék tényleges birtokosa.

Közvetítő szervezet: olyan nonprofit gazdasági társaságként működő közvetítő – a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény szerinti, a termékdíjköteles termékekből keletkező hulladékok gyűjtését és hasznosítását közvetítő, valamint az egyes gyűjtési és hasznosítási célok elérését szolgáló szervezetet kivéve –, amely a hulladék hasznosítását vagy ártalmatlanítását nyilvántartásba vétel alapján szervezi.

Lomhulladék: az ingatlanhasználótól a közszolgáltató által a lomtalanítás során átvett olyan háztartási hulladék, amely a közszolgáltatás keretében rendszeresített gyűjtőedény méreteit meghaladja.

Megelőzés: az anyag vagy termék hulladékká válását megelőzően hozott olyan intézkedés, amely csökkenti

- a) a hulladék mennyiségét, többek között a termékek újrahasználatát, vagy a termékek élettartamának meghosszabbítása révén,
- b) a képződött hulladék környezetre és emberi egészségre gyakorolt káros hatásait, vagy
- c) az anyagok és a termékek veszélyesanyag-tartalmát;

Szállítás: a hulladék telephelyen kívüli mozgása.

Tárolás: a hulladéknak a gyűjtő, a kereskedő, illetve a hulladékkezelő telephelyén történő, valamint telephelyén kívüli átvételét, összegyűjtését, majd telephelyre történő szállítását követő ideiglenes elhelyezése a további hulladékgazdálkodási tevékenységek elvégzése érdekében, kivéve a hulladékkezelő létesítményben képződött hulladék ugyanazon hulladékkezelő létesítményben történő elhelyezését, valamint a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ártalmatlanítási és hasznosítási műveletek felsorolásáról szóló miniszteri rendelet szerinti D12 ártalmatlanítási műveletet.

Települési hulladék: a háztartási és a háztartási hulladékhoz hasonló szilárd hulladék.

Újrafeldolgozás: olyan hasznosítási művelet, amelynek során a hulladékot terméké vagy anyaggá alakítják annak eredeti használati céljára, akár más célokra; ez magában foglalja a szerves anyagok feldolgozását, de nem tartalmazza az energetikai hasznosítást és az olyan anyaggá történő feldolgozást, amelyet feltöltési műveletek során használnak fel.

Újrahasználat: olyan művelet, amelynek révén a hulladéknak nem minősülő terméket vagy alkatrészét újrahasználik arra a célra, amelyre eredetileg szolgált.

Újrahasználatra előkészítés: tisztítással, javítással, valamint ellenőrzéssel végzett hasznosítási művelet, amelynek során a hulladékká vált terméket vagy alkatrészét előkészítik arra, hogy bármilyen egyéb előkezelés nélkül újrahasználható legyen.

Veszélyes hulladék: a Ht. 1. mellékletben meghatározott veszélyességi jellemzők legalább egyikével rendelkező hulladék.

Veszélyes-hulladékégető mű: olyan hulladékkezelő létesítmény, amelyben a hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek szerint veszélyes hulladékot égetnek.

4. számú melléklet: Közszolgáltatási területek településenként 2017.01.01. (excel táblázat)

5. számú melléklet: Üzemelő MBH kapacitások

Település	MBH rendszer névleges kapacitás	Befogadott vegyes hulladék mennyisége
	tonna/év	tonna/év
Békéscsaba	122 667	92 000
Bicske	78 667	59 000
Bodrogkeresztúr	33 333	25 000
Csér	25 333	19 000
Felgyő	14 933	11 200
Győr-Sashegy	93 333	70 000
Hejőpapi I.	68 000	51 000
Hejőpapi II.	42 667	32 000
Jánossomorja	49 333	37 000
Jásztelek	36 667	27 500
Kaposvár	66 667	50 000
Kerepes	60 000	45 000
Kétpó (mobil)	49 333	37 000
Királyszentistván	114 667	86 000
Kiskunhalas	25 333	19 000
Kisvárd (mobil)	48 000	36 000
Kökény	173 333	130 000
Marcali	40 000	30 000
Nagyecsed	26 667	20 000
Nógrádmarcál	30 667	23 000
Nyíregyháza	85 333	64 000
Sajókaza	60 000	45 000
Salgótarján	33 333	25 000
Som	26 667	20 000
Szelevény (mobil)	16 000	12 000
Tatabánya (Oroszlány)	78 667	59 000
Vaskút	50 400	37 800